Päevaleht

Tänases lehes 12 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT" JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS"

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht". Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, ukselhoidja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel. nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7 sen
Jimub 7 korda nädal
TELLIMISHINNAD:

1 kuu postiga	1 kroon 80 senti.	1 kuu postita	1
2 kuud „	3 „ 60 „	2 kuud „	3
3 kuud „	5 „ — „	3 kuud „	4

Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s. Välismaale 4 kr. kuus.

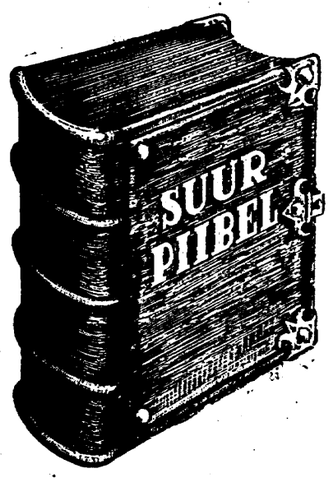
Üle 3 kuu korra järgneva kuu ee Aadressi mu

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 senti, te ja teksti sees 17 senti mm veeru lairuses. Kohaotsi kuni Kr. 3.— poole hinnaga.

Kuulutuste koha valikut ei kindlustata Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numbrisse ig laupäeval kl. 10-ni.

Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need saade vastav postmark on lisatud.

Nr. 341 Kesknädalal, 15. detsembril 1937 XXXII

HAKKAB ILMUMA

maailma suurimate kunstnikkude maalidega rikkalikult kaunistatud

SUUR PIIBEL

Saatesõna piiskop dr. H. B. RAHAMÄELT. Keelelist järelevalvet teostab Tartu ülikooli eesti keele lektor J. V. VESKI, eriküsimustes töötavad kaasa praost H. PÕLD ja Tartu ülikooli usuteaduskonna õppejõud idamaa keelte alal mag. theol. H. MAASING.

Suur Piibel koosneb piibli kõigist osadest — ka apokriivadest. Ta ilmub SENISES PIIBLI KEELES, mis on rahvale saanud juba omaseks, mille arhailise võluga on harjutud juba lapsepõlvest saadik. See keel on kooskõlastatud tänapäeva õigekeelsusega.

„Vana Testamendi loomu määraksin ma duvust suursuguse n poole. Siin on en realismi kui Eddade des, enam inimlikku lust kui koraanis või Gita's. KOGUJA R pessimistlik filoso ÜLEMLAULU lüüri kõige kõrgema luul

Friedebe

Piibel on kahtlemata erandnähtus maailmakirjanduse suurimategi teoste hulgas. Ta on neid haruldasi raamatuid, mille juurde lugejat juhivad kõige mitmekesisemad tegurid. Ühtesid paelub temas eeskätt usulisdogmaatiline külg, teisi eepiline ja lüüriline sügavus, kolmandaid heldimus tema kui lapsepõlve kodu vääriseseme, kui esimeste kirjanduslikkude noorusmuljete allika vastu.

Kõige selle tagajärjel leiab piibel teed kõigi usundite ja kõigi maailmavaadete pooldajate kodudesse. Ta kujuneb seal teguriks, mis kehastab perekonna traditsioone ja seob üksikuid sugupõlvi.
Piibli ainestik on aastasadade vältel õhutanud maailma suurimate kunstnikkude loomingut. Kunstiajaloo kõige kõlavamate nimede kandjate looming koosneb tihti just esijoones piiblisisulistest teostest. Piibli inspiratsioonil loodud teosed moodustavad veel praegugi tähtsama osa inimkonna kunstivaradest.

Need kunsti tippsaavutised kuuluvad piibli ja piibel nende juurde. Nagu piibli tekst aitab mõista piiblisisulise maali sündmustikku, samuti aitab kõrgeväärtuslik kunstiteos süvendada piibli lugemisest saadavaid elamusi. Usuline ja kunstiline tunnetus võimaldavad ühinenult sügavama elamuse kui üksikult.

Kaunite ja maailmakuulsate piltidega rikkalikult ilustatud „Suur Piibel" on sellepärast hindamatuks kaaslaseks kõigile, jäädavaks ehteks igale kodule.

SUUR PIIBEL on kaunistatud kuulsa prantsuse kunstniku **Doré** piiblipiltidega — arvult üle **200**. Peale selle kuulub Suurde Piiblisse veel **24** kaheksavärvilist eritahvlit maailma suurimate kunstnikkude töödest — nagu **Raffael, Michelangelo, Rembrandt, Botticelli, Tizian, Rubens** j. t. Ka eesti kunstnikkude **J. Köleri, T. Grenzsteini** j.t. tööd võetakse arvesse.

SUUR PIIBEL ilmub suures kaustas (35×28 cm). vihkude kaupa, 14 vihus. Esimene vihk ilmub 1938.a. Sama aasta vältel viiakse väljaandmine ka lõpule. Ilmumise lõppedes on võimalus lasta vihkusid köita nägusasse kalingur- või nahkköitesse — ka erilisse vanaaegsesse köitesse, puukaante ja vasklukkudega **SUUR PIIBEL** sisaldab umbes **1100** lehekülge teksti, suure, kauni kirjaga.

„Suure Piibli" hind on ettetellimisel kuni 25. jaanuarini

Kr. **17.—** kohemakstavas rahas

või Kr. **1.50** iga vihu eest, tasudes vihu il

Soovijaile saadetakse tutvustamisprospekt hinnata koju ka

K-ü. „Loodu

Tartu, Ülikooli 18. Tel. 4-35.

Posti jooksev arve nr. 2055.

Motto: Rõõm on parim arstirohi

Paul Hörbiger

südamlikus filmis

„Lastearst Dr. Engel"

Lastearst Dr. Engeli, kõigi laste ja ka täiskasvanute ebajumala kõnetunnid on iga päev: kl 5—7, 7—9, 9—11

HELIOS

Kino AMOR

ROMANTILINE JA HUUMORIKÜLLANE PÜHADE-EELNE EESKAVA!
Harukordsed staarid! JEAN HARLOW, MYRNA LOY, WILLIAM POWELL.
TEIE VAIMUSTUTE, NÄHES NEID OMAPÄRASES FARSIS!

TEOTATUD NAINE

Hämmastavalt lõbus farss täis ootamatuid seiklusi ning vaheldusrikast sündmustikku, mida tavaliselt filmis ei näe. „Teotatud naine" on hulkade lemmiku Jean Harlow' viimaseid filme!

II. LISAEESKAVA.

VÄRSKE KUIVATATUD ®
KALIFORNIA PUUVILI
kohale jõudnud.
Ploomid.
Virsikud.
Aprikoosid.
Pirnid.
Kompott.
Müük suurel arvul
A. KAMPUS
Tallinn, Vene 1, tel. 435-04

VEINI- KOLONIAAL- ja DELIKATESSIKAUPLUS
A. KAMPUS
(end. V. Demin) Vene t. 1. tel. 43504

Pühadeks
kohale jõudnud
Stuart Scottis whisky
„VAT 33"
1/1 pudel Kr. 9.50
1/2 „ „ 5.50
1/4 „ „ 3.15

Soovin osta KASIINO või RESTORANI
Teat sll. „39/2079"

Raadio
Philips, Aga, Telefunken, VEF, Ret,
ja palju teisi tüüpe soodsate maksutingimustega.
Joh Mitt,
Pikk 1, tel. 433-74.

Pühapäevil kella 11-2
ja ärip. kl. 9—5
fotoateliee
Tarikas
meisterfotograafid
Kuninga 1.

DU NORD

Homme, neljapäeval, 16. detsembril,
küünlavalguse õ
Serveeritakse
ekstra du Nord sup
Kanapee
Kanapüree pirukaga
Velerua
Linnufile
Pähkliparfee
Lauad palutakse ette tellida!

Dineesaalid olemas

Nõmme
„PALAIS-ROYA
(end. Silva, tel. 520-82.)
Hea saanitee tõttu tänasest peale
blinid
Mängivad kuulsad muusikud hr. **A. Koromaldi** juhat
Uudiseks! Valgustatud parkett-tantsusaalipõrand.
Külastamist palub uus omani
A. Kuu

Ilmus müügile suure ja huvitava TALVENUMBRINA

VALLATU MAGASI

112 lhk., neist hulk vasesügav- ja klišeetrükis. Kaas kolmevärviline. Hind 50 senti. Lisana: Marlene Dietrichi pilt mitmevärvitrükis.

MÕNDA SISUST: R. Tiitus: Imelaps. K. A. Hindrey: Jõud. Kui naine magab (ebateadliku ilu hetki piltidega). Ja Mona-Lisa naerab. Pearu Orava: Jumalavallatu vanamees. Verevennad Jaapanis. Juhan Pahlbärk: Ootamatu üürnik. Vaene aju — anna järele.

MARIE ANTOINETTE. Kuninganna vanglas. Selle selles numbris.

Usumees Saltlake City'st. A rätiku. Armujoogid vanal Väike sõber, jne., jne. Valitud põnev sisu ning he Magasini" hüüdlauseks. Te seid filminäitlejate pilte.

Jlmub „LASTE RÕÕM" jõu

Pika raske haiguse järele lahkus meie hulgast meie armas abikaasa ja isa

Juhan Perten

sünd. 19. märtsil 1869, surn. 15. dets. 1937.

Kirstupanek Kaarli kirikus neljapäewal, 16. skp. kell 8 õhtul.
Matmine pühapäewal, 19. skp. kell 2.30 Kaarli kirikus.

Sügawas kurbuses **abikaasa, poeg ja tütar.**

Kallist meest, wenda, isa, head wanaisa ja wanawanaisa

JOHANNES SERGO't

sünd. 1. mail 1855, surn. 13 de s. 1937.

leinawad kurbuses **omaksed.**

---

12. detsembril s. a. lahkus siit maailmast parast 2[illegible]-aastast teenistust meie kohusetruu majahoidja

Anna Pihlakas

Matmine pühapäeval 19. dets. kell 12. Vennaste Koguduse palvelast, Kaupmehe 18.

Sügavas kurbuses
Ilmar Tannebaum perekonnaga.

Surma läbi lahkunud endist juhatuse ja rev.-komisjoni liiget

Juhan Jõekäär-Remmer'it

mälestab

E. Toidu- ja Maitsealnete Tööliste Ametiühing.

Surma läbi lahkunud

Mari Rummo

sünd. 23 nov. 1852. surn. 13. dets. 1937

Mälestavad kurbuses
õetütar ja omaksed.

Matmine Rapla kirikus pühapäeval, 19. dets. 1937

Vara lahkunud õpilast

Vilma Välja't

leinavad Riigi Kunsttööstuskooli õpetajad ja õpilased.

Undla vallavalitsus, Virumaal, annab välja kirjalikel valikpakkumistes

Kadrina algkooli hoone ehitustööd

telliskiviehitus, üldkubatuur 4600³)

Valikpakkumised toimuvad 30. detsembril 1937. a. kell 12.00 Undla vallamajas.

Valikpakkumiste tingimuste, lepingu kava, tööde kirjelduse ja projektiga võib tutvuda Undla vallamajas igal tööpäeval kella 9—15. Kinnised pakkumised tulevad esitada vallavalitsusele märgusõna all „Kadrina koolimaja ehitustööd" ühes 10% tagatistrahviga pakutavast summast. Vallavalitsus jätab endale õiguse valida kontrahenti arvesse võtmata pakutava hinna odavust või töö välja andmata jätta.

Undla vallavalitsus.

Tislerit

tarwis. Lembitu 29.

Tööotsimised

1-b-liigi autojuht

(praktika olemas) soowib kohta jõiduautole. Kirj. jlt. „22/1102".

Puusepp

wajab tööd, tunneb igasugust puutööd, on nõus ka jõitma maale. Teat. kirjal. jlt. „31/2231".

Nelu palub

õmbleja käealuseks (peju-õmbluse alale). Warem jellena töötanud. Wilunud nööpaugutegemises. Palun tungiwalt weel enne piihi. Kirjad jlt. „16/2136".

Täiesti wilunud **õmbleja**

soowib perekonda tööle, õmbleb täiskaswanuile ja lastele ja unendab wanu, on töös kannis kiire ja hoolas. Kirjad jlt. „15/2135".

Noor energiline neiu palub
õpilaseks

ärisse või mõnda tööstusse, wähese tasu eest. Teatada Vene-Balti 25—1.

Majahoidja
soovib kohta

või wäiks. korterit. Kirj. jlt. „4/2084".

Noor preili

soovib kohta kas ettekandjaks, laste juure või ükskõik kuhu. Pal. teat. jlt. „36/2076".

Noor pr. väga raskes seisukorras, palub südamest mingisugust
teenistust

kas laboratooriumi, arsti kabinetti, kinosse, tööstusse, laste juure või kuduja juure õmblema. Ei põlga ühtki tööd. Võib ka ajutine töö olla. Teat. jlt. „38/2118".

Noormees,

palub mingisugust tööd, mis võimaldab äraelamise. Nõus kõigega, ka ajutise tööga. Kirjad jlt. „27/2627".

Lp. töösturid!

33-aastane mees soovib kohta ükskõik mis alal. Raua-töös täiesti wilunud. Teat. jlt. „28/2108".

Aus elutormidest purustatud left palub mingisugust teenistust, omab majapidamises wilumuji ja kogemuji, oskab õmmelda, on ka kaubanduses wilunud, wõib olla kas üksiku proua wõi härra juure wõi wäikesesse perekonda, nõus ka ära jõitma. Pakkum. palun saata kuni 17. detj. jlt. „26/2146".

Kellel on anda mingisugust
remonditööd?

Teen puu- ja krohwitööd. Kirj. jlt. „20/2140".

Lp. tööandjad!

Wõimaldage maalt tulnud keskealisele mehele mingisugust tööd. Soow. hobusemeheks. Nõus kõigega. Kirj. jlt. „12/2212".

Pagar Tartust

otsib kohta: jõulupräänikutöö ja garneer. mesikoogid. Liiwalaia 62—4.

Korteripakkumised

TALLINNAS

3-toaline korter

kõrged suured toad, teenijatuba ja keskküte, välja üürida Hariduse 4.

Korteri-kaaslaseks

wõib tulla üksiku naisterahwa juure üksik kindlas ametis käija naisterahwas, õhtul 7—8. Välja 32—2.

Tühi tuba

erasissekäiguga ühes kütte ja valgustusega ära anda Sakala tän. 24—3.

Puuviljakiosk

käidavas tänavas juhuslikult ära anda. Küsida Raekojapl. lehekioskist.

Kuivad ja soojad puuviljakupluse
ruumid

ja suur laoruum ära anda. Saali tän 2, tel. 467-20.

3-toaline

korter

wanni ja parketiga üürile anda. Kirj. jlt. „18/2178"

Korter

— 2 tuba, tööl ja esik. uues majas, päikesepoolne, Kr. 30, ära anda wäikesele perekonnale. Alberti tän. 15, näha kl. 4 alates.

Äriruum

ära anda Pärnu mnt. 80. Teateid saab kella 6—8 õht. samas majas majawalitsejalt hra Mägilt.

Prl. või pr. wõib tulla
korteri-kaaslaseks

üksiku prl. juure. Koidu 27—1, näha õht. kella 8—10

Omaette tuba

wähese mööbliga wõi ilma ära anda üksikule härrale. Kesk-Kompassi 1—3.

Ära anda soe
mööbl. tuba

kindl. teenist. härrale. Raua 55—3.

Möbleeritud soe
tuba

vanni tarvitusega intelligentsele isikule ära anda. Hind 25 kr. kuus. Vismari 19-b—10.

Kaasüüriliseks

wõib tulla ametiskäija preili (5 kr. üür). Lennuki 14—1

Toakaaslaseks

preili juure wõib tulla ametiskäija naisterahwas. Girgensoni tän. 6—4.

üürile anda
2 mööbliga tuba

peajõesekäigu, eeskojaga ja köögi tarwitamisega. Näha iga päew kella 16 alates K. Kalamaja 7—3.

Korter

— 2 tuba ja kööt — ära anda. Küüida Soo t. 4-b, krt. 1.

Päikesepoolne wähese mööbliga erasissekäiguga
tuba

kindlas teenistuses meesisikule ära anda. Narde tän. 13—5, Pelgulinnas. Tulla pärast kella 5.

Päikesepoolne
tuba

ära anda Liiwalaia 9—2. Sissekäik tänawalt.

Korter

5-toaline, kõigi mõnusustega. Küüida Kaupmehe 31—1

üürile anda ilus erasissekäiguga hästi
möbl. tuba

täieliku wõi osalise pansioniga. Sobiw 2—3 isikule Kaupmehe 31—4.

2-toaline
korter

wälja üürida lindlas teenistuses wäitsemale perekonnale. Lähemalt Toom-Kuninga 24—17, hoowimajas.

Tuba

wälja üürida ilma mööblita Sisseküik on täiesti omaette, mitte esikust. Nigulisse 2—3.

Korter

— kaks tuba ja kööt, klosett ja weji kojas — ära anda Õle tän. 31. Teat. samas Õle tän. 31, juukisetöösruses. Hind 25 krooni.

Korter

— juur tuba köögiga — ära anda Mäekalda 11—1, Kadriorus.

Kena walge
tuba

köögi tarw. ära anda korral. üüsikule wõi noorpaarile. Alberti 34—6. Näha kella 17—22.

Söögisaal

leiklinnas ära anda. Teat. saab Saiakang 5, lilleäris.

Möbl. tuba

üürile anda ühele wõi kahele teenistuses käijale. preilile. Wana Kalamaja t. 26—4-a.

Saapakauplus

ära anda, ühes kaubaga, Laadaplatsil. Kirjad jlt. „28/2228".

Pudu- ja kirjutustarwete-
kauplus

wähese kaubaga ühes ilusa korteriga kohe ära anda. Teateid saab Heeringa tän. 22—6.

Ära anda ametiskäijale
tuba pliidiga

Küüida S. Tartu mnt. 25, juukisetöösruses.

Äriruum

wälja üürida. Hind 23 kr. Kopli tän. 18, küüida Mataskaewu t. 2 (jalanõudeäritt).

Köetaw
laoruum

üürile anda. Narwa 14—1, end. S. Kompassi tän. 14. Telef. 305-72.

Hästi möbl. tuba

päikesep. wanni tarw. uues kesktüüt. majas ära anda jõulidele isikule Koidula tän. 13—9.

Suur päikesepoolne
mööblita tuba

ühes köögi tarwitamisega üürile anda Rulkowinje t. 33—4.

Äriruum

kauplusets wõi töötojaks üürile anda. 3 waateakent. 51 m². Hariduse tän. 4.

Mööbliga tuba

ära anda kindlas teenistuses isikule. Maakri tän. 34—4.

Elumuutuse tõttu kiiresti ära anda maapealne teriwishoiumäärusiele wastaw toiduaineie- ja piima-
kauplus

õllemüügiloaga, ühes 2-toal. elukorteriga. Küüida Wiru tän. lõpust lehekioskiit.

Korteripakkumised

NÕMMEL JA MUJAL

2 korterit:

1) 2 tuba, köök, esik, klosett, uues majas. 2) 1 tuba ja köök, ära anda Nõmmel, Männiku tee 37, Liiva autobusepeatuse juures. Telef. 521-68.

Tariuš wälja üürida

äriruum

kolme juure waatekatnaga. Asub wäga käidawas kohas jüdalinnas kahe tänawa nurgal (kaubahoowi waastas). Järele küüida. Aleksandri tän. 2, Fa. A. Pasternak'i äris.

Nõmmel

wälja üürida tuba ja köök, lastetu abielupaarile. Teat. saab telef. 309-45 wõi Koidula tän. 10—3.

Korteriotsimised

Otsitakse
pansioni

õpilasele (tütarlaps). Pakk. saata slt. „16/2616".

Kas ei leidu

kellegi majas ruum alumisel korral wõi poolkeldriruum, milles on aknad ja ahi, 8—12 ruutmeetri pikkusalaga Vismari, Kalamaja wõi Pärnu maantee ümbruses? Kirj. slt. „34/2074".

Soovin ühe toa ja köögiga
korterit

kas Tallinnas wõi Nõmmel. Palun teatada üüri suurusega slt. „30/2630".

Otsin erasissekäiguga
tuba

rahulikku, sooja, mugavat ja köögi tarvitamisega. (Soovitav telefon, vann, IV linnajakku.) Kirjad kuni 16. XII slt. „22/2102".

Korralik ametiskäija neiu otsib
möbl. tuba,

mitte kaugele linnast. Üür kuni 15 kr. Vastata slt. „19/2099".

Kindla teenistusega korralik maksja wajab
korterit

— ühetoalist pliidiga wõi tuba köögiga. Kirj. jlt. „27/2147".

Kaks neidu wajawad erasissekäig. wähese mööbliga
tuba

3. raj. läheduses, hinnaga 15 kr. kuus. Teat. kirj. jlt. „39/2639".

Möbl. tuba

teisel linna otsib waikne korralik üüriline. Tel. 444-07 wõi kirj. jlt. „19/2179".

Ametiskäija prl. soowib
toakaaslaseks

ühiku pr. wõi prl. juure, soowitaw 1. wõi 5. linnajatku. Teat. kuni 19. detj. jlt. „37/2157".

Pensionäär soowib Nõmmel
korterit

ja aiakuuri, üheskoos wõi eraldi. Kirj. jlt. „39/2159"

Lasteta perekond otsib 1. jaan. 1938. a. 2—3-toal.
möbleeritud korterit

wõimalikult üüdalinna lähedal. Pakk. jlt. „22/2152".

Müüakse

Parimad jõulukingid
elektrilühtrid,
öölambid,
büroolambid,
amplid,
seinalühtrid,
taskulambid jne.

Eldro

Lai 1, telefon 450-29.

Müüakse

hea cello, kaks altwiiulit ja wanu wiiuleid. Uus tän. 8—3.

Müüa kaks weluur-
põranda-vaipa

2½×3½ mtr. Kr. 200.—
2×3 mtr. Kr. 160.—
S. Tartu mnt. 49—4, näha wõib kella 9—16.

Riietekapid

2—3 uksega wäga odawasti müüa Kauba 38, töökojas. Näha ka õhtul krt. 4.

Moodsaid lapse- ja nukuwankreid
alates 10 kroonist. Raua tän. 12.

Müüa pruugitud
lapsevanker

Wäike Patarei 8-b—1. Näha igal ajal.

Müüa lüpsma tulnud
lehm

Küsida linna tapamajast, tallmeistrilt, neljapäeval, 16. skp. hommikul.

Müüa wäga hea
kabinett-klaver

(Schröder). Näha kella 3—6 õht. Wilmsi tän. 7—4.

Ärareisimise pärast müüa odawasti
plüüsvaibad

2 wäikest ja kaks suurt 3×4 m., ja moodne **seinakell.** Lai 34—6, hoowil.

Müüa töökorras
veoauto Reo

3,5-tn, km arw 40.000. Näha wõib täna ja reedel kella 12—17 E. T. K. hoowil, kust saab ka lähemaid andmeid. Hind wõrratult odaw. Järwa-Madise Tarwitajate-Ühisus.

Pianlino

müüa, firma Ihse, wähe pruugitud, hind kokkuleppel. Tehnika tän. 16—16, näha kella 11—20.

Müüa heas korras, numbriga ja uute kummidega tugev
auto-järelkäru

Teat. Kesk-Ameerika tän. 14—7.

Müüa
2 tugitooli

Hollandi 50—1, näha kella 2—6 p. l.

Müüa hea
tiibklaver

firma J. Becker, ja „Columbia" grammofon (plaatidega) Dunkri 4—1, II kord, tulla kl. 12—4 p. l.

Tööpakkumised

Wajatakse wastutawat
meesmüüjat

koloniaalkauba alal. Teatada slt. „26/2106".

Wajatakse
tööjuhatajat

organiseerimiswõimelist. Soowitaw end. mõisawalitseja. Teat. slt. „25/2105".

Vaja

õmbleja juure tütarlast õppimiseks ja õmblejat. Aadress Liiwalaia 23—7.

Naiskokk

wõib osanikuks tulla, kapitaliga 200—300 krooni. Kirj. slt. „27/2067".

Sissetöötatud ettewõte-äri wajab nooremat äriliste kalduwustega
osanikku

kapitaliga kuni 5000 kroonini. Teat. slt. „18/2618".

Linna lähedale tallu wajatakse
tüdrukut

kes karjatalitusega on wilunud. Kaubelda Õskari tän. 3—18 kolmap. kuni kella 8 õht. wõi neljap. kella 9—11 hommikul.

Wäikesesse perekonda wajatakse keeduoskusega
teenijat

Teat. telef. 466-78.

Wajatakse lihtsasse perekonda nooemat lastearmastajat
teenijat

Nõmme, Pärnu mnt. 188—5, Kivimäe peatus.

Tarwis
teenijat

noort, 16—22-a. Soov., kes wanemate juurest käib, palk 10 kr. kuus. Kalju 4—3. Rääk. kella 10—2 p. l.

Wajatakse Nõmmel elutsewat
passijat

iga päew kella 10—16, wäikesesse perekonda. Läbi räägida Waldeki 71, kella 9—10 õhtul.

Lokkija

kes teeb wejilaineid, saab kindla koha ja rahuldawa palga. Liiwalaia 28, äris.

Linna ligidale maale tarwis
sulast

pikemaks ajaks. Kaub. 16. detj. kella 10—12 päewal Waldeki mnt. 40, majandusühisuse hoowis.

Korralikku
lihunikupoissi

kes iseseiswalt karnis juudab tegutseda, kohe tarwis. Teat. kirj. jlt. „10/2130".

Waja wilunud teeliwalitsejat
ettekandjat

Tulla Wiru tän. 6, jõõgisaali.

Wajatakse
jooksu-poissi.

Tulla „Wiru kohwikusse", p. l. kl. 4—5 wahel.

Tüdrukut

waja linna lähedale tallu. Waldeki mnt. 37—13.

Tüdrukut

waja tallu, kes lehmi lüpsab Estonia pst. 23—3.

Wajan täiesti wilunud
nais- ja meesrätsepaabilist

Tulla Sõmera t. 4-a, krt. 3 (Õskari tänawalt pöörata).

Kena intelligentset
preilit

tarwis äraõpituks parimasse lokaali puhweitsise (wõib wilumata olla). Küüida hotell Bristol, tuba nr. 46, täna, 15. detsembril, kella 6—7 õhtul.

Wäike haritlasperekond wajab keskealist wõi nooremat wilunud
teenijat

Palk 20 kr. kuus. Jakobsoni 8—11 (kolmas maja hoowis).

Passijat

waja 2 korda nädalas 3 tunniks päewas Kaubelda neljapäewal, 16. skp. kl. 9—11 Kreutzwaldi 29—1.

Juhatajat

wajab suurem prowintsi jahu- ja tekstiiltöösms. Nõutawad tehnilised ja kaubanduslikud eelteadmised ja praktika. Kirjad: Tallinna, Kentmani 32—6. Lahe.

Tarwis wilunud
pikolot

Rešt. „Astoria". Tulla õht. kell ½10.

Linna siise ärisse wajatakse meesteröölе wilunud
juuksur-preilit

kes ka manikiüüri teeb. Teat. jlt. „16/2216".

Daamide ja härrade
juuksurit

tarwis alatiseks laupäewiti Pärnu mnt. 113, äris.

H. Gutman'i kontor

W. Karja 3—6, tel. 432-59, wajab nooremaid wilunud üüsteenijaid (ainult heade tunnistustega).

Wajan
abilist-müüjat

pühits, soowitaw, kes tunneb tiwinõudekaupluit. Tulla „Estonia" teatri majas äri nr. 14.

Maale waja tublit
tüdrukut

Kaubeldakse 16. jkp. kella 9—11 Toompuiestee 29, toiduainetekaupluses.

Tormisel merel hukkunud armast poega ja wenda

EWALD KRISTENBRUN

sügawas kurbuses leinawad

wanemad, õed ja wennad.

Raske õnnetuse läbi hukkunud kaaslasi

Ewald Kristenbrun'i
Jalmar Heinakroon'i
Wendelin Tüll'i

mälestawad sügawas kurbuses

p-l. „TORMILINNU" kapten ja mees

P-l. „TORMILINNU" hukkumisel Soome lahes noorelt oma elukutse ohwriks langenud meremehi

Ewald Kristenbrun'i
Jalmar Heinakroon'i
Wendelin Tüll'i

mälestawad kurbuses **Käsmu Laewaomanikud**

---

† EWALD KRISTENBRUN

Perekond TIEDEMANN
Perekond ALTENBRUN

Oma armast, kallist

Helmi Eliisabet Tar

sünd. 28 dets. 1916. a.,
surn. 14. dets. 1937. a.

mälestavad sügavas kurbus

vanemad, õe
ja vennanain

Kirstupanek kolmapäeval 15 de
õhtul, Liiva 21-a—4
Matmine pühap. kl. 2 p. l. Kaa

Oma kauaaegset ärisõpra

leiwatööstur-meister

Juhan Tertenʼit

mälestawad **J. Puhk & Pojad.**

Kauaaegset seltsiliiget

Jüri Weisenbergi

mälestab

Tallinna Eesti Kaupmeeste Selts.

Ideaalne ja alati wäärtuslik

jõulukink on klawer.

Kõige suurem walik **pianinosid, tiibklawereid** ja **harmooniume** kõige kõrgema tehnilise wäärtusega, esimese klassi koduja wälismaa wabrikutest. **Täieline wastutus. Osamaks.** Müügil **wähepruugitud tiibklawereid** odawasti.

Karl Jürgenson, Tallinn,

Kuninga tän. 5. Asut. 1880. Tel. 436-89.

Persil

teeb pesu pimestavalt valgeks, säilitab pesu headuse ja on lihtne käsitada. Kõikjal saadaval.

Teatan lugupeetud tarvitajaskonnale, et

Tugamani püüli- ja jahuveski

töötab **nüüd mootoriga juhul, kui veejõud puudub.**

Valmistan püüli, kruupe, tangu, leiva- ja lihtjahu,

Veski on hea asukoha tõttu kõigile kättesaad. Haapsalu maanteelt (Vääna-Posttit) 2½ km., Väänast 3 km.

Töö kiire ja korralik. Hinnad mõõdkuad.

Omanik.

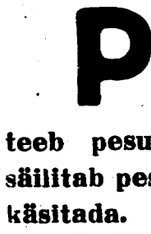
Reisikohvreid,

tenniskohvreid, praktilisi **turukotte** nahast, **autopatju, aktimappe, pleete, seljakotte, jalutuskeppe, vihmavarje, rildepuid, püksihoidjaid, koerasuukorve, piitsu, kaelarihmu.**

KARL JÜRGENSON,

Tallinn, Kuninga tän. 5. Asut. 1880. Tel. 436-89.

KULLA-KELLASEPA ÄRI N. JEFIMOV **Harju tän. 35,** „Kuld-Lõvi" vastas.

Suures' valikus **lauahõbedat, kuld-** ja **kristallasju,** käekelli, äratuskelli. Kuldamine, hõbetamine ja parandustööd.

Ostan kulda ja hõbedat kõrge hinnaga.

Tööstus vajab agenti

kuupalg. Kr. 90—120

Teatada ainult neil, kellel on võimalik laenata Kr. 2000.—. Laenu kindlustus väärt Kr. 3500.—. Võib vastava osaga osanikuks hakata. Kirj. slt. „31/2631".

Astroloogiline kalender 1938,

tähtis linna- ja maarahvale.

Saadaval ajalehekioskites, raamatukauplustes jne Edasimüüjatele kalendrid „Rahvaülikoolis", „Pressa" või Poom'i kaudu saadaval.

KUULUTAJAILE TULNUD KIRJAD

14. dets. sisse tulnud kirjad.

1/2481	5	1/1921	1	20/1140	1	21/2501	2
2/2482	2	2/1882	1	21/381	1	21/1101	1
2/1362	1	3/2443	6	22/1862	7	22/62	1
3/1803	1	4/1724	2	22/1822	1	22/1422	3
4/2444	2	5/1645	1	22/1022	2	22/1542	1
5/2485	4	5/1765	2	23/943	1	23/1863	8
5/1925	5	5/1687	1	23/2503	1	23/1823	1
5/2445	1	6/2446	3	24/1064	1	24/1744	1
6/2486	3	6/2406	1	24/1664	1	24/1104	1
6/606	1	6/1286	1	25/1785	1	25/2425	2
6/1726	1	6/1686	1	26/1706	1	26/1666	1
7/2407	9	7/1927	1	26/2426	1	27/1427	3
7/2047	1	7/2447	4	27/467	2	28/1748	2
7/1687	2	7/2487	1	28/1428	1	29/1669	6
8/1368	2	8/968	1	29/140	1	29/1629	1
8/1608	1	9/2489	5	30/2430	3	30/5650	2
9/1369	3	9/1129	1	30/1150	3	30/1110	1
9/1689	1	9/1929	1	31/2471	6	32/1032	2
10/2450	6	10/1130	14	32/1632	4	32/1752	2
10/1180	1	10/1930	5	32/912	1	32/1152	1
11/9111	1	11/9711	1	32/1432	1	33/1033	1
11/011	2	11/331	2	34/1194	5	34/8614	1
11/1611	1	11/1931	1	34/1474	2	34/1554	1
12/1812	5	12/1492	1	34/2474	1	35/1155	1
12/1652	2	13/2493	51	35/275	1	35/2475	1
13/1773	1	13/1413	3	36/516	1	37/1717	1
15/1575	2	16/2456	16	38/1678	4	38/1838	1
16/2416	3	16/1136	2	38/1438	1	39/1119	1
17/2497	3	17/1097	1	39/1559	2	39/1799	2
17/1737	3	17/2457	2	39/2479	3	40/1120	2
17/1577	1	17/2997	1	40/1840	1	A. 9403	1
18/1178	1	18/2498	20	A. 9406	3	A. 9393	5
18/1098	6	18/1418	3	A. 9162	1	B. 4980	29
18/298	1	18/1658	2	B. 4981	4	Leks 22 jne.	1
19/1699	1	20/1860	3	M. 12252	4	333	1
20/2500	2	20/1260	1			**Kokku 405 kirja.**	

„Laste Rõõm"

on laste maailm!

Pidud

ESTONIA TEATER

Reedalal, 15. detsembril kell ½8 õhtul

Läti Riigiooperi balletisolistide

Mirdza Grikis'e ja Paul Fibig'i balletiõhtu.

Klaveril: Tatjana Babina.
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Neljapäeval, 16. detsembril, kell pool 8 õhtul esietendusena

„Sügismanööver"

I. Kalmani operett 3 vaat.
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Reedel, 17. detsembril, kell 8 õhtul

Edit Oltorp'i

tantsudeõhtu.
Klaveril: **Bruno Luck.**
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Teatri kassad awatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6—½9.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas

Reedel, 17. detsembril, kell ½8 õhtul
103. korda
„Kevade"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 3 w. (6 pildis)
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

Laupäeval, 18. detsembril, kell ½8 õhtul
39. korda
„Suvi"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 3 waatuses
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

NOORSOOTEATER.

Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½3 p. l.
esietenduseks
Nukuetendus.
1) „Reis ümber toa" — A. Awenariuse lugu lastele.
2) „Lillhaldjad" — A. Kiwika dramatiseering hiina ainetil.
3. „Mänguasjade mäss" G. Helbemäe lugu lastele.
Näitejuht — Wold. Alew.
Lawapildid — U. Martin.
Kostüümid — Karin Luts.
Muusika koost. — W. Jakobson.

Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½8 õhtul
34 korda
„Must suvi"
Rudolf Sirge näidend 3 waatuses.
Näitejuht — Andres Särew.
Lawapildid — Pärn Raudwee.

Kassa awatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

TOOMLISTEATER

Kolmapäeval, 15. detsembril kell ½8 õhtul
24. korda
haarilise hindadega
„Mehe küljeluu"
M. Jotuni naljamäng 4 laudega 3 waat. 15 pildis.
Pääsmed 20—125 senti.

Neljapäeval, 16. detsembril, kell ½8 õhtul
9. korda
haarilise hindadega
„Inimesed ajujääl"
V. Werneri komöödia 3 waatuses.
Pääsmed 20—125 senti.

Reedel, 17. detsembril, kell ½8 õhtul
53. korda
üldhindadega
„Õitsev meri"
Andres Särewi dramatiseering Aug. Mälgu romaanijärele 3 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 20 — 125 senti.

Laupäeval, 18. detsembril, kell ½8 õhtul
14. korda
„Kolmekrossi ooper"
J. Gay — B Brechti lugu laududega 3 waat. 10 pildis
K. Weilli muusika.
Pääsmed 25—150 senti.

Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½8 õhtul
esietendus
haarilise hindadega.
„Tootsi pulm"
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu nowelli järele 3 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 20 — 125 senti.

Kassa awatud iga päew kella 12—4 päewal ja 6—8 õht.

KN NÜ

näitemüük-jõululaat

Kunstihoones

15. dets kl. 5—6
16.—20. dets. kl. 10—6

Soodus võimalus jõulukingituste ostmiseks.

Üllatusi lastele

Kohvilaud

Loterii

Pääs vabatahtliku maksu eest.

Ⓜ

Saksa teatri ruumes.

Neljapäeval, 16. detsembril Galina Tschernjawskaja stuudio

balletiõhtu

Galina Tschernjawskaja kaastegewusel klassi. ballett
„Terpsihori lilled"
Ballett
„Ungari rapsoodia nr. 2"
Mus diwertissement.
Orkest. J. Raaju juhatusel
Algus kell 8 õhtul.
Pääsmete eelmüük teatrikassas iga päew kl. 11—1 ja 5—8.

TALLINNA FOTOKLUBI

Neljap., 16. dets., kell ½8 õhtul Gustav-Adolfi gümnaasiumis (III korral)

LOENG

„Vaikelu"

(ühes Zeiss Ikon valguspiltide demonstratsiooniga).

Käesolev klubiõhtu on viimane sel aastal. Rohket osavõttu palub.

JUHATUS.

Ⓜ

Estonia seltsi peakoosolek

on neljapäeval, 16. detsembril 1937. a., kell 18.30 Estonia uues (rohelises) saalis (sissekäik einelaua garderoobist).

Päevakord:

1 Koosoleku juhataja ja protokollija valimine.
2 1936/1937. a. aruande kinnitamine.
3. Läbirääkimised.

Märkus: Estonia seltsi põhikirja § 11 põhjal on seltsi peakoosolekud otsustamisvõimelised igasuguse liikmete arvu juures.

Juhatus.

Arstid

Dr. Pender

Naha-, sugu- ja põiehaigused.

Kella 8—9, 11—1 ja 5—7
Wene t. 1, telef. 435-91.

Dr. R. Sääsk

Juukse-, naha-, sugu- ja põiehaigused.

Wastuw. kl. 12—1 ja 5—7
Raarli puiesteel 9, krt. 10.

Dr. E. Krooni

Naiste- ja sjsehaigused
Sünnitusabi.
S. Roosikrantsi 4—3.
Telef. 436-66.

Tunnid

Soovin praktilisi inglise või saksa keele

tunde,

vastavaid keeli kõnelevatelt daamidelt. Kirj. slt. „28/2068"

Saksa keel

— konwersatsioon, tõlked, koolikawa. Rüütli t. 2—5, tel. 433-86, koduse kl. 3—8.

Aastakümnete jooksul võitlusradadel küpseks saanud ideaalidest peab

„Päevaleht"

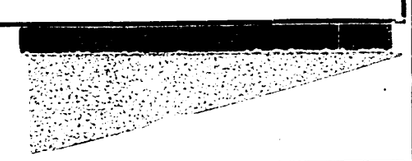
vankumatult kinni ka uuel aastal.

Teda ei juhi ei silmapilgu huvid ega juhuslikud ajavoolud. Kindel seisukoht on temast teinud mõjuvõimsama teguri Eesti avalikus elus.

Tõe ja õigluse

eest seistes on „Päevaleht" võitnud suurte lugejashulkade poolehoiu.

Tellimiste vastuvõtt 1938. a. on avatud.

Ei aita ahi ega oskus...

Teie rikute oma küpsetused ja hea pühadetuju, kui tarvitate tundmatut saiajahu.

Meie tuntud ja püsiva headusega

SAIAJAHU

2-KG. PABERKOTTIDES

kindlustab Teie pühadeküpsetuste parema õnnestumise

J. PUHK & POJAD

Täiendumiseks nii keeles kui ka kirjas joowin wõtta

eesti keele

tunde. Palun teatada nimi, elukoht, wanadus ja tunnistaju ilt. „36/2636".

Inglise, ladina,

saksa, prantsuse, wene, eesti k. tõlgin hästi. Walm. rutiin kolledźhi, ülkit. lekt. k. ja gümn. eks. Dipl. õp. Koidula 13—9.

Inglise, prantsuse, saksa, wene ja hispaania keelt õpet. kõrg. harid. meesõpetaja
Berlitzi ja Mertneri
meetodil kiiresti ja põhjalikult rääkima. Ladina keele tunnid. Tõlked. Tatari t. 24—6.

Preili soovib

kõnepraktikat

saksa või inglise keeles. Vastutasuks eesti keel. Soovikorral ka wene keel. Teat. kirjal. kuni 18. dets. slt. „10/2530".

Müüakse

Tütarlaste kleidid; poiste ülikonnad

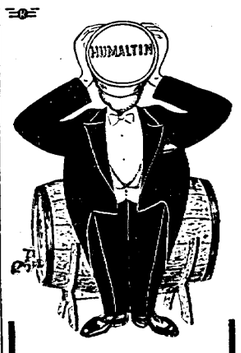
tuntud headuses ostate ärist Voorimehe tän. 9. „Päevalehe" majas.

Kodukaunistamiseks

vaipu

suures valikus saadaval äris Voorimehe tän. 9. „Päevalehe" majas.

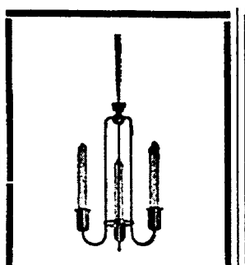

Viimase söömuri nauding:
KODUÕLU
ÕLLEEKSTRAKTIST
HUMALTIN
Saadaval rohu- ja koloniaalkauplustes.
V. Treubiut
Volta 3. Telef 440-88

Kohale jõudnud

treipingi-padrunid

Carl F. Gahlnbäck
Tehnika osakond.
Tallinn, Uus tän. 4.
Tel. 450-33.

Armatuuridetööstus
„REX'i"
müügikoht
Vene tän. 8, II korral

Soovitab moodsamaid maitserikkamaid armatuure, laua-, seinalampe, lambivarje jne.

Ostke villased

voodivaibad

(tekid) ärist Voorimehe t. 9, „Päevalehe" majas.

LUMIVALG

Müüa väikesi
advent-jõuluküünlakesi
Kaubaagentuur J. Vark, Vilmsi 27, tel. 311-78.

Wõilaud

ära anda. Tellteib saab 15. ja 16. kp. kl. 5—8 õht. Luise tän. 7—5.

Wähepruugitud tammepuust
magamistoa-mööbel
müüa. Sealsamas wajatakse tübaraari-ruume, kohe wõi 1. jaanuarist. Liiwamäe t. 29—18 hoowimajas, teisel korral.

Elumuutmise pärast ära anda
puuviljakauplus
hästi käidawas kohas ja toamööblid müüa. Teat. saab Pühawaimu kiriku juures lehekioskist.

Müüa
suurem nukk, poisisaapad liuraudadega (suur number) naister. lakk-kingad nr. 39, roosa siidkaaper. Luise tän. 17—6.

Müüa
kirjutus- ja söögitoatoole, puhveteid, voodeid, riietekappe (kõik tamm pähkliga). Vilmsi 9, tööstus.

Eesti Caritas 1936. a.

seeria ainult Kr. 5.—. Kõik Saksa, Austria, Tš.S.R. Schweitsi, Hollandi ja t. maade seeriad saadaval

MARGIÄRIS

„Filatelia" Wanaturg 6—4, (Wiru 2).

Odavasti ostate

jalanõusid

Telliskivi 41
uuest ärist.

Müüa

daamide juuksetööstuse sisseseade, elektriaparaadid jne. Nõmme-Rahumäel, Raudtee **14, daamide salong.** Näha iga päev kella 9—19.

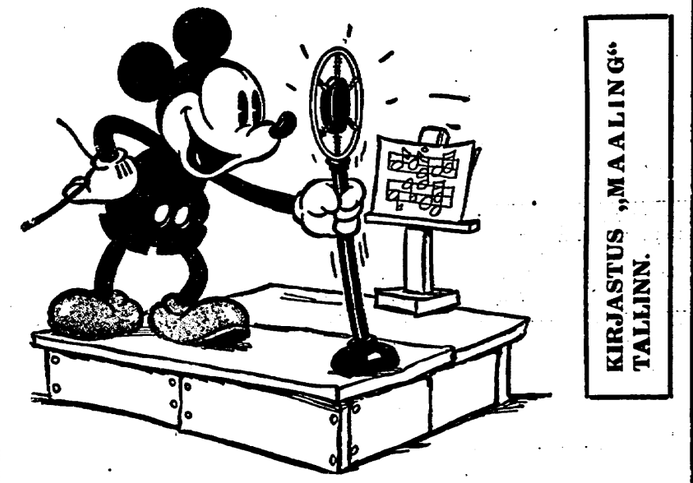
Suur ameerika lapsevoodi madratsiga (hästi hoitud), 2 **nahast reisi-käsikohvrit, daami palitu** (väike suurus), **lapsepalitu**)madruse) **müüa.** Aia 8—1.

Müüa

prungitud mööblit, talivriideid, pesu, sulgi, willaseid lappe, raamatuid ja igasugu teisi asju. Pärnu mnt. 102. Müümine esmasp., neljap. ja laup. kl. 10—1 e. l. ja neljapäewiti ka 4—6 p. l.

Müüa omapärane naiseriaswa
kasukmantel

uus, tumehalli-sirju. Küsida neljapäewal kella 10—2 Merepuiesteel 15—S-a.

Hallo, lapsed! Siin Miki-Hiir! Teatan oma armsatele sõpradele, et ka sel aastal ilmusid Miki-Hiire raamatud. Just enne pühi, et valmistada teile erilist rõõmu!

Kõigepealt esitan —
Noa laev „ARK".
Seda toredat lugu nägite vististi ka kinos! Raamat on hästi suure kaustaga erivalmistuse paksust paberist. Tervelt 60 lhk. pilte, peale selle veel mitu neljavärvilist pilti. Raamat on kõvas köites, et teie käekestele kauemini vastu paneks. Hind Kr. 3.20.

Teiseks tutvustan teile —
Peeter ja Peet,
lugu kahest vahvast sõbrast, mis jutustatud 160 leheküljel ja selgituseks toodud 90 pilti. Peeter Põngerjast saab Putukpilli linnakese võitmatu kindral, kuna Peet Põrnikas jatkab oma teekonda parandamatu hulkurina. Paber nagu eelmiselgi paks. Kaaned neljavärvi-trükis ja tugevas köites. Hind Kr. 2.—.

Nüüd teen teid tuttavaks oma sugulastega.
Miki väikesed nõbud
on pildiraamat mudilastele. Seda kaunistavad 16 viievärvilist pilti ja eestikeelse teksti kirjutas J. Oro. Raamat on suures formaadis ja paksust paberist. Hind Kr. 1.20.

Lõpuks võite õppida ka minu kaudu lugema —
Miki-Hiire ABD
on aabits väikestele, milles tähed selgitatud 32 neljavärvilise pildiga. Eestikeelse teksti on pannud kirja J. Oro. Raamat, mille hinnaks on Kr. 1.—, on muidugi jälle paksust paberist.

Halloo, halloo! Veel üks hetk tähelepanu!

Mineval aastal ilmusid minu kohta
Miki-Hiir tondilossis.
Õudne kuid siiski naljakas lugu minu seiklustest vanas lossis. 264 lhk., nendest pooled pildid. Kõvas köites ja hinnaks on Kr. 1.80.

Hulljulge cowboyna õpite mind tundma
Miki-Hiir metsikus Läänes.
Kõvas köites, hinnaga Kr. 1.20.
Kui teie pole neid raamatuid veel lugenud, siis paluge jõuluvana, et ta tooks ka need teile.

Häid pühi, häid pühi kõikidele lastele ja jällenägemiseni jõuluaeg!

Miki-Hiire raamatute pealadu:
K-ü. „Rahvaülikool"
Tallinn, Harju 48, Pärnu m. 10.

Raamatute hinna saatjaile lähetatakse raamatud äri kulul kätte.
Posti jooksev arve nr. 760.

8141

Andke Parker -rõõmustav jõulukink

Meeldivalt ilus läbipaistva peaga täitesulepea—Parker'i VACUMATIC—on aasta eelistatuim kink: seda nimelt oma haruldaste omaduste tõttu kijutusvahendina.

Vastuvalgust vaadatuna tema ilus värviküllane pea muutub läbipaistvaks jättes tinditagavara selgelt-nähtavaks. Kuna VACUMATIC'ul puudub voolik, siis ta tindimahutatavus on 102% suurem. Tema plaatinumiga kaetud kulgsulg kirjutab kahe küljega —ühega normaalselt kirjavahetuse ja teisega peenemalt arvude ja märkmete jaoks. Praktiline mehanism, kus pole midagi rikki minna garanteerib tema täiuslikkuse.

VACUMATIC'ul on kõik omadused mida maailm soovis täitesulepeadele nende leiutamisest saadik, seepärast ongi Parker käesoleva aasta ihaldatuim jõulukink. Nõudke parimaist kirjutustarvete äridest Vaadake ja Teie veendute tema paremusis.

Parker VACUMATIC

Maxima kr. 50.- Major kr. 36.- Slender kr. 30.- Standard kr. 25.-

Esindaja: A. BERTELOV, TALLINN, PIKK, 39. Tel. 432-43

Eelolevaiks pühiks

rikkalikus valikus daamide ja härrade moekaupu

L. Pärli moe- ja pesuäri Tallinn, Pikk tän. 5.

Jalatoed, konnasilma- ja jalaraviabinõud
10—2 ja 4—6.
Vene tän. 11—6.

Müüa Jaroslawi
bajaan

Pühawaimu 4 (tisleri töökoda).

Odawasti müüa
lapse- ja nukuvankreid

Wiru tän. 2, hoowimajas.

Üürinõud

suures walikus piiramata arwul.
A-S.
D. Mirwitz & P-d
Tartu mnt. 13, tel. 306-81

Moodne
magamistuba

ja kirjutuslaud müüa N wa mnt. 39, töökojas.

Müüa

tloetikomplekt, kraanika 2 ust ja mõned torud. 3 tän. 9—1.

Odawasti müüa 2 tam puust
puhvetit, söögilaudu
ja toolid töökojas Kopli 20, krt. 6.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

RESTORAN „ASTORIA“

TELEFON 437-00.

Kesknädalal, 15. detsembril s. a. jõuab kohale jõuluvana, jagades üllatavaid kinke

Peale selle

KABAREE MUUSIKA TANTS

Uudis kestatööstuse alal:

ETK paberossikestad kahekordse vatiga.

Annavad paberossidele eriti pehme ja võluva maitse.

Rutake!

Ainult mõned päevad kestab veel

odav

lõppväljamüük

äri likvideerimise puhul

Saapäri Dubas

Valli tän. 4.

ESTONIA

TEATER-RE TORAN

Alumisel korral. Uues saalis

Nel'ap. **16.** dets.

Igal neljapäeval

Ungari muusika a mustlas-romansside õhtu

Vaheetpidamata meeleolumuusika Punase saali orkestrilt **Trio Capriccio**

Valges saalis esineb maailmaklassi kuuluv tantsutrio

3 Renan's

Õppige veel pühadeks tantsima tantsukursustel.

H. PÄÄSUKE

Riikl. diplom. tantsuõpetaja

Lai 31.

Klirkursused algavad — algajatele

kesknädalal, neljap. ja reedel kl. 8 õ.

edasijõudnulle reedel kl. 9, pühapäeval kl. 7 õhtul.

Eratunnid ja registreerimine kogu päev.

„EERIKA“ sordiõunad

Jaan Tõnissoni aiast.

Müügikoht **Viruvärava-torn.** Avatud kl. 9 hommikul kuni kl. 8 õhtul.

Enne jõulu **uued saadetised kõrgemas valikus:**

Borsdorfer-sibul, Tartu roos, Peping, Fameuse, Gra Gylling, Filippa, Suhkruõun, Sem, Renette, Antonovka.

Vändra mees konstrueeris uudispilli

Muusikamuuseumis viibib praegu Vändra mees Friedrich-Voldemar Jansen, kes demonstreerib oma leiutatud ja konstrueeritud uudispilli. Uudispilli võib saatepillina hüüdma panna jalaga pedaalidele aštudes. Leiutaja mängib ise gitarri ja kasutab seejuures ühtlasi ka uudispilli saadet. Muusikaprofessorid Kapp, Aavik ja teised käisid uudispilli vaatamas ja arvavad, et see mänguriist võiks kasutamisele tulla rahvapillina.

Venes valiti 855 kommunisti ja 288 parteitut

Moskva, 15. 12. (ETA) (Tass) Valimiste keskkomitee avaldab järgmised andmed Nõukogude Liidu ülemnõukogu valimiste tulemuste kohta: 14. detsembri keskööni olid juba registreeritud kõik 1.143 valitud rahvasaadikut. Kõik rahvasaadikud olid kommunistide ja parteitute bloki kandidaadid. 93.639.478 hääleõiguslikust kodanikust on valimistest võtnud osa 90.319.346 kodanikku, mis on 96,5 protsenti. Venemaa Nõukogude vabariigis (RSFSR) oli osavõtt valimistest 96,5 protsenti, Ukraina vabariigis — 97,5 protsenti, Valge-Vene vabariigis — 97,3 protsenti, Aserbeidžäni vabariigis — 95,5 protsenti, Gruusia vabariigis — 95,9 protsenti, Armeenia vabariigis 95,2 protsenti, Turkmeeni vabariigis — 95,3 protsenti, Usbeki vabariigis — 93.5 protsenti, Kaasani vabariigis — 93,9 protsenti ja Kirgiisi vabariigis — 93,1 protsenti. 1.143 valitud rahvasaadikust on 855 kommunisti ja 288 parteitut. Naisi on valitud rahvasaadikute hulgas 184 ja mehi 959.

Helveetsia taotleb täielikku erapooletust

On wõimalik lahkumine Rahwasteliidust

Genf, 14. 12. (ETA) (Havas erikirjasaatjalt.) **Helveetsia ei kawatse lahkuda Rahwasteliidust, kuid ta tahab saawutada uuesti oma täielikku neutraalsust, sest pärast Sakšamaa ja Itaalia otsuseid Helveetsia asub kahe maaberriigi wahel, kes ei ole enam Rahwasteliidu liikmed. Snureiss oma awalikust arwamisest ja liidunõukogu kardawad, et niisugune seisukord wõib tundida Helweetsiat teostama poliitikat, mis on wastolus neutraliteedi põhimõtetega, millest Berni walitsus on seni alati kinni pidanud oma otsuste tegemisel. Seepärast liidunõukogu on otsustanud teha liidupresident Mottale ülesandeks ette wõtta demarše Helweetsia täieliku neutraalsuse restaureerimiseks.**

Probleem, mille ees Helweetsia seisab pärast Sakšamaa ja Itaalia lahkumist Rahwasteliidust, on muutumas üha keerulisemaks asjaolu pärast, et teataw hulk Helweetsia kodanikke soowib rahwahäälestuse korraldamist, et saawutada Helweetsia täielikku neutraalsust. Sellele wõib aga järgneda Helweetsia lahkumine Rahwasteliidust. Seni aga rahwahäälestuse korraldamise möte ei ole leidnud soobsat pinda liidunõukogu ja Helweetsia suurema osa walitsuse arwamise juures.

Luodetaw ilm

neljapäewal, 16. detsembril

Kõwenewaid idakaarte tuuli. Pilwis. Lund ja kuisku. Öösi 5—10 ja päewal kuni 5 kraadi külma.

Rongides küünlavalgus, karjalautades elektrivalgus

Türi-Tamsalu raudte peletab reisijaid

Paide põllumeeste konwendi täiskogu koosolekyl eile peatuti läbirääkimiste juures pikemalt olukorra üimber Türi-Tamsalu raudteel. Leiti, et sellel liinil reisijaterongide liikumine liig aeglane ja wotamised sõlmjaamades — Türil ja Tamsalus — pikad. Seetõttu pääwad reisijad wältida sõitmist sellel raudteel.

Kuriosumiks peeti ka asjaolu, et Tamsalu-Türi teel reisijaterongides on küünlawalgustus, kuna mitmel pool maal juba koguni karjalautades-kiisärabelektriwalgus. Koosolek astus üksmeelsele seisukohale, et raudteewalitsus peaks astuma kiirelt samme olukorra paraudamiseks, kuna wastasel korral wäheneb reisijate arw Türi-Tamsalu wahel weelgi.

Konwendi koosoleku päewakorras peale tegewuskawa ja aruande wastuwõtmise muud erilisemat polnud. Muide otsustati celolewal aastal korralbaba sõnnikuweowõistlus.

Tulekahju trükikojas

Täna hommikul kella 8 paigu teatati prithimajja, et S. Ameerika tän. nr. 3-a asetsewas Nõmmpere trükikojas on tekkinud tulekahju. Lendsalga kohale jõudmisel selgus, et põlema oli süttinud trükikoja eesruumis olew kapiruum, kus töölised hoidsid oma riideid. Leegid olid põletanud läbi waheseina, põranda ja lae. Kuumuse käes oli saanud üsna tugewasti kannatada ka trükimasin.

Lendsalk kustutas tule kiiresti. Kuidas see sai alguse, pole esialgselt selgunud. Arwatakse aga, et töölised õhtul kella 9 paigu töölt lahkudes kappi wiskasid mõne põlewa paberossiotsa, mis seal hakkas hõõguma ja hiljem tekitas tulekahju.

Hommikul tööle ilmudes leidsid töölised trükikoja ruumid maani suitsu täis. Arwatakse, et tule lewimist takistas hapniku puudus, mistõttu leegid ei tekitanud ka suuremat kahju.

Maja, kus tekkis tulekahju, kuulub Poljakstinile.

Eesti Panga aruanne

7. detsembril 1937. a.

	miljonites kroonides		
	7. XII 37	30. XI 37	7. XII 36
Kuld	34.2	34.2	34.2
Välisraha	15.2	15.3	6.4
Sisevekslid	13.1	13.6	11.0
Laenud	10.1	13.4	10.0
Muud aktivad	23.5	23.0	15.9
Bilanss	100.7	104.2	81.9
Pangatähed	47.8	49.8	43.9
Jooksvad arved	33.2	35.0	24.9
Sellest:			
Valitsuse	23.6	22.7	17.1
Pankade	7.5	10.1	5.6
Muud passivad	13.8	13.5	7.4
Kattevara %	61,0	58,44	59,0

Detsembrikuu esimesel nädalal on vähenenud laenud 3.3 milj. kr. võrra, mis peamiselt on sündinud pankade arvel, sest samal ajal on vähenenud rahaasutuste jooksev arve 2.6 milj. kr. ulatuses, langedes 10.1 milj. kr-lt 7.5 milj. kr-le. Pangatähtede ringvool on vähenenud 2 milj. krooni võrra, langedes 49.8 milj. kr-lt 47.8 milj. kr-le. Teistes arvetes pole olulisi muudatusi.

Pariisi maailmanäitusel

määrati ka meil oma kwaliteettoote poolest tuntud A.-S. Zeiss Ikon, Dresdenis, kaks Grand Prix'd, j. o. kõrgeimat auhinda, wäljapandud klassides 14 (foto- ja kinoaparaadid) ning 49 (optika).

Maailmanäitusel esines Zeiss Ikon fotokaameratc, kinohelifilmiaparaatide ja teaduslikkude instrumentidega.

Peking uuesti Jaapani pealinnaks

Loodi uus, jaapanisõbralik Hiina keskwalitsus. — Nankingi walitsus muutus „kohalikuks walitsuseks“

Jaapan tunneb kaasa „süütu Hiina kannatustele“

Peking, 14. 12. (ETA) (Reuter) Hiina wabariigi ajutine walitsus, kes peab asendama Nankingi walitsust, kuulutati siin täna wälja. Peking kuulutatakse uuesti Hiina pealinnaks. Wana Hiina rahwuslipp wõetakse uue wabariigi lipuks. Uus walitsus tahab laiendada oma mõju üle kogu Põhja-Hiina kuni Jangtse jõeni. Uus walitsus seletab oma deklaratsioonis, et ta tahab awaldada wastupanu kommunismile ja arendada sõprussuhteid naabermaadega. Ka tahab ta edendada Ida-Aasia tõõstust ja soodustada Ida-Aasia moraalseid doktriine.

Hankou, 14. 12. (ETA) (Reuter) Kardetakse, et suur osa neist Hiina wägedest, kes ei saanud Nankingist õigel ajal lahkuda, on nüüd Jaapani wägede poolt täielikult ümber piiratud. Neil ei jää nüüd muud üle kui alla anda või surra.

Ka hiinlased tunnistawad nüüd, et Pukou linn on langenud jaapanlaste kätte. Pukoust taganenud Hiina wäed olewat koondumas Putschengi, mis asetseb Pukoust põhjapool.

Tokio, 14. 12. (ETA) Domei agentuur teatab, et Jaapani wõidukate wägede piidulit sissemarsimine Nankingi, mis pidi olema 15. detsembril, on edasi lükatud 20. detsembrile.

Peaminister würst Konoye awaldas ajakirjandujale oma rõõmu Nankingi wallutamise puhul. Ta kuulutas, et Jaapan peab oma kohuseks kindlustada kestwat rahu Kauges-Idaas. Wastutus-konflikti eest langewat täielikult Nankingi walitsusele, kes nüüd, pärast Hiina pealinna langemist, on muutunud lihtfalt ühteks Hiina kohalikuks wõimuks. Jaapan, soowides kaasa aidata süütu Hiina rahwa hüwangule, tahab koos töötada Hiina uue walitsusega, mis nüüd luuakse.

Würst Konoye tähendas, et kui marsjal Tschiang Kai-schek tahab jatkata partisanisõda Jaapani wastu, siis mängib ta ainult kommunistide mängu. Würst Konoye kiitis Hiina sõduri wahwust, kuid kahetses, et Hiina sõdurit kunagi wõitlema halwa asja eest. Würst Konoye kahetses ka wälismaalastele süünitatud kahjusid, kuid ta loodab, et Hiina uus walitsus suudab kaitsta nende seadustlikke huwisid. Ka loodab ta, et riigid saawad äru Jaapani positsioonist ja tema stabiliseeriwast wõimust Ida-Aasias. Lõpuks würst Konoye kutsus Jaapani rahwast kahekordistama oma pingutusi, sest Nankingi langus on ainult esimäng, mis märgib pikaldase waenutegewuse algust.

Tokio, 15. 12. (ETA) (DNB) Domei agentuuri teatel on jaapanlased wallutanud Jangtschou, mis asetseb Jangtse jõe kaldal Tschingkiangi wastas. Jaapanlaste kätte on langenud ka Wulungschani ja Mosnschani kindlused. üks Jaapani wäeosa on alustanud edasitungi Nankingist põhjapoole.

„Panay'd“ rünnati wiis korda

Schanghai, 14. 12. (ETA) (Reuter) Nüüd teatatakse, et Jaapani lennukid on rünnanud Ameerika suurtükipaati „Panay'd“ wiis korda. Kuus pooltcist tundi, enne kui „Panay“ wajus põhja.

Tuld jõpradelt!

Berliin, 14. 12. (Reuter) Sakša wäisministeerium saatis Jaapani suursaatkonnale memorandumi, milles kaewatakse selle üle, et Jaapani suurtükid on möödunud laupäewal pidewalt tulistanud Briti auriku „Wangpu'd“, mille pardal asus Sakša suursaatkonna ametkond. Tulistamine ei ole küll nõudnud ohwreid Sakša suursaatkonna ametnike keskelt. Pärast korduwaid kallaletungc Sakša suursaatkonna ametnikud wiidi „Wangpu'lt“ üle ühe Briti suurtükipaadi pardale. Hiljem Sakša suursaatkonna ametnikud tulid tagasi „Wangpu'le“ ja jatkasid seal suursaatkonna asjaajamist.

Rooma, 14. 12. (ETA) (Reuter) Autoriteetsest ringkonnist kuulduh, et Itaalia ei kawatse saata Jaapanile protesti seepärast, et Ameerika sõjalaewa „Panay“ põhjalaskmisel on hukkunud ka Itaalia ajakirjanik Sandro Sandri. Itaallased arwawad, et on ameerikalaste asi protesteerida. ühtlasi wäidetakse, et sellised arusaamatused, nagu oli „Panay'ga“, on juhtumatud sõjas ja on tingitud sellest, et wälismaalased jõwad lähistawad sõjapidamise tsoonl.

Vene kiirustab Vladivostoki kindlustamisega

Hankou, 15. 12. (ETA) (DNB) „Takungpao“ teatab ühe pealtnägija jutustuse põhjal, et Nõukogude Wene kiirustab palawlikult Wladiwostoki kindlustamisega. Munseas olewat ehitatud maa-alune angaar 150 lennukile. üldse pandawat suurt rõhku maa-alustele kindlustustele. Garnisoni, kaasa arwatud merewägi, olewat suurendatud 85.000 meheni.

Ebapuhas näonahk?

Siis: Scherk näovesi

Roosevelt ootab Jaapani keisrilt isiklikku wabandust

„Pommitamine“ nootidega London-Washingtoni ja Tokio wahel

Washington, 14. 12. (ETA) (Reuter) **ilks kõrgem ametlik isik seletas, et president Roosevelt rahuldub ainult siis, kui Jaapani keiser teeb temale isiklikult wabanduse „Panay“ pommitamise pärast ja annab lubaduse tarwitusele wõtta abinõusid selliste wahejuhtumite wältimiseks tulewikus.**

Washington, 14. 12. (ETA) (Reuter) **ühendriikide suursaadik Tokios esitas Jaapani walitsusele wormilise noodi, milles awaldatakse walju protesti ühendriikide suurtükipaadi „Panay“ ja kolme Ameerika kaubalaewa põhjalaskmise wastu. Noodis juhitakse tähelepanu sellele, et Jaapani relwastatud jõud on ka minewikus mitmel korral rikkunud ühendriikide õigusi. ühendriikide walitsus nõuab Jaapani walitsuselt ametlikku kahetsusawaldust, tekitatud kahjude täielikku tasumist ja kindlat lubadust selle kohta, et tulewikus wõetaks tarwitusele tõhusaid abinõusid selleks, et takistada Ameerika huwide ja õiguste rikkumist Jaapani relwastatud jõudude poolt.**

London, 14. 12. (ETA) (Reuter) **Kuulduh, et Briti walitsus saadab homme Jaapani walitsusele walju noodi Jangtse jõel asct leidnud wahejuhtumite pärast. Kuuldawasti pöutakse Briti noodis kahjude täielikku tasumist, selliste wahejuhtumite wältimist tulewikus ja Briti kodanike elu ja waranduse julgeoleku kindlustamist jaapanlaste poolt ukpeeritud Hiina territooriumil.**

Tokio, 14. 12. (ETA) (Reuter) **Jaapani wäisministeerium esitas Briti suursaatkonnale noodi, milles awaldatakse sügawat kahetsust Briti sõjalaewa „Lady-Bird'i“ pommitamise pärast ja lubatakse maksta kahjutasu. Samasisuline noot esitati ka ühendriikide suursaatkonnale „Panay“ ja teiste Ameerika laewade põhjalaskmise pärast. Nootides öeldakse, et Jaapani walitsus on juba wõtnud tarwitusele abinõusid selliste wahejuhtumite wältimiseks tulewikus.**

K/M V.V.DEMIN'i kala-aed- ja puuvilja-

konservid

on tuntud headena juba 110 aastat

Nõudke kõikjal!

Francolased pommitasid Madridi

Madrid, 14. 12. (ETA) (Havas) Walitsuswastaste patareid algasid kell 16.15 uuesti pealinna pommitamist. Jlma ilma tõttu oli palju jalutajaid tänawail ja puiesteedel. Ent esimeste mürskude linna langemisega kadusid kõik inimesed majadesse. Mürjud langesid peamiselt kesklinna piirkonda. Mitu inimest on saanud surma ja haawata.

Gibraltar, 14. 12. (ETA) (Reuter) **Salamanca walitsus on sulgenud kõik piirid. Arwatakse, et see korraldus on seotud ettewalmistustega uueks suureks riimatuks. Hispaania-Prantsuse piir suleti juba mitu päewa tagasi.**

Kuulake

BLAUPUNKT

raadiosaatekava Saksa lühilainesaatjate kaudu:

Kesknädalal, 15. detsembril 1937.

kell 16.15—16.30	DJA	31.38 m.
(Ida-Euroopa aeg)	DJB	19.74 m.
	DJN	31.45 m.
	DJQ	19.63 m.
kell 21.15—21.30	DJL	19.85 m.
(Ida-Euroopa aeg)	DJD	25.49 m.
	DJC	49.83 m.

A.-S. TORMOLEN & KO.

Leiwatööstur Juhan Perten †

Täna hommikul suri pikaajalisesse raskesse kopsuhaigusse pealinnas hästituntud leiwatööstur Juhan Perten 68 aasta wanuses. Kadunut jäi leinama abikaasa ühes tütre ja poja Haraldiga. Jsa haiguse ajal juhtis tööstust poeg, kes on saanud ülikooli majandusliku eriharidusc. Kadunud leiwatöösturi kirstuvanek on homme ja matmine pühapäewal Kaarli kirikus. Matusetalituse peab õp. A. Soomre.

JÕULUKINKE

DAAMIDELE JA HÄRRADELE

— pesu ja kosmeetikatarbeid. —

RIKKALIKUS VALIKUS:

konserve, delikatesse, kuivatatud puuvilja, kohvi eriseguisid, jõulumaiustusi, kodu- ja välismaa veine, napse, konjakeid

soovitab

SÕJAVÄE MAJANDUSÜHISTU

TALLINN, PIKK 11.

Tartu ● Võru ● Rakvere ● Pärnu ● Narva ● Viljandi

Kiwiõlisse asutatakse eesti abikogudus

Vaatamata sellele, et Kiviõli tööstusalevik viimasel ajal märgatavalt on eestistunud, puudub siin seni oma kirik või palvela jumalateenistuste pidamiseks. Kuuludes administratiivselt Lüganuse kiriku alla, pole kauge maa tõttu elanikel siiski võimalus Lüganuse kirikus käimiseks. Senist olukorda on oma huvides ära kasutanud ka tervc rida lahkusulisi, kes üksteise võidu võistlevad hingedepüüdmises.

Et sellist olukorda lõpetada, on mõnedel kohalikel eesti seltskonna aktiivsemail tegelasil tekkinud mõte kohapeal eesti abikoguduse asutamiseks. Ja nagu vastavaist ringkonnist kuuldub, on selles asjas läbirääkimisi peetud ka juba kiriku kõrgemate juhtidega, kellelt on saadud põhimõtteline nõus olek. Uus kogudus kujuneks ühtlasi ka provusiikuks koonduseks, kuna selle ümber koonduksid vaid eestlased — seega oleks suur samm edasi ka Kiviõlis rahvustunde äratamises, mis seni peagu varjusurmas on olnud.

Kaks jurmaotsust Jerusalemas

Jerusalem, 14. 12. (ETA) (Reuter) Sõjakohus mõistis siin kaks araablast surma ühe juudi tapmise pärast.

Jaapani lendurid ei näinud häs

Tokio, 14. 12. (ETA) (Reuter) Siin on a
datud Jaapani wälisministri Hirota poolt ühendri
suurtaadikule esitatud ametliku noodi tekst. Noodis
hendatakse muuseas, et halwa nähtawuse pärast Jaa
lennukid, waatamata sellele, et nad laskusid õige m
kale, ei suutnud näha laewade eraldusmärke. F
„Panay'd“ ja tankilaewu peeti Hiina laewadeks ja
wati, et need transporteeriwad Hiina wäesi, siis
pani lennukid awasid tule, mille tagajärjel laewad
kusid. Kuna siin oli tegemist eksitusega, siis Jaa
walitsus kahetseb süngawalt, et see wahejuhtum
nõudnud inimohwreid ja süünitanud kahjusid ühen
kibele, ja palub kõige otsekohesemat wabandust. Jaa
walitsus on walmis maksma kahjutasu ühendriik
süünitatud kahjude eest ja wõtma wastutusele isiku
selles wahejuhtumis on süüdi. Kohapealsetele wõ
dele on juba tehtud korraldus niisuguste wahejuhtu
kordumise wältimiseks. Jaapani walitsus loodab, e
õnnetu wahejuhtum ei mõjuta sõbralikke suhteid,
walitsewad Jaapani ja ühendriikide wahel, ütel
nõudis.

Jaapani ajalehed awaldawad wälisministeerium
merewäedepartemangu kommünikeed, kuid ilma ig
guse kommentaarita. Presidcnt Roosevelti isiklikku lä
Jaapani keisrile ei ole awaldatud. Kuulduh, et s
tundwalt riiwanud jaapanlaste tundeid, kuna
isik on puutumatu ja seisab wäljaspool igasugust
tikat. Siiski tuletatakse meele, et keiser Mei
1894. aastal isiklikult astunud samme, et awaldada
hetsust Wene troonipärijale korraldatud atentaadi p

Pühadeks g

mille üle rõõmu tu ak

Lauatarbeid hõbedast ja uushõbedast. Väärisehteid. Nägusaid uudiseid moodsaist ehteist. Kaunist keraamikat. Valgest tinast esemeid. Kristalli, kelli jne.

leiate loetlevas valikus

% J. KOP

TALLINN, PIKK 27.

Pöörge tähelepanu meie vaateaknai

Trotski ennustab Venemaa saatust

Kas faschism wõi Nõukogude demokraatia

Mehhiko, 14. 12. (ETA) (Havas) Tr
ki awaldas ajakirjanikele oma rahuldust
wuswahelise uurimiskomisjoni otsuse kohta,
lega ta tunnistati süütuks. Trotski koon
et 17 komisjoni liiget on tema poliitilised v
tajad. Trotski lijas, et komisjoni otsusega
takse uuesti jalule ka sadade teiste isikute
keda weel ootab mahalaskmine.

Trotski peab wõimatuks demokraatliku
danluse uuesti wõimaluteluekst Wenemaal. Tr
ei ennustab, et kui praegune kord Wenem
kukutatakse paremalt poolt, siis pääseb wõim
faschism, mis Trotski arwates oleks palju
lem praegusest Stalini korrast. Kui aga re
lutsioon tuleb pahemalt poolt, siis Trotski
nustab Stalini bürokraatia asendamist N
kogude demokraatiaga. Niisugusel korral maj
dus jääks riigistatuks, kuid reformeeritud
jul, nagu see wastaks rahwa huwidele.

Inglise kuninga waikne sünnipäew

London, 14. 12. (ETA) (Reuter) Kuni
weetis oma sünnipäewa täna waikselt Buckinghami
lees. Kuninga sünnipäewa puhul lasti Windsori
terwituspauku suurtükkidest. Terwituspauke lasti ka
Parkis ja Londoni Towerist.

Wene wastus Soomele

piiririkkumise asjus

Helsingi, 14. 12. (ETA) Lehtede teatel on
päewal saabunud Nõukogude Liidu wastus S
protestile käesolewal sügisel aset leidnud piiririkku
pärast. Wastuse sisu awaldatakse pärast seda, kui s
olnud arutusel walitsuse koosolekul, mis arwata
sünnib tulewa nädala jookul.

Läti sai uue hoolekandeminis

Riia, 15. 12. (ETA) Riigipresident nim
Daugawpilsi senise linnapea Wolonts uueks h
kandeministriks arwates 1. jaanuarist. Hoolek
ministri koht on teatawasti waba endise hoole
deministri Rubulsi surmast saadik.

Juhuslikult müüa uus

daami kasukas

leopardinahast, piiberkraega

Järele küsida valmisriieteäris

„Dernier Cri“, Harju tän. 29.

Toimetusele saadetud kirjand

K.-ü. „Looduse“ „Kuldraamatu“ VI jarjast juba ilmunud hinnaga à 2 kr. 50 s., broich., 80 s. paberköites — järgmised raamatud:

Evelin Sharp: Noorim tüdruk koolis. Tütarlaste-romaani autor on peenetundelisimaid ja damlikemaid inglise noorsookirjanikke, kelle tölkir eesti keele on aina teretulnud. Käesolem teos jutu poiste seas üles kaswanud ja seetõttu pisut jõ ning jonnaka tütarlapse ümberkujundumisest kooli kooliõdede mõjul armsaks ja sõbralikuks olend pakkudes jeejuures ka meie noorsoole wõimaluse p jeita inglise kooliinternaadi omapärasesse maailm
[illegible] aimaal. Bibi
rad, kes juba leinasid, et ei kunle enam midagi lemmikust, wõiwad rõõmustuda selle Bibi-lugude köite üle, mis jutustab selle tiimpaatse ja elawa tü lapse seiklusest ta kodumaal — Daanis. Bibi küll wahepeal sirgunud suureks tüdrukuks, kuid jää il ka jamasuurseks tunlepäiseks wõrukaelaks, kelle hing ja hea süda aga teewad ta armsaks igale noo kui ka wanale.

LASTE RÕÕM

on meie loetavaim laste-ajakiri

„LASTE RÕÕM" on ajakiri igale eesti poisile ja tüdrukule

„LASTE RÕÕM" astub 1. jaanuaril 1938. a. üle oma 23. eluaasta läve

Varsti hakkavad „LASTE RÕÕMU" lugema selle esimeste lugejate lapsed.

„LASTE RÕÕM" ilmub kord kuus, tuues pikemaid ja lühemaid jutustusi, seiklusjutte, muinasjutte, mõistatusi, kabet jne.

„LASTE RÕÕM" toob ka lasterõõmlaste eneste loomingut — jutukesi, luuletusi, joonistusi jne.

„LASTE RÕÕM" toob pilte ning joonistusi, suurel hulgal ka lasterõõmlaste näopilte.

„LASTE RÕÕM" korraldab aeg-ajalt huvitavaid võistlusi auhindade peale.

„LASTE RÕÕMU" jaanuarinumbriga on kaasas ilus mitmevärviline seinakalender.

Kes tellib „LASTE RÕÕMU" valmistab oma lastele rõõmu, mis kordub iga kuu.

Tellige aegsasti „LASTE RÕÕM" 1938. aastaks!

„LASTE RÕÕM" ilmub ka 1938. aastal endise hinnaga.

„LASTE RÕÕM" maksab aastas 3 kr., poolaastas 1 kr. 50 s., veerandaastas 75 s. Üksik number 25 s.

Tellimisi võtavad vastu „Päevalehe" kontor Tallinnas, kõik postiasutused üle maa, „Päevalehe" kohapealsed esindajad ja peagu kõik algkoolijuhatajad.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

Jlusaimaks jõulukin

Jõulukellahelinaid Petlemmast... jumalateenistusi... jõululaule ja vust kõikidest maadest. Moodne raadioaparaat on ideaalseim jõu kogu perekonnale, kuna ta võ vastu võtta paremini ja suurimal jõulueeskavasid kogu maailmast. hoolitseb ta läbi aasta hea muusik kande eest ja pakub Teile püsivat

PHILIPS

MAAILMA SUURIMAD RAADIOTÖÖSTUS

A-s. „Eesti Vosvoriit" ehitab superfosfaadiwabriku

Põhikapitali suurendatakse 1 miljonile kroonile

Tehniliseks direktoriks keemik Kampman

Superfosfaadiwabriku ehitamise eeltöö on jõudnud otsustawasse järku. Paralleelselt tehnilistele eeltöödele wabriku toodangu arwutamisel, sisseseade jüsteemi walikul ja masinate tellimise andmisel, on kaalutud uue ettewõtte juriidilise konstruktsiooni küsimust. Kuuldawasti on selles asjas otsus kaldumas aktsiaseltsi poole. Kuid superfosfaadiwabriku tarwis ei kawatsetawat kutsuda ellu uut aktsiaseltsi. Selleks kasutatawat olemasolew aktsiaselts „Eesti Vosvoriit". Needeks ongi kutsutud kokku A.-ü. „Eesti Vosvoriidi" aktsionäride peakoosolek, mille päewakorda on wõetud **põhikapitali suurendamine ja juhtiwate organite ümberkujundamine.**

A.-ü. „Eesti Vosvoriidi" põhikapitaliks on praegu 147.000 krooni. See wastas seltsi senisele tegewusele. Tegewuse tunduw laienemine ühenduses superfosfaadiwabriku ehitamisega tingib märksa suuremat põhikapitali. Tõenäoliselt suurendatakse seltsi põhikapital miljonile kroonile. Põhikapitali suurendamiseks wajalise summa annab riik, kes seniigi olnud „Eesti Vosvoriidi" peaaktsionäriks, omades $^{7}/_{8}$ aktsiapaketist. Ülejäänud $^{1}/_{8}$-ga oli „Eesti Vosvoriidis" EÜK. Wiimasele jääb niiüd põhikirja kohaselt eesõigus uute aktsiate wäljalaskmisel aktsiate arwu suurendada. Kas ta seda wõimalust kasutab, on praegu weel selgusetu.

Kui uue wabriku ehitamine jääb A.-ü. „Eesti Vosvoriidi" kätte, siis tuleb wiimasel hankida weel suuremaid summasid tegewuskapitaliks. Fosforiidiwabrik läheb maksma wähemalt 2. miljonit krooni. Kuuldawasti on aktsiaseltsi finantseerimiseks wajalised kawad juba koostatud. Selleks kasutatawat teatud määral ka pangakrediiti.

A.-ü. „Eesti Vosvoriidi" juhatusse kuulub esimehena maksudewalitsuse direktor Kukk, liikmetena majandusministeeriumi tööstusosakonna direktor inj. Kark, põllutööministeeriumi põllumajanduse osakonna direktor Liidak ja EÜK direktor Reintam. Nõukogu koosneb kaheksast liikmest. Nõukogu liikmeteks on peamiselt „Eesti Vosvoriidi" omaaegsed peremehed.

Milliseid küsimusi wõetakse ette juhatuse ja nõukogu senises koosseisus, see selgub täna-homme. Seltsi tehniliseks direktoriks saawat keemik Kampman majandusministeeriumist, kelle kätte on koondatud ka kõik eeltööd superfosfaadiwabriku ehitamisel.

Lähemal ajal otsustatakse rida küsimusi seoses uue wabriku ehitamisega. Kuhu antakse tellimine siseseadele, see küsimus on praegu kaalumisel.

Muudatusi Tartu ülikooli õppetoolidel

Tartu, 15. 12. Tartu ülikooli nõukogu eilsel koosolekul otsustati esitada isiklik erakorraline professor Ants Oras inglise filosoofia õppetooli erakorraliseks professoriks alates 1. jaan. 1938. a. Samast ajast senine õppetooli täitja prof. H. Muchman jääb edasi isiklikuks korraliseks professoriks.

Lektor cand. phil. K. Wilhelmson esitatakse botsendi kohale klassikalise, eriti ladina filoloogia professuuris.

Mag. theol. Ilu Masing esitatakse wõrbleiwa ufuteaduse botsendi kohale 3 aastaks. Seni luges ta üksandel.

Õigusteaduskonna juure otsustati asutada erasõguse ja riigiõiguse seminarid.

Loomaarstiteaduskonna anatoomia kabinett otsustati ümber nimetada loomaanatoomia instituudiks.

Ülikooli nõukogu otsused esitatakse kinnitamiseks wastawatele wõimudele.

Kaubalepingu uuendamine Belgiaga

Korraldamisel Belgia kunstinäitus Tallinnas

Praegu on käimas Tallinnas läbirääkimised kaubalepingu uuendamiseks Belgiaga. Läbirääkimistega, mille juhamiseks on sõitnud Tallinna Balti riikidesse akrediteeritud Belgia saadik parun Selys-Fanson Miiast ja saatkonna sekretär Dubois, jõutakse arwatawasti lõpule homme.

Eile korraldas Eesti-Belgia kaubanduskoja esimees J. Sihwer minister Selys-Fansoni auks eine, millest wõtsid osa haridusministri abi W. Pätt, wälisministeeriumi direktorid E. Wirgo ja R. Mickwitz, Belgia konsul Tallinnas Nicaise ja Eesti-Belgia kaubanduskoja liikmed. Mõttewahetusel käsitati Eesti-Belgia majandusliku ja kultuurilise lähenemise wõimalusi. Kultuurilise lähenemise alal on teatawasti märkida Belgia tähelepanuwäärwat annetust Eesti kunstimuuseumile suurema maalidekollektsiooni näol, mille walimiseks haridusmin. abi. W. Pätt wiibis hiljuti Belgias. Maalide saabumisel Tallinna korraldatakse siin Belgia kunstinäitus.

Rahvamajade toetussummad „tuule peal"

Teatawasti kaob 1. jaan. 1938. a. senine põllutööministeeriumi juures asuw asunduskapital, kuna ta ülesanded weidi muudetud kujul lähewad üle uuele Maakapitalile.

Senise asunduskapitali summadest määrati igal aastal ka laene ja toetusi maa rahwamajade ehitamiseks ja korrastamiseks. Nende laenude ja toetuste üldsumma aastas kõikus 50.000 kr. ümber ning olid jellistena wõetud asunduskapitali eelarwesse erirubriiki.

Niiüd on nende summade pärast tekkinud lahkarwamisi põllutööministeeriumi ja haridusministeeriumi wahel. Põllutööministeerium tulewase Maakapitali juhtes on arwamisel, et selle ülesanded tulewikus peaksid olema ainult põllumajanduslikku kultuuri arendawad, mitte aga endasse haarama ka maa haridusliku ja seltsfondiliku tegewuse toetamist. Seepärast siis tahab Maakapital oma eelarwest jätta wälja rahwamajade toetamise ning paneb ette, et selle wõtaks oma eelarwesse haridusministeerium. Haridusministeerium omalt poolt aga leiab jälle, et Maakapitali ülesannete, mis näewad ette maakultuuri tõstmise, selline tõlgendamine oleks liig ühekülgne, ja kuna seni rahwamajade ehitamine ja toetamine laenude näol on kuulunud senise asunduskapitali ülesandeks, siis peab need funktsioonid wõtma üle ka selle järglane, uus Maakapital.

Kuidas küsimus laheneb, on esialgu weel lahtine. Igatahes on sellest wägagi huwitatud laialdane maa-rahwamajade wõrk, kellele seni asunduskapital oli ainsaks toetustandjaks unte ehituste puhul.

Diplomaatlik kroonika

Meie Londoni saatkonna kaubandusnõunik W. Raud wõtab wälisministeeriumis jutuleosoiwaid wastu neljapäewal, 16. detsembril, kella 10.30—11.30.

Milline rõõm — valmistada rõõmu!

Kui tahetakse õnnestada kedagi oma lähedastest tõsiselt kasulikkude ja püsiva väärtusega tarberaamatutega, kingitakse „Suur võõrsõnade leksikon" või „Perekonna leksikon"!

H. Haljaspõld, ENTSUKLOPEEDILINE VÕÕRSÕNASTIK

Suur Võõrsõnade Leksikon

sisaldab üle 35.000 võõrsõna ning võõrkeelse ütluse ja tarksõna seletuste, päritolumärkmete ja hääldamisjuhistega.

1408 lhk. veergu tihedat teksti suures formaadis (formaat 135×200 mm). Broš. eks. paksus 50 mm. Trükitud esmajärgulisel trükipaberil.

Hind broš. Kr. 8.75; kalingurilukõites Kr. 10.50; poolnahkilukõites Kr. 11.50.

„S. V. L." pole mitte ainult riiuli kaunistaja, vaid väga kasulik tarbeteos igale haritud inimesele, lehelugejale, õpetajale, õpilastele ja üldse kõigile hariduse järele janunevaile kodanikele. „S. V. L." on ligi 100% võrra suurem ja ulatuslikum teos kui seda oli endine trükk (endine „Võõrsõnade Leksikon"), haarates niiüd kõigi teadusharude peensustenigi ulatuwaid termineid ja rahuldades usutawalt ja eeskujulikult kõiki nõudeid.

Nõuandja igal alal, kapitaalne teatmeteos

PEREKONNA LEKSIKON

sisaldab üle 30.000 seletuse-nõuande tervishoiu, arstiteaduse, kasvatuse, käitumise, kommete, õigusküsimuste, kaubatundmise, haridusküsimuste, majapidamise, riidetundmise, kodukultuuri, tulundusküsimuste, kokakunsti, kodutehnika, iluravi, rõivastumise, toitlusteadmise, toalillekasvatuse, aiatöö jne. alalt. Lisa: toitude ja jookide leksikon.

1335 lhk. veergu tihedat teksti suures formaadis (formaat 140×215 mm), 1038 selgituspildiga tekstis ja pilditahvlitel (neist 22 kolmevärvitrükis). Trükitud esmajärgulisel kunsttrükipaberil.

Hind broš. Kr. 10.50; kalingurilukõites Kr. 12.25; poolnahkilukõites Kr. 13.25.

„P. L." toob tähestikulises järjekorras seletusi ja nõuandeid kõikides elus tõesti tarvis tulevates küsimustes arusaadaval ning põhjalikul kujul. Seal pakutakse lugejale vaid kõike seda, mis on praktiliselt kasulik.

Kirjastus „RAAMAT" Tallinn, postkast 22. Posti jooksev arve nr. 287.

Kõik, kes on tutwunud „S. V. L." ja „P L-ga" on tellinud need wäärtuslikud tarberaamatud kohe

Türi saatejaamas algasid regulaarsed s

Jaama töölehakkamine selgub ringhäälingu direkto tagasijõudmisel.

Türi saatja avatakse pidulikult tuleval aastal

Esmaspäeval hakkas Türi saatejaam tegema regulaarseid saatekatseid peale uue modulatsioonitransformaatori kohalemonteerimist ja mõõtmisi. Teatawasti leiti wanas transformaatoris teatawaid puudusi, millised inglased lubasid kõrwaldada. Puuduste kõrwaldamiseks saadetakse Türi saatja koosseisu kuuulw modulatsioonitransformaator Inglismaale tagasi, kus „Marconi" wabrik puudused kõrwaldab. See wõtab aga aega üle kuu. Et aga Türi saatjat weel enne jõulu tööle rakendada, selleks saadeti „Marconi" poolt wälja käepärast olew mod.-transformaator, mis asendab puuduwat. Selle transformaatooriga hakkab Türi saatja tööle ja töötab kuni wana transformaator parandatult tagasi jõuab.

Saatekatsed toimuwad iga päev kaks korda.

Enne lõunat toimuwad saatekatsed kella 10—1 ja peale lõunat kella ½4—5. Ed muusikat Tallinna stuudiost. W seil anti heliplaadimuusikat ü lõplikku Tallinna saatekawa ü päeval katseks üle Tallinna üh päew tehakse awalikkusele tea

Türi saatja hakkab tööle saabub tagasi ringhäälingu di mane teeb selles küsimuses häälingu direktori saabumist

Warema kawa kohaselt k dulikku awamist pidada käesol on sellest loobutud. Türi sa toimuks tuleva aasta alul, k formaator parandatult tagasi saatja lõplikult wastu on wõ jaama lõplikult wastu wõtta.

SUURT

jõulurõõmu

valmistate kinkides kõrgewäärtusl.

Inglise ütlikonnariiet

1938. a. uudismustrid suures walikus kohale jõudnud.

K/m I. Berkowitsch

VIRU 23.

Vähese voolutarvitu tunnus

asub iga Osram-D-lambi klaasil. Tarwitage oma silmae seks seestmatteeritud Osram-D-lampe, millised annawa odawat ja küllaldast walgust.

OSRAM-

dekaluumen lamp wähese voolutarwituse tagatism

Suur-Briti ja Ameerika

Mida Euroopa nõuab ühendriikidelt

„Päevalehele" kirjutanud Rt. Hon. Winston Churchill, P. C., M. P.

Kogu ajaloo jooksul pole olnud aega, kus Briti impeeriumi ja Ühendriikide suhted olekšid olnud nii head kui praegu. Suures wabariigis on lewinud hädaohu ja raskuste mõistmine, mis wabadele parlamendimaile on kerkinud agressiiwsete diktaatorite ambitsioonidest. See on Ühendriikides tekitanud elawat pooldamist suurriikide, nagu Prantsusmaa ja Briti, ning abita maade, nagu Hiina ja Abessiinia wastu, keda on rünnatud, wõi teiste wäikeste Euroopa riikide wastu, kes on hädaohus. Weel tugewamalt on märgata waenulikkust totaalriikide diktaatorite wastu. Ameerika rahwas, kuigi ta suurel määral koosneb itaallastest ja sakslastest, loeb naudinguga ägedaid natsismi- ja faschismiwastaseid artikleid, eelkõige artikleid Jaapani agressiooni wastu, millega Ameerika ajakirjandus oma lugejaid warustab.

Awaliku wäljenduse neile tundmusile andsid president oma wõimsas kõnes ja Ühendriikide saadikud Pariisis ning Londonis. Ühendriikide ja Briti admiraliteedid ei mõtlegi üksteise sõjajõu arengut kadestada, waid waatlewad rahuloluga wastastikust laewastiku ja relwastatud jõu tõusu. Inglise-Ameerika kaubaleping wõi kooskõlaline wõlukiisimuse lahendus saaks hea tahte tõenduseks, mis walitseb selle kahe suure rahwa wahel, kes tunnewad kõiges olulises end praegu wäga ühtlaselt.

Pole mingit kahtlust, et Ühendriikide tundmused on praegu Suur-Britile palju soodsamad kui olid 1914. aastal.

Kuid see ei tohiks lääne demokraate wiia olekusele, nagu tulekšid Ühendriigid jälle ille ookeani nende lahinguid kaasa lööma. Wastuoksa, Ameerika kodanike suur enamus on waatepunktil, et Ühendriigid peawad end hoidma eemal igasugustest konfliktidest Euroopas ja isegi Kaug-Idas, lasknata end milgi tingimusel kiskuda sõtta. Need on loomulikud endaga rahul olewa maa waated, mil on kolm tuhat miili ookeani piiri ühel ja seitse tuhat miili teisel pool. Sõdadel on see omadus, et nad kisuwad rahwaid oma keerisesse kõigest hoolimata, kuid Briti ja Prantsusmaa wõi mõni wäiksemaist riikidest Rahwasteliidus ekslks wäga, arwates, et neid on peale nende oma relwastatud käe weel kaitsmas mingi teine jõud.

On aga teid, millelt Ühendriigid wõiwad end sõja tööriistaks tegemise riskita, oma rahwa ja walitsuse moraalseid tundmusi wäljendades, anda muule maailmale wõimast abi kõige selle toetamiseks, mida nad peawad õigeks. Seletus Ühendriikide neutraalsuse kohta sõja ajal oleks Suur-Britile ja Prantsusmaa'e wäga tähtis. Hiljuti Ameerikas seaduseks saanud põhimõte, et osta ja maksa, on wäga soodus igale riigile, kes walitseb meresid. Kuid isegi rahuajal oleks Ühendriikide majanduslikul ja rahanduslikul poliitikal wäga suur tähtsus sõjaettewalmistuse pidurdamiseks agressiiwsetes riikides. Me nägime hiljuti wiha, millega signor Mussolini häälekandja kirjutas „New York Times'i esitusest majandus- ja rahanduspoliitika kooskõlastamiseks seadusimurdwate riikide wastu. See wihapurse näitab, mil määral seda ühtnõu kardetakse.

Itaalia diktaator on niisuguste protsessidе wastu tundelikum kui ta natslik mõttewend ja palju rippuwam wälistest kaubatagawaradest kui ta Jaapani liitlane. Kuid Itaalia leiaks oma puuduste wastu wäga kergesti abi. Tal oleks ainult waja lojaalselt ja sõbralikult suhtuda teistele riikidele, pidada aus sõlmitud lepingud ja loobuda oma kihutustööst, mis tekitab pahameelt ja rahutust demokraatlikus maailmas. Paljudki on mõlemal pool ookeani meelsasti näinud Itaalia tõusu ja ümberorganiseerimist, neil on weel ikkagi soojad tundmused tööka ja lahke rahwa wastu. Mingisugune pingutus wanade suhete jaluleseadmiseks poleks asjatu.

Kuid on weel üks tee, millel Ühendriigid wõiksid aidata Euroopa rahugarmastawaid rahwaid. Wõitku nad tagasi ja säilitagu oma normaalse majanduslik õitseng. Majanduslikult õitsewad Ühendriigid awaldawad otseselt ja kaudselt suurt heategewat mõju maailma sündmustele.

Rahanduslikult ja majanduslikult kannatawad Ühendriigid lewitawad kurja lähedal ja kaugel, nõrgestawad Inglismaad ja Prantsusmaad ajal, kus nad wajawad tugewust rohkem kui kunagi enne. Riid, millesse president Roosevelt on sattunud finants- ja ärimaailmaga, wõiks olla wäga kahjulik ideaalidele, mis on kallid temale ja ta rahwale.

On kindlasti palju parem kapitali ja krediidi produktiiwsel jõul lasta luua jõukust ja küllust, et siis korrektiiwse maksustamisega tulla wastu nõrkade ja waeste wajadustele. Kui Washingtoni walitsus poleks nii hoolimatult käidelnud eraettewõtlikkust, siis poleks ka Euroopale tekkinud neid hädaohti ja raskusi, mis nüüd ähwardawad maailma wiia tagasi majanduslikku surutisse. Need, kes wanas maailmas hoiawad ülal rahu ja wabaduse lippu, on õigustatud ka nõudma, et nende selfsimehed uues maailmas praeguse erakordse hädaohu aastail annaksid tugewuse ja stabiilsuse eeskuju. Ühendriikide hiiwang mitte ainult mõjutab kogu inimkonna hiiwangut, waid kindlustab ka nende julgeolu ja elukwalitsi.

(Copyright by: Päevaleht and Cooperation.)

Esmajärgulised
MADEIRA
Rutherford
(1814),
PORTVEIN
Offley
(1737)
import. originaalpudelites.
Fh. Haarmann
Raekoja 8.

Leedu naiste juubelikongress

30 aastat kooskõlastöö eesti ja leedu naiste wahel

Leedu naisliidu kongressil, mis peeti 10.—12. detsembrikuus, esindas Eesti naisliitu pr. Waldwere. Lätist oli kongressile saabunud 3 delegaati Läti naisliidu esinaise Berta Pipinaga. See oli Leedu naiste juubelikongress 30 aasta eest. 1907 a. peetud esimese leedu naiskongressi tähistamiseks. Balti rahwaste koostöö tollal näitab, et juba siis wõttis kongressilt eesti naiste esindajana osa ka pr. Reiniit. Nüüdne kongress kujunes kõigi nende austamiseks, kes 30 aasta eest olid organiseerinud esimese leedu naiskongressi.

Kongress awati Leedu rahwusteatris Leedu presidendi Smetona, walitsusliikmete ja kutsutud külaliste osawõtul. Oli kohal ka Leedu naisliikumise elatanud weteran ja esimese kongressi juhataja Gabrielle Petkevičaite, wäga hinnatud ja austwäärne isik, kes kogu elu on pühendanud Leedu rahwustööle ja keda hüüdtakse „rahwa emaks". G. Petkevičaite on elukutselt kirjanik, ajakirjanik ja pedagoog.

Leedu naisliidu esinaine pr. Lozoraite (wälisministr Lozoraitise abikaasa) andis ülewaate Leedu naisliidu tegewusest. Kanti ette 12 referaati, mis käsitasid naise osawõttu ja ülesandeid riiklikust tööst, naise osa haridustöös, naiste perekonnas, naise loomingust kirjanduses ja ajakirjanduses. 30 aasta eest oli Leedu naisel wäga raske hariduse omandada, räägitigi, et Leedu haritud mehest oli wõimatu leida haritud elukaaslast. Praegu on Leedus juba kenake hulk ülikooliharidusega naisi. Kuid Leedu naisel pole weel lasknd kaasa rääkida haridusolu suundumises. Leedus on ainult 1 koolijuhataja naine. Kongressil wõeti wastu resolutsioon, mis nõuab Leedu naisele esindust haridusministeeriumis. Seati üles nõudmine, et perekonnaelu jaoks ei kasiwataks ainult naist, waid ka meest ja naise kodust tööd tunnustataks kutsena. Oldi huwitatud Eesti naise saawutustest, paluti muuseas materjale meie juuridilise komisjoni töö kohta perekonnaseaduse wäljatöötamisel.

Leedu uue walimisseaduse järele saab walimistest osa wõtta ainult teatawa warandusega isik, mis osalt ongi põhjuseks, et uues Leedu seimis pole ühtki naist. Lõpuks waadeldi weel naist kodukaitseliidus, mis on wäga laialdane.

Kongressi ajal etendati teatris näidendit, mille loomud naine ainesliikuga ajast, kus Leedus oli keelatud wõitlda leedukeelseid teoseid ja neid weeti salaja üle piiri Saksast. Raamatute salawedajad on Leedu rahwuslikku ajalukku läinud fangaritena. Külalised wõisid osa ka konverdist, millel esitatud palad olid kõik leedu naiste loodud. Leedu naistel on sisult ja wälimuselt wäga kena kultuur- ja kirjanduslik kesksjakiri, millel puudub meie naistehäälekandjate seninе „funduslik" moonurk.

Leedu naiste juubelikongress aitas omalkki poolt kaasa tihendada eesti- ja leedu naiste sidemeid, millel, nagu nägime, on juba ajalugugi.

Nõuk. Weneст tuli Eestisse 4 põtra

Nõukogude Wenemaalt tuli Eesti-Ingeri kohal üle traataia 4 põtra. Loomad olid hüpanud üle traatala ja, nagu jälgede järele wõib otsustada, kaks neist on siirdunud sisemaale, kuna kaks on jäänud peatama Tõrwala metsadesse.

Wäliseestlased wabariigi juubelipidustustele

Kuidas läbistada 24. weebruari eelõhtut

Aafrikas 80 eestlast-wõõrlegionääri

Praegu on käimas ettewalmistused wabariigi 20. aastapäewa pühitsemiseks. Propagandatalituses on peetud rida nõupidamisi. On moodustatud rida toimkondi feltskondliku omaalgatuse korras, kes töötawad pidustuste kauа üksikasjade wiimistlemisel. Üldkawa peaks walmima kõige lähemal ajal. Esmaspäewal oli kitsapiirilisem nõupidamine wabariigi aastapäewa tähistamise asjas wälismail. Nagu nõupidamisel tehtud mõtteawaldustest selgus, peawad eelseiswad iseseiswusрäewa-pidustused andma uut hoogu wälieestlaste tihedamaks liitumiseks kodumaaga. Reisibüroo esindaja informatsiooni kohaselt reisibüroole saabub järjest järelepärimisi wälieestlastelt, misjuguseks momendiks oleks kõige sobiwam tulla juubelipaastal kodumaale. Neid järelepärimisi tuleb nii ühedalt kui ka kaugelt — ühendriikidest, Kanadast, Austraaliast ja mujalt. New Yorgi Eesti Haridusseltis korraldab juubelipidustustele sõiduks ekskursiooni, milleks tahetakse üürida laew. Seni on üles annud 120 eestlast, kes loobawad, et nendega sõidawad kaasa Euroopasse ka teised ameeriklased. Ekskursioonid olekšid eestlätt funnatud meie nutesse töösturajoonidesse ja muudesse nägemiswäärsetesse kohtadesse.

Wälieestlaste kongress peetakse kodumaal 20. ja 21. juunil. Kongressi ajal Eesti kultuurfilm demonstreeritš wälieestlastele üht walikfilmi Eesti kultuurifilmi kahe wiimase aasta produktsioonist. Peale reportaažfilmi, mis eritiselt walmistatakse pidustuste jaoks, Eesti kultuurfilm on saanud ülesandeks filmida mitmes järgus meie majanduselu saawutusi. Mõned neist filmidest walmiwad juba pidustuste ajaks. Peale selle Eesti kultuurfilm walmistab suure helifilmi kogu pidustuste käigust, mis tuleks demonstreerimisele ka wälismail. Ühtse Eesti kultuurfilm katsub toimetada wälieesti organisatsioonidele Eesti filmide koopiaid juba pidustuste algusеks.

Edasi tuli lähemale kaalumisele raadioülekandetegemine wälismaadele. Oleks wõimalik wõrdlemisi soodsatel tingimustel mõne suurema Euroopa tsentrumi kaudu anda edasi umbes poletunnipikkust raadioprogrammi. Selleks on meile juba tehtud pakkumisi wäljaspoolt. Ülekanne peaks ulatuma kõikidesse maailma nurkadesse, kus asub eestlasi.

Misjuguses pidustuste järgus toimuks ülekanne ja k das oleks koostatud see umbes pooletunnine rad programm, see selgub hiljem.

Ühest kooskõlast awaldatud informatsioonist sel mnuseas, et

Prantsuse wõõrlegionis Aafrikas teenib praegu kokku 80 eestlast.

Wõimalik, et Wälis-Eesti ühingu ulaldusesindaja A rikas dr. Peets suudab tema poolt korraldatawale seiswusрäewa aktusele koondada ka rohkesti eestl legionääre.

Weel on kawatlus wälieestlaste inoks kirjut eritcos kodumaa kahekümne aasta saawutuste See teos oleks kokkuwõte juubeli puhul ilmunatest rematest wäljaannetest ja ilmuks ka ingliskeelses

Edasi arwati nõupidamisel, et eelseiswate pidust puhul peaks kasutatama ka wärskeltsõlmitud kultu konwentsionide abi. Kultuurlepingutes kindlalt formuleeritud need algatused, mis kerkiwad wakorrale lepinguosaliste tähtsate ülesannete puhul.

Teisрäewal päraſt lõunat oli korraldatud nõupidamine küsimuse üle,

kuidas täita 24. weebruari eelõhtu

Waremates aastates on juba traditsiooniks kujune langenud wabaduswõitlejate mälestuse austamine seiswusрäewa eelõhtul. Selle on algatanud naiskaitse ja sellest on osa wõtnud ka koolinoored ja noor organisatsioonid. Iseseiswusрäewa eelõhtul on pe kirikutes pidulikke jumalateenistusi, kus on tulet meele langenud ja on siis käidud kalmistutel ja lestussammaste juures afetamas tulesid ja pärgi. traditsiooni tahetakse juubeli-aastapäewa puhul fü bada ja laiendada selles mõttes, et koos langenud w dusõjalaste mälestamisega toimuks ühtlasi kõigi minewiku suurtegelaste ja ajaloolise isikute mäle austamine. Iseseiswusрäewa eelõhtul tahetakse ko bada ka üle maa wastawaid aktusi. Nõupidamisel a dati kawatlusе kohta rohkesti mõtteid. Moodustati meliitmeline toimkond.

Noorte-pidustusi peetakse kõige kohasemaks korral kewadel koolitöö lõppemisel.

Töstuse aktiiwsus püsib

Ettewõtete ja töötajate arw näitas tõusu ka oktoobris. — T liste palga kogusummas esines tagasiminek, kuna ametnike p gasumma suurenes

Novembrikuu andmed tööstusettewõtete ja töötajate arwu kohta näitawad saawutatud aktiiwsuse püsimist. Wõrreldes möödunud aasta sama ajaga oli 1. now. 1937. a. ettewõtete arw suurem 129 wõrra, sellest 57 suurtööstuses ja 72 keskтööstuses. Sesoonselt töötawate ettewõtete arwel wähenes wiimase kuu jooksul ettewõtete arw suurtööstuses 10 wõrra, suurenes aga keskтööstuses 16 wõrra.

1. novembril oli tööstuses ühes chitusettewõtetega 59.031 töötajat. 58.908 töötaja wastu kun aega tagasi, 51.541 wastu aasta tagasi, 32.032 wastu 1933. aastal, ja 36.020 wastu 1929. aastal samal ajal. Wiimase kuu jooksul on töötajate arw näitanud tõusu 123 wõrra, olles suurem möödunud aastast 7490 wõrra. 1933. aastast 27.007 wõrra ja 1929. aastast 23.011 wõrra.

Nõppide töötajate arwu kaswamisega on tõusnud ka tööliste töötundide üldarw. Oktoobris tehti kokku 10.210 miljoni töötundi 10,163 miljoni töötunni wastu eelmisel kuul. Seega on töötundide arw kaswanud oktoobris eelmise kuuga wõrreldes 0,5 miljoni wõrra, 16,4 miljoni wõrra möödunud aasta oktoobriga ja 38,2 miljoni wõrra 1929. aasta oktoobriga wõrreldes. Wiimasel kuul töötundide arwu suurendamine on tingitud ainukesi kesktööstuse arwel, kuna suurtööstuses on see koguni wähenenud 0,2 miljoni wõrra.

Samal ajal on aga töötajaile makstud palga kogusumma wähenenud 4.285 tuhandelt kroonilt 4.268 tuhandele kroonile. Wähenemine on toimunud tööliste palgasumma arwel, mi skohanes 3.555 tuhandelt kroonilt 3.534 tuhandele kroonile, kuna administratsiooni palga kogusumma on kaswanud 730 tuhandelt kroonilt 734 tuhandele kroonile.

Wõrreldes 1936. aastaga on rõõbiti üldise palgasumma tõusuga tõusnud tööstustööliste tunniteenistus. K. a. okt. oli keskmine tunniteenistus suurtööstuses meestöölisi 40,7 t. ja naistöölisi 25,3 t. ning kesktööstuses wastawalt — 33,1 ja 21,0 t. Tunniteenistus on tõusnud suurtööstuses meestöölisil 11,8% ja naistöölisil 8,6% ning kesktööstuses meestel 3,1% ja naistel 7,7% wõrreldes m. a. sama ajaga.

Reaalteenistus (teenistuse ostujõud tunniteenistuse alusel) on tõusnud wõrreldes m. a. okt. suurtööstuses meestel keskmiselt 7% ja naistel 4%. Wõrreldes 1927.—31. a. keskmisega on tööliste teenistuse os tõus meestel 13% ja naistel 15%.

Tööönnetusi oli k. a. okt. 1093, sellest 1021 tööstuses ja 72 kesktööstuses. ühe milj. töötunni tuleb seega suurtööstuses 118,1 ja kesktööstuses keskmiselt 107,1 tööönnetust.

See ofutab üldiselt tööönnetuste sagedust tõusu tuses wõrreldes eelmiste aastatega, mil 1 milj. töö kohta oli weidi alla 90 tööönnetuse. Selle põhjus eesfätt tööönnetuste riiskis poolest karbetawamate de — mäetööstuse ja chitustegewuse — laiene ülekaal aladel ei ole önnetuste sagedusеs tõenä suuremaid muudatusi.

Kiwiõli töölised paluwad pü deks lisataſu

Kiwiõli töölisnõukogu poolt esitati ettewõtte ju sele palwe, milles palutakse kõigile töölistele eelseis pühiks määratа lisatoetust. Kuna pühade puhul tä töö seisab 3—4 päewa, siis wäheneb seega töölist nistus tunduwalt, mis eriti raskesse seisukorda suremа perekonnaga töölised.

Et aga ka töölistel pühade ajal pole wajа leiwamuret, siis loodetakse, et ettewõtte juhatus kord asja töölistele wastumõtlewalt lahendab. kuulub, on kawatlus pühadeks teha töölistele teen wanuse järjekorras rahalisi kingitusi, mis suures taks tõsta kogu tööliskonna pühaderõõmu.

Kohtla-Järve müüb miljon tonni põlevkivi

Seni kogutud põlevkivimägi realiseeritakse

Teatawasti on Kohtla-Järwe Käwa põlewkiwikaewanduse lähedale aastate jooksul kogunenud tohutusuur põlewkiwimägi, milles arwatakse põlewkiwi olewat üle miljoni tonni. Sinna kokkuwetud põlewkiwi kuulub föik n.-n. kolmandasse sorti, mis Kohtla-Järwe õliwabrikutes enam ärakasutamist ei leia, sest siinsed wabrikud, on sootuks teise põhimõtte kohaselt ehitatud kui näiteks Kiwiõli ja Sillamäe wabrikud, kus ka kolmas sort töötatakse ümber kiwiõliks.

Kuna ka praegu chitusel olew uus hiigelsuur õliwabrik, mis walmis kewadeks, kolmandat sorti läbi töötama ei hakka, siis on Kohtla-Järwe põlewkiwitööstuse tegelastel olnud läbiräägimisi mitmete suuremate tööstustega Eestis, kes nüüd on walmis ohawama hinna eest seda kolmandat sorti põlewkiwi kasutama enda käitistes kütteaineks. Nii loodetakse osa suuest mäest realiseerida juba eelolewa aasta kewadel.

Töönnetusi Kiwiõli kaewuritega

Esmaspäewal juhtus tööönnetus Kiwiõli kaewanduses töötawa kaewuri Eduard Läänsaarega, kellele kaewiku laest allawarisemnd paerünk tekitas raske põrutuse jalga, mille tagajärjel Läänsaar töövõimetuna kaewiku põhjandale maha langes, kust ta kaastööliste poolt, toimetati kaewanduse ambulatoorinmi esmaabi saamiseks. Kuna mehe wigastused raske põrutuse mõjul näiwad olewat rasked, siis saadeti ta edasi Rakwere haiglasse. Teine õnnetus juhtus kaewanduses töötawa motoristi Liiwaga, kellel jäi liikuwate põlewkiwiwagonettide wahele jalg, saades tugewasti murdsida. Peale esmaabi andmist kaewanduse ambulatoorinmis saadeti Liiw kodusele raziwmisele.

Kohtla-Järwe jaamahoone uude kohta

Kohtla-Järwe põlewkiwitööstuses teostati mõni päew tagasi jaamahoone ühest kohast teise ülewiimist. Wanemalt asetses jaamahoone rahwamaja ja esimese õliwabriku wahelisel maa-alal, kuid nüüd on jaamahoone wiidud Pawando kõrji juure, kuhu teatawasti püüstitatakse ka tööstuse juur laaluköda oma põlewkiwiproduktide laalumiseks enne turule minekut.

Kuna jaamahoone, mis endast kujutab wäikest laudehitust, ülewiimine paigast teise toimus otse ameerikaliku kiirusega, siis olid inimesed esialgu hädas jaamahoone uuest asukohast ülesleidmisega, sest suurte ehitiste rägastikus ei paista niisugune „liikuw jaamahoone" kuidagi silma.

E. Phillips Oppenheim

AADLIK VARGAKS

5

Tottie Green oli ikka weel kõnewõimetu. Ta kawal aju aga töötas juba. Ta mõtles, ja mõtles wäga tõsiselt. Tüdrukki püüdis liita neid üksikuid osi üheks terwikuks, ja tema esimene impulss oli seda mitte uskuda.

„Sa räägid nagu halwasti kirjutatud romaanist, Reuben," pilkas ta. „Kuidas sa wõid teada, mis juhtus päraſt seda, kui see tüdruk tuli alla? Kust sa tead, et ta leidis selle teemandi, weel enam, et tal oli küllalt julgust seda näpata? Oletagem, et ta tegi seda, oletagem, et ta oli kawalam kui teie, kaks kelkiwat lolli, — mis tegi ta sellega? Teda saadi kätte kakskümmend jardi eemal sellest toast. Kas arwad, et ta neelas selle alla?"

Reuben oli jälle tema ise, ja tawaline Reuben oli wäga kindel, küüniline ning täpne noormees.

„Selle kahekümne kuni kolmekümne jardi ulatuses," ütles ta, „wõis ju leiduda mõni peidupaik, kas akna kaudu, wõi koridoris, wõi selles toas, mille ta läbis."

„Jäta see ja mine edasi tõsiasjade juure," urises Tottie Green. „Sul on kindlasti rohkem põhjendusi kui see. Utle meile, miks oled kindel, et temal on see sinine teemant. Anna meile tõsiasju, mu poiss!"

„Saate nad," oli kiire wastus. „Utlen teile, miks see on nii kindel. Esiteks Moss & Nathan, wõltskalliskiwide walmistajad, on äsja saanud tellimise leedi Frankleylt teha talle jäljend Neitsi Pisaraſt, ja nad pidid tegema seda ainult seletuste ja piltide järele. Isegi näidata ei olnud tal seda kiwi."

„Pole mingi tõendus," pomises Tottie Green. „Jatka!"

„Wäga hea, kuulake siis edasi," jatkas Reuben. „Eelmisel nädalal õiendas kindlustusselts leediga oma arweid. Nad makšid talle ühekssakümmend kaks tuhat naela ja wiiskümmend tuhat sellest oli Neitsi Pisara eest."

„Sa räägid lollusi, Reuben," ütles Lem.

„Ma ei räägi lollusi, nagu sa warsti aru saad, kui waid lubad mind lõpetada. Need kalliskiwid olid kindlustatud ja see noor neiu, kes kirjutas wälja lepingu ja tscheki, oli Mollie Padmore."

Tottie Green kuiwatas otsaesist ja oigas.

„Kurat!" pomises ta.

„Neitsi Pisar," jatkas Reuben madalama häälega, mustade silmade särades, „oli sel ööl warastatud kalliskiwide hulgas ja kindlustusselts maksis nad wälja. Kas Lem sai selle, wõi nägi ta seda? Ei. Wõi mina? Ei. See oli su härrasmees David, kes meid sisse wedas! Tema peitis selle ära wõi wiskas aknast wälja kuskil leedi toa ja selle ukse wahel, mille taha ta lõksu jäi. Ta astus siis wõib-olla mõne oma sõbraga kuidagi ühendusse, ja walmis oligi! Wõi tema sõitis ette autos! Riietatud nagu hertsog! Kannab meile wiha, sest et ta jätsime hätta, mis? See on kawal bluff. Ta jäi maha, et saada Neitsi Pisarat ja, pagana päralt, see oli seda ka wäärt."

Teist korda walitses waikus, — ähwardaw, õnnetust kuulutaw waikus. Liiklemise kära alt tänawalt kostis katkendiliselt läbi kindlalt suletud akende; toas eneses ei olnud kuulda muud kui toolil istuwa groteskse ja pahaendelise kogu rasket hingamist. Tema oli see, kes end esimesena liigutas. Ta pöördus lõõtsutades ühele küljele, wõttis wälja märkmike raamatu ja pika tuhnimise järele oma põhjatus westitaskus leidis sealt pliiatsijupi. Piinarikka waewanägemisega kirjutas ta. Kõik waatasid teda. Kõik teadsid, mis see tähendas, kui isa Green kirjutas selle teatud pliiatsiga sinna teatud märkmike raamatusse.

5. peatükk

Paar päewa hiljem kohtas David Newberry Bond-streetil üht wana sõpra. Ta katsus möödуda nagu ei näekski ta teda, kuid markii ei teinud wäljagi: — olles suur mees ja seistes tee peal risti ees, tegi ta põgenemise wõimatuks.

„David Newberry, imede ime!" hüüdis ta. „Wõi olete siis jälle wälja ilmunud, noormees."

„Jah, sir, olen wäljas," oli kõlatu wastus. „Wäljusin teatawast wäikesest tagauksest alles paari päewa eest."

Markii ei mõtelnudki teeselda.

„Ja olete rõõmus, mis?"

„Jah, mulle meeldib wärske õhk," nõustus David. „Wangla elul on teatud kitsendusi, mis mind õigupoolest iialgi ei ole meelitanud!"

„Arge ainult hakake mälestusi kirjutama," palus markii. „Oleme neist juba tüdinud. Mida hakkate siis nüüd peale? Maailm on teie suhtes wiimase seitsme-kahekša kuu jooksul küll muutunud?"

„Jah, ta on muutunud," nõustus David. „Mul on tiitel, mida ma ei taha; seisukoht, mis on mulle kasutu. Wõib-olla wõin midagi korda saata oma rahaga ..."

„Kibestunud?" pomises ta kaaslane. „Arwasin seda. Ei usu, et laidaksin teid seepäraſt, aga peate olema mõistlik. Teil on rohkem sõpru kui arwate olewat. Igaüks teadis, et teie isa oli wäga karm ja, kuigi ei tahaks kõnelda halba surnuist, siiski peab ütlema, et ei ole meie maal teist kaht noormeest, kes olnuksid nii ebapopulaarsed kui teie wennad. Niisiis, mis on teie kawatsused?"

„Mul ei ole praegusel momendil mingisugуseid," ütles talle David.

Markii wõttis noormehe oma käewangu.

„Õhtuti kell kuus ma tawaliselt joon," usaldas ta oma kaaslasele. „Kui teid klubisse kutsuksin, ütlete kindlasti rumalusi. Proowime siis Ritziga."

Nad läksid koos — Glendoweri markii, tõsine, austusтärataw, laiade õlgadega sporti harrastaw mees, ja David, weidi kartlik, ent abitu teise sõbralikkuse wastu. Ühes waikses nurgas, wiski ja sooda juures, heitis markii eneseſt oma tagasihoidlikkuse.

„Miks tegite seda?" küsis ta.

„Uhinesin salgaga olalt südametäiesi, olalt seepäraſt, et nälgisin," pihtis teine. „Sõna tõsises mõttes, mul ei olnud schillingitki."

„Aga teie isa ei wõinud ju teile keelda mõistlikku sissetulekut, olgugi wäikest."

„Kirjutasin talle ja kirjeldasin oma seisukorda," usaldas David. „Ta wastas mulle oma advokaatide kaudu. Näitan teile seda kirja kord, kui soowite, — peagu eepos omaette. Ta keeldus aitamast mind isegi wiienaelalise rahatähega."

„Ei tahaks rääkida halba surnuist," kordas markii, „kuid olen alati mõtelnud, et Henry oli kõwasüdamelisim, külmawerelisim, kangekaelseim wana ihnuskoi maapeal."

„Kuni selleni," jatkas David, „ma ei olnud iialgi talitanud ebaausalt. Uhinesin nende poistega esmajoones selleks, et saada jüüa, ja nemad saatsid mind wälja tööle juba esimesel nädalal Minul isiklikult ei olnud küll röövimisega Frankley juures kuigi palju tegemist, wälja arwatud muidugi see, et olin seal abiks. Mina olin see, kes wõitles ja mängis lolli! Minu kaks kaaslast müüsid mind nagu räpased kaabakad! Nemad said kalliskiwidega minema ja mina tulin meelemärkusele alles haiglas.

„Igatahes," ütles markii, „on mul wäga hea meel, et kohtasin teid täna õhtul. Olite alati weidi omapärane poiss ja teiega oli raske asju ajada, ja mul on niisugune tunne, et päraſt seda seiklust, kui keegi ei räägiks teiega tõsiselt, wõite meie silmist jälle kaduda, aga meie ei taha seda. Kas olete oma õde juba külastanud?"

„Kardan, et olen wiimane inimene, keda ta soowiks näha," põikles David.

„Andke talle siis wähemasti wõimalust seda ütelda ... Toredaks tüdrukuks on see Haroldi kasutütar kujunenud! Temast saab järgmise hooaja iludus. Muuseas, kas te ei tahaks minuga ühes neid kõiki waatama tulla? See ei oleks halb mõte, ja ma usun, et tunneksi lest lõbu."

„Mitte praegu," kõlas kiire tagasilükkus. „See on teist wäga lahke, sir, ja see mee mulle muidu wäga, kuid tahtsin teid just luda, et waikiksite, kui teil midagi selle ei ole, — isegi meie kohtamisest, — nii wõi kahe jookšul. Tahaksin olla peidus wõimalik."

„Kas weel enam pahanduši?" küsis mees tõsiselt.

„Wõib-olla teie meelest, sir," nõustus vid, „aga igal juhul ei ole sel tegemist se rikkumisega wõi millegi sarnasega."

Markii tõusis.

„Noh," ütles ta, „pean nüüd minem jutama oma nime kellegi küllalisraamat Näib nagu oleks London wälismaa kunin sooſt isikutega täis kiilutud. Jätke mulle aadress, David. Ma ei jäta teid muidu ra

„Olen Milan-hotellis, sir," usaldas „aga hoidke minust palun, mõni aeg e Elan seal mr. David Newberry nime tahaksin olla nii waikselt kui wõimalik wõi kaks. Otsin teid üles kohe, kui ole wäikese kawatsuse läbi wiinud."

„Ons see lubadus?" tingis markii.

„Aušõna!"

David pööras tagasi Bond-streetile im rahutuna. Tema olukord oli üks neist, kibestatud pikaajalise ülekohtuga, seisis igasugusele heatahtlikkusele. See oli nag wimatu kingitus, närwe ärritaw palsam wadele, mida ta tahtis lahti hoida. We sellist juhuajamist nagu see markiiga. gu muudaks oma juba kindlaks kujunenu tepunkti tulewiku kohta.

Bruton-tänawa nurgal wõttis ta t sõitis ida poole. Wäheste raskuste järele ta otsitawa koha, — suur ehitus, mis oli ajal olnud kaubalaoks, ühes kõrwaltä Holbornis, kitsa kiwidega sillutatud tänа pus. Sisseкäigu kohal oli must pla seisis.

Laskime müügile uudise — täidetud šokolaadi

KULD SEERIA

KULD GINOVKER SEERIA

mis sisaldab

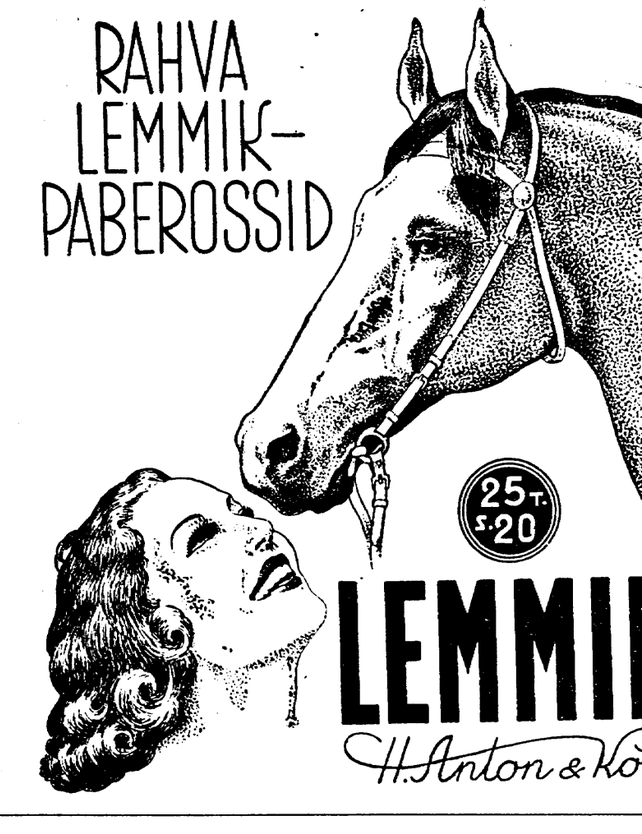
Vanilje Piima
Pähkli Mõru
Mokka Pralinee

sorte, vastavalt igaühe maitsele.

KULD SEERIA oma headuse ja maitse poolest ei jäta midagi soovida.

Hind ainult à 15 senti.

GINOVKER

„Tormilind“ wiiakse Hangösse

Eile kinnitati trossid ümber küljeli paisatud laewa kere. — „Meteorile“ sõitis appi „Tasuja“. — Purjeka wrakki taheti tuua Tallinna, kuid sellest loobuti merel puhkenud tuule tõttu

Keegi ei saa enam elawana wiibida wrakil

Toimetuse töö lõpul saabus Tallinna Balti Päästeseltsile teade, et „Tasuja“ koos „Meteoriga“ pukseerib „Tormilinnu“ vrakki Hangö poole. Kuna eile oli soodus tuul ja „Meteor“ üksi suutis vrakki pukseerida edasi 1 miil tunnis, takistab nüüd tugev tuul tunduvalt pukseerimist. „Meteor“ koos „Tasujaga“ suudab nüüd pukseerida vrakki edasi ainult ¾ miili tunnis.

Vrakk oli kella 12 paigu päeval Bengskärist 7 miili NNW poole. Bengskärist on Hangöni veel 30 miili.

Tõenäoliselt loobuti „Tormilinnu“ vraki Tallinna toomise kavatsusest tuule tõttu, mis täna hommikul hakkas paisuma ja keskpäeval tõusis juba 4—5 pallini.

Eile kella 1 paigu päeval õnnestus Balti Päästeseltsi päästelaewal „Meteoril“ kinnitada trossi ümber „Tormilinnu“ wraki. Seejärele algas laew liikumist Tallinna suunas. Edasijõudmine on aga raske, kuna wrakk on küljeli olekus, kusjuures edasijõudmist eriti takistawad „Tormilinnu“ purjed ja mastid. Seetõttu jõuab „Meteor“ edasi waid 1 meremiil tunnis. Eile tõttas päästelaewale appi ka jäämurdja „Tasuja“, et sellega ühiselt hakata wrakki pukseerima.

Trosside kinnitamise otstarbel „Tormilinnu“ wrakil wiibides püüdsid päästelaewa mehed selgitada ka seda, kas keegi hukkunuteks peetuist weel elawana wiibib „Tormilinnul“. Mingisugust märki selleks aga ei saadud, mispärast see oletus näib olewat lootusetu.

Laewa ruhwi aga siiski weel järele waadatud pole,

kuhu tõenäoliselt jäid Kristenbrunn ja Tüll.

„Tormilinnu“ wraki leidis jäämurdja „Tasuja“ Soome lahe suust teatawasti juba esmaspäewal kella kahe paigu p. l. Jäänud esialgselt ümberpaisatud laewa juure walwele, kutsus jäämurdja päästekäsule „Meteori“, mis samuti wiibis wraki otsimiskäsul. „Tasuja“ aga sõitis Tallinna, et siin täiendada oma jõetagawarasid, kuna need olid lõpukorral.

Tuulise ilma ja tugewa lainetuse tõttu

„Meteor“ esmaspäewal päästetöödele asuda ei saanud,

kuigi tehti katset mootorpaadiga pääseda wraki juure, et sellele trosse ümber panna. Eile muutus ilm weidi waiksemaks ja kella 11 paigu enne lõunat õnnestus „Meteori“ paadil lõpuks jõuda wraki juure, mida lained wahepeal tugewasti olid kannud Soome poole. Suure waewaga saadi trossid panna ümber laewakere ning kella ühe paigu päewal wõis „Meteor“ hakata liikuma Tallinna suunas.

Waatamata sellele, et tuul eile oli üsna waikne, jõudis „Meteor“ oma raske koormaga wäga waewaliselt edasi. Tunni aja jooksul waid ühe meremiili. Seda arwestades palus päästelaewa kapten

Tallinnast eneselе abi,

kuna peale kõige muu olewat karta, et ka „Meteoril“ lõpewad jõetagawarad.

Balti Päästeselts, kellele „Meteori“ kapten raadiogrammiga kella kahe paigu päewal need teated andis, informeeris asjast kohe weeteede walitsuse. Arwestades seda, et „Meteor“ jääte lõppemisel wrakki muesti on jumnitud lahti laskma, tegi weeteede walitsuse direktor „Tasujale“ korralduse muesti jõita kohale. Jäämurdja lõpetas jääte laadimise kella 6 paigu õhtul, mille järele ta ka kohe asus teekonnale.

Täna hommikul kuni kella üheteistkümneni meretelt weel mingit teadet tulnud ei olnud. Loodetakse, et „Meteor“ enne „Tasuja“ kohalejõudmist weel

wrakki lahti ei laskund,

mis paratamatult tooks kaasa muti raskusi. Esiteks tuleks ümberpaisatud laewa muesti hakata otsima. Tõsine hädaoht tekiks aga selleşt, et ööpimeduses mõni teine laew wrakile wõib peale sõita, mis kahtlemata tooks kaasa uue mõõdapääsmata katastroofi.

„Tormilinnu“ hukkumisel elusa pääsnud meremehed Tallinna saabumisel. Wasakult tagareas: dekipoiss Boris Walder, wanem madrus Nikolai Jakowlew, noorem madrus Justus Lyshak ja kapten Harry Pahlberg. Esireas tüürimees Jakob Rannik-Suksdorf, kelle warjus on dekipoiss Koordi Eldmannist näha üksnes jun ja nina.

„Tasuja“ jõudis „Meteori“ juure tõenäoliselt täna hommikul. Kui päästelaewa jõetagawarad seda lubawad, siis hakkawad

mõlemad laewad koos „Tormilindu“ pukseerima,

mispärast wõib arwata, et nad sel puhul jõuawad edasi 5—6 meremiili tunnis. See oleneb aga siiski täiel määral ilmastikuoludest, ja kuna täna tuul on otse wastu, siis on tõenäoline, et pukseerimine siiski ei lähe nii hõlpsasti. Tormi puhkemisel muutuks aga olukord weelgi raskemaks ja arwatakse, et sel puhul tuleb „Tormilind“ esialgselt wiia kas kuskile Hiiumaa randa wõi Paldiskisse.

Pukseerimise juures kardetakse weel ka laewa mastide murdumist, kuna weesurwe kahe laewa tõmbejõust on wäga tugew.

Pääsnud jutustavad

Täna hommikul jõudis „Tormilinnu“ meeskond ühes kapten Pahlbergiga Tallinna. Kõik mehed on õnnetusest weel niiwõrd wapustatud, et ei taha nagu sellest lähemalt rääkidagi.

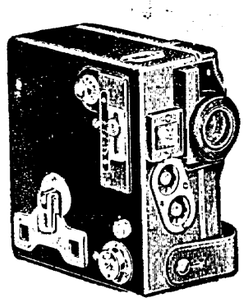
Meeskonna hulgas on muuseas 19-a. Justin Lyschak, kes on „Nemraki“ kapteni Ed. Kristenbruni kasupoeg. Tema on Bessarabiast pärit wene ohwitseri poeg. Ohwitser Lyschak elas sõja ajal Käsmus ja abiellus siin eestlannaga. Hiljem wanemad surid, jäi järele wäike Justian, kelle kapten Kristenbrun wõttis endale kasupojaks. Nüüd on Justian Lyschak juba meremees. Tema wiibis laewa hukkumise eel ühes Ewald Kristenbruni ja Jalmar Heinakrooniga kajutis. Kui laew kaldus juba nii palju wiltu, et aknast tuli wett sisse, siis tormasid mehed kõik ukse poole. Lyschak oli wiimane. Teised olid juba wäljas, kuid uksel lõi suur laine Lyschakile wastu, mis wiis ta tagasi kajutisse. Kajut täitus weega ja wesi tõstis Lyschaki wastu lage. Suure rabelemise peale õnnestunud tal wälja pääseda mingi awause kaudu, arwatawasti akna kaudu.

Wäljas Lyschak enam Heinakrooni ja Kristenbruni ei näinud. Arwatawasti olid mehed lainega millegi wastu uimaseks löödud, nii et nad uppusid, ilma et oleksid saanud enam päästepaati ujuda.

Kolmas hukkunud mees Wendelin Tüll, wiibis õnnetuse hetkel mastis, raal, kus ta laewa ümber wajudes uppus.

Nagu mehed seletawad, on neid ebaõnn jälginud juba Daanist wälja sõites. Kuni Wilsandini on läinud sõit hästi, kuid siis on neid torm wiinud tagasi Gotlandi juure, kust nad alles kümne päewa pärast on jõudnud Osmussaare juure.

ERA

Jõulurõõmud jäädvustate kauni fotoga.

TALVISTEKS VÕTETEKS SOOVITAME:

Pnakromaatilised filmid tundelikkusega kuni 33° Sch.; pankromaatilised plaadid; suitsuvaba välkvalgus „Solar“; fotoaparaadid suures valikus, alates Kr. 25.—st. Amatöörikinokaamerad „Luimeière“ fotopaberid ja kemikaalid.

RAADIO-KOPERATIIV

TALLINN, S. KARJA 9 ● TARTU, VÕIDU 11 ● PÄRNU, KALEVI 40 ● RAKVERE, TALLINNA 25 ● VILJANDI, LOSSI 31.

Kahe koja „piiritüli“

Töölisköda on esitanud majandusministrile märgukirja, juhtides tähelepanu käsitööstuskoja seaduse ebaõigele rakendamisele käsitööstuskoja poolt. Nimelt on käsitööstuskoda asunud sundkorras koondama ja maksustama ilma palgalise töölõuta töötawaid isikuid ja kogumi kodutöölisi. Käsitööstuskoda on seaduse kohaselt ettewõtte pidajate koda, seega tööandjate kutseasutus, ja tööliste arwamine selle koja alla ei ole seepärast põhjendatud ühiskondlikult ega ka juriidiliselt. Kui seaduses on sõna ettewõte tarwitatud käitise mõttes, siis käitise all mõistetakse teatawasti tööwõtja rakendamist tööandja teenistusse. Õigem ettewõtte mõiste oleks: tööandja erijuhiliste käitiste koondus ühe ühisjuhi teostuseks. See mõiste on mahult weelgi kitsam, mistõttu tuleb arwata, et seaduses on sõna ettewõte tarwitatud käitise mõttes. Igal juhtumil on selge, et kodutöölised, isejeiswad meistrid ning isejeiswad õppimud töölised ei ole mingis mõttes ettewõtte pidajad ning awalikõiguslik esindamine peaks edaspidiselt toimuma tööliskoja kaudu.

Märgukirja esitamine olewat sündinud mitme käitistööliste organisatsiooni algatusel ja joowil.

Neegerüliõpilane lõpetas arstiteaduskonna

Tartu, 15. 12. Neegerüliõpilane Rudolph Whitfield, kes õiendas ülikooli arstiteaduskonnas lõppeksamid, on lahkunud Tartust mõned päewad tagasi.

Tartu linnateenijate palgakõrgendus kinnitati

Tartu, 15. 12. Siseministeerium teatas Tartu linnawalitsusele, et kinnitamist on leidnud linnawolikogu otsused linnateenijate palga kõrgendamise asjus iihe ajime wõrra alates 1. oktoobrist j. a.

Walgamaal tehakse juba „rahwarinnet“

Walga ajut. maawalitsuse esimehe korralduse on kutsutud Walka reedeks, 17. detsember, kõik Walgamaa wallawanemad „rahwarinde“ moodustamiseks põhiseaduse elluwiimise otstarbel. „Rahwarinde“ moodustamine toimub arwatawasti Rahwuskogu walimiste eel käinud seltskondlike komiteede loomise eeskujul.

Kui oldi satutud kaljule ja wett hakkas sisse woolama, siis katsuti peale pumpade weest jagu saada weel mootorwintsi abil lastimistünnidega wett tõstes, kuid ka see ei aidanud. Kui laew oli juba weelastis, siis mõnigi mees arutanud nii, et ega see meremehe elu midagi wäärt ole, tuleb selleşt loobuda. Kristenbrun on öelnud selle peale, et kat[illegible] enne maale saada, siis rääkige loobumisest.

Nagu öeldud, on kõik päästud meremehed õnnetusest wäga rusutud meeleolus.

Rätsepmeistri poja
Eesti Seltsi esimese

Opetatud Eesti Seltsi ligi
puhuks on prl. Johanna G e h
O. E. Seltsile oma vanaisa, s
Carl H. C. G e h e v e suure p
on arvatavasti läinud sajandi ke
tuntud maalikunstniku H. Hartm
Carl Geheve sündis 1796. a
pojana, õppis Tartu ülikoolis u
õpetaja Rõngus ja hiljem Tartu
surmani 1856. a. Tema sulest
rahvalikud raamatud. Oli O. E.
esimene esimees 1838.—1840.
kirjade kogus on temalt säilin
raamatu käsikiri.

Kui,
siis ju
Junghans
ÄRATUSKE
see püsib kau
Seepärast on Junghans-kell
sobivad kinkideks. Junghan
mitmesugustes erilikides o
paremates kellaärides. Ne
dust tagab Junghansi kau

Eesti-Ungari kultuu kinnitat

Budapest, 14. 12. (ET
wõttis wastu Eesti-Ungari kul
tel waidlustel haridusminister
kokkulepe näitab, et tugewaid
dakse sõlmida ka kaugete rahwus
ühiseid majandusliike, poliitilisi
kultuurkokkulepe wäljendawat a
sõprustundeid Eesti ja Ungari

Tütarlapse pussita „jaht“

Sillamäe jõõgimajas puss
Leida Laari terwiselt seisukord
operatsioon õnnestus. Seni
da metsikut pussitajat Adolf O
rast enda juhtuda tõe kordaman
toime ümbruskonnas põhjalik
nud mingisugusid tagajärgi.
nimelt lahkus kodust püssiga, po
takse tõenäoliseks esialgsel arwe
tis ise enese üle kohut kuskil m
ilmade tõttu on seepärast raske

Piirsalus sundw allik

Priipalu on alevik, kus
puudub igasugune muu veek
pole vett kuskilt saada. Kuna
nõuab wastawaid veekohti, s
muret palju. Aleviku lähedal
veerikas allik ja kohalik tul
ta veebasseini ehitada, krun
sellega nõus. Nüüd aastutaks
tatud allik sundwõõrandamisc
tõrjele, kes ehitab sinna

Wälispoliitika horitsondilt

Hiina kurbloolus

Hiina pealinn Nanking, hiinlastele ühtlasi püha linn ja palwerännakute paik, kuna ta miiüride lähedale „Purpuursetele mägedele" on maetud Hiina wabariigi looja ja ühendaja Sun Yat-seni põrm, on langenud jaapanlaste kätte. Ehkki linna kaitsmine ta halwa strateegilise seisukoha tõttu oli raske, ei tahetud teda loowutada waenlasele lahinguta Hiina wägede wõitlusmoraali säilitamise nimel.

Küsitakse, kas nüüd lõpeb sõda Kauge-Idas?

Ajalugu näitab, et igakord ei tähenda pealinna langemine sõja lõppu. Nii ka antud juhul.

Nankingi walitsus on seletanud, et pealinna wallutamine jaapanlaste poolt ei too mingit muudatust Hiina keskwalitsuse politiikasse, s. t., ta jatkab wõitlust, kuni wastane tunnustab Hiina territooriumi puutumatust ja rahwuslikku iseseiswust. Jaapani keiserlik peakorter teatab omalt poolt, et Jaapan ei lõpeta sõjategewust enne, kui marsfal Tšehiang Kai-šhek loobub wastupanust, ja et Jaapani rahwas kahekordistab oma pingutusi, et lõplikult häwitada jaapaniwastaseid ringkondi Hiinas.

Wiimane teadaanne ja sellega kaasaskäiwad sündmused wihjawad sellele, et nüüdsest peale astub Jaapani-Hiina sõda uude faasi. — Kui jaapanlaste poolt kuni wiimase ajani kinnitati, et Tokiole ei ole mingeid maadewallutamise kawatsusi Hiinas, waid ta peamiseks püüdeks ja sihiks on, sundida Hiina keskwalitsust loobuma jaapaniwaenulikust poliitikast, häwitada kommunismi ja panna piir wõõraste waheleşegamisele Suur-Hiinas, siis nüüd kostab neist udustest wormileeringuist läbi hoopis selgemaid ja ja kangemaid motiive.

Muidugi, enne kui päraşt jääb Jaapan kinnitamise juure, et ta ei hiimusta oma ligimese ja naabri maid, kuid şedaşama kinnitasid jaapanlaşed ka 1931. a. Mandşhukuo wallutamişel. Ja tänapäew ongi lugu nii, et ega jaapanlaşed polegi wormilişelt Mandşhukuo peremehed — şeal istub troonil omaette suwerään, keiser. Ainult, et şee suwerään on tegelikult Tokio käskudetäitja. Mandşhukuos äraproowitud ja hea leitud olewat taktika leiab nüüd rakendamişt ka Hiina suhtes.

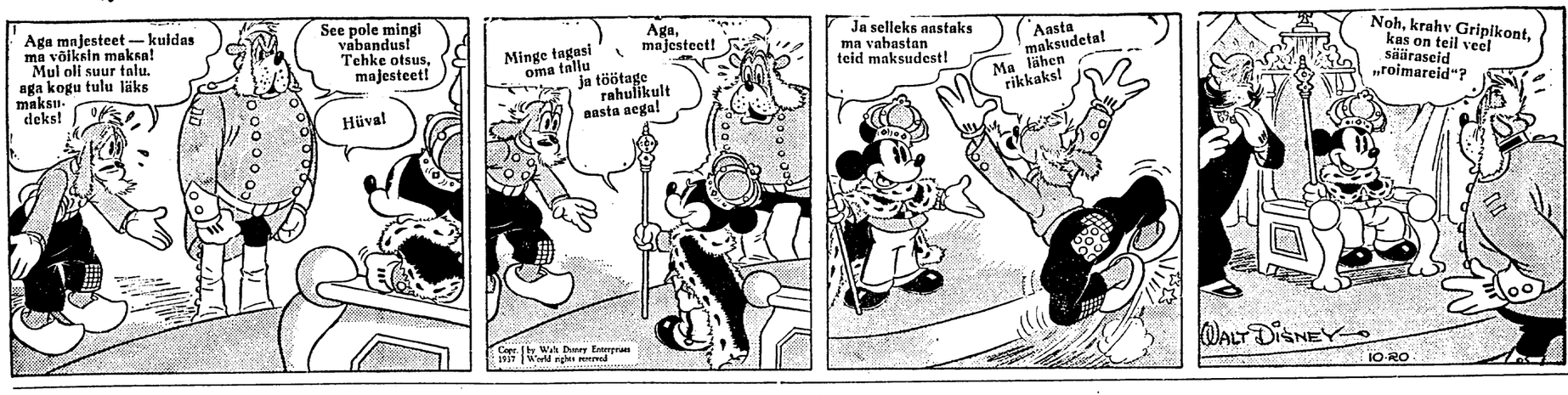
Aasta maailma üle hegemooniale tüüriwale Jaapanile on ühendatud ja tugew, poliitiliselt ja majanduslikult sõltumatu Hiina pinnaks silmas. Seepäraşt Jaapan „aitab luua uut Hiinat," milleks esimeşed şammud on juba astutud: Pekingis, Hiinlaste wanas pealinnas, on jaapanlaste algatusel ja kontrolli all kujundatud Hiina uus ajutine keskwalitşus, kes oma mõju ja wõimu paneb maksma kogu Põhja-Hiinas kuni Yangtşe jõeni. Tollele enda kokkulöödud walitşusele annab Jaapan oma täieliku tunnustuşe, niişama, nagu ta tunnustas „iseşeişwat Mandşhukuotki", kuna Nankingi keşkwalitşus lakkab ta silmis olemaşt, şeşt juba päraşt Schanghai wallutamişt teatasid Jaapani ametlikad, et Tokio kohe päraşt Nankingi langemişt deklareerib piihalikult, et ta enam ei tunnusta Nankingi keşkwalitşust.

Selle şammuga, ja kui wõtta weel arwesşe autonoomşete walitşuste tekkimişt jaapanlaşte mõjutusel weel mõnedes prowintşides, on alganud Hiina muestikillustamine ning Sun Yatşeni töö, mida jatkas marsfal Tşhiang Kaişhek, on jooksmas liiwa.

Killustatud Hiinas on Jaapanil kerge ennaşt panna maksma poliitiliselt ja majanduslikult, jagada ja walitşeda. Häwitada şeal enrooplaşte ja ameeriklaşte mõju ning tõrjuda wälja Euroopa ja Ameerika majanduslikud huwid ja ettewõtted. See ongi jaapanlaşte peamine şiht, nagu paistab wälja ta juhtiwate tegelaşte mitmeişt ja mitmeşugustel aegadel antud seletuşişt.

Wistişti alustab Jaapan juba lähemail päewil Pekingi ajutişe keşkwalitşuşega rahuläbirääkimişi, mis arwatawasti wiiwad „õnnelikule" lõpule. Kuidas jääb aga şiis Nankingi walitşuşega ja marsfal Tşhiang Kai-şhekiga, kes on deklareerinud wõitluşe jatkamişt jaapanlaştega?

Wiimaşteşt telegrammideşt wõib järeldada, et Jaapanile muutub Nankingi walitşus lihtşalt „kohalikuks walitşuşeks", kellel jääb ainult kuuşlaata Pekingi keşkwalitşuşe käşke ja korralduşi. lata Pekingi keşkwalitşuşe käşke ja korralduşi. Kui ta şeda ei tee, şiis on ta „mäşşuline walitşus", kelle korrale kutşumiseks wõib ja tuleb tarwitada relwi. Nii näib ka marsfal Tşhiang Kai-şhek muutwat Pekingi walitşuşe juhtes, kelle şeljataga şeişab Jaapan, „mäşşajaks", kelle wastu tuleb tarwitada relwi. Ja kõige traagilişem şeejuures on, et mõnede tundemärkide järele şihib Jaapan şelle poole, et marşfallt „karistaks" Pekingi „keşkwalitşuşe" enda wäed, kuid jaapanlaşte juhtimişel. J. A.

Kuidas Eesti arst rawib araablasi

Naised rõiwastatud ninaotsani, arst aga otsigu walutaw koht üles — Araablased ise arstiwad endid tulise praga

Dr. R. Peets kirjutab „Välis-Eestis" huwitawaid lugusid Araabia oludest, käsitelles peamiselt arsti kutseala.

Maroko on maa, kirjutab dr. Peets, kus raske eraldada usku maagiast. Araablane, hingelaadilt filosoof, on eeskätt usklik muhameedlane, kõikwõimsa ainujumala Allahi teener ja pühade eeskirjade hoolas täitja. Ta paastub ja palwetab, ette valmistades igawesele elule oma hinge, et see peale surma üle noateraweheda Siirati silla minnes ei kukuks katsumisel põrgupõhja, waid jõuaks paradiisi. Kuid samal ajal kui araablane hardumuses mõtiskleb tulewasest kaunimast elust, kubiseb maine maailm tema arwates kurjest waimest, dżinnidest, kes elawad iseseişwat elu, ja kes juhiwad nii inimeste tegusid kui ka kõiki tähtsaid ning tähtsuseta igapäewaseid nähteid. Marokolane liigitab dżinne koguni korporatsioonidesse nende wärwile, elukohale ja tegewusele wastawalt, ning wäldib kõneluses nimetamast nende nime, öeldes waid paljutähendawalt: „Need isikud!" Marokolase kogu isiklik ja sotsiaalne elu polegi muud kui alatine wõitlus ja läbirääkimine nende nägemata elukatega. Pisilaste maailm on marokolasele tundmata, seepärast on muidugi dżinn süüdi, kui haigestub inimene. Euroopa arsti ülesanne on järelikult olla waheltsobitaja haige inimese ja kurja dżinni wahel.

Kuiwõrd tähtis on Euroopast tulnud arstile süweneda araablase waimuellu ja sellega arwestada, näitab järgmine lugu:

Mõni aasta tagasi asus Marakechi üks läti arst. Ta lasi trükkida lendlehtedele rahwale laialilaotamiseks araabiakeelse kuulutuse, kus ülistas arstiteadust ja lubas parandada kõik tõwed. „Väga tubli arst nähtawasti," arutasid araablased omawahel lugedes neid lehti, „aga ta on hoopleja! Ta tahab olla targem ja wägewam kui Allah!" See suurte teadmistega arst oli sunnitud peagi lahkuma Marokost patsientide puudumisel.

Säärase marokolasele omase mõtteviisi juures ei tohi imestada, kui haige arstiabi otsides algab harilikult omamaa, tõuliselt lähemalseisva teadusmehega, kes tunneb wägewaima raamatu, koorani saladusi ja kuiwatatud musta warese ning šaakali naha tähtsust tõwest tabatud inimese ravimisel. Ei ole ühtki araablast, kel ei ripuks kaelas kägarasse keeratud ja riidesse õmmeldud paberitükike mõne raskelt seletatawa kooranilausega, või amulett — puujuurikas, metsseakihw, sisalikusaba — millele positud tervendawaid sõnu.

Nagu kõikjal, nii ka Marokos võivad tekkida olukorrad, mis nõuavad arstilt rahulikku meelt ja taktitunnet, kui ta ei taha satuda wastollu abitarwitaja waimudistsipliiniga. Sageli juba haige arstikabinetti astudes piiravad sind ebamugavused. Abitarwitaja ilmub harilikult arwurikka saatjaskonnaga, kes' ühes tulnud kas uudishimust, või palwetamiseks arstiliku läbiwaatamise ajal, et Allah arstile oma abi ei keelaks. Kõigile neile sugulasile ja tuttawaile ei leidu alati küllalt istekohti, nad küküitawad seina ääre, kus sosistawad palwesõnu ja weeretawad sõrmede wahel palwekee kuulikesi. Olles asetanud haige toolile ja küsinud, kust walutab, ei tohi arst imestada tawalise wastuse üle: „Manarf! (Ei tea!)" Euroopas juhataks arst säärase haige loomaarsti juure. Marokos aga on arsti kohus leida haige koht — ei suuda ta şeda, ei wääri ta arsti nime! Kuid weelgi kaugemale lähewad sageli haige nõudmised. Ta soowib nimelt, et arst leiaks tõwe teda lahti riietamata! Kord kutsus mind kolleeg konsulteerima üht tema poolt ravitawat araablannat. Haige olewat suremas, kuid midagi erilist tema juures ei leiduwat — kõneleb arst. Suur oli ametwenna hämmastus, kui olime koos, hoolimata naabernaiste ägedast protestist, haige lahti riietanud, ja paljal rinnal leidnud kurjaloomulise kasvaja...

Araablane on alati tublisti riietatud, tema kaftan kurguni kinni nööbitud. Ta kannab samuti maanilatuwat särki ja samasuguseid üliriideid nii öösel kui päewal, ühest saunapäewast teiseni, wahetades neid ainult soojas saunaleilis. Araablane kardab külma kui oma suurimat waenlast. Waimude käsul külm tekitawat ju niipalju haigusi! Külm poeb ninna, sooltesse ja põide! Suguhaigus tripper polewat ju muud kui põie külmetus, arwab marokolane, ja seepärast ta seda haigust ka ei ravi. Ise tulnud, küllap ta ise ka kaob parajal ajal! Siit on arusaadaw, millise kingituse osaliseks oma meestelt saab suurem osa araabia naisi, kes ju elawad lukustatud uste taga.

Tekib muidki kummalisi situatsioone kokkupuutumisel araabia patsientuuriga. Kas ei ü.latuks uustulnuk euroopa arst, kui teda öisel tunnil woodist kistakse, et seal kusagil linna pimedaimas sopis aidata mees wabastada kurjest waimest. Need olewat kanged waimud — seletab käskjalg — nad panewat mehe märatsema ja kõnelema wõõrast, juuresolijaile arusaamatut keelt. Sina, arst, tule tööta nüüd Allahiga käsi-käes ja — anna wälja arstlik tunnistus, sellele tähendades dżinnide liik, kes meest kiusawad!... Waikides aga ravi waest, palawikus sonijat.

Või kuidas tunneb end arst, kui temalt nõutakse aastaid kestwa raseduse lahendamist? Naine kannab, aga sünnituseni ei jõua. Sina, Euroopa teadusemees, kes sa olewat kangem araabia tarkadest, aita nüüd! Wabasta naine juba aastaid ootatawast lapsest! Ja häda arstile, kui ta jõuab weendumusele, et lapsejutt on tuulest; häda, kui julgeb paljastada tõe! Siis olgu arst kindel, et temale langeb naiste wiha, ja eks õrnemasoo wiha ole igal maal häwitaw. Kes ei tunne araablaste eluworme ega nende perekonna seadusi, sellele osutub rahwa kaljukindel usk „magawasse" lapsesse müstikaks. Kuid see usk põlwneb igiwanast ajast ja on tegelikult naise ajus juuri wõtnud psühhoos, mis on tekkinud nii ihast sünnitada, waatamata wanusele või muile tõkkeile, kui ka wajadusest iseennast kaitsta ja oma seisukorda kindlustada mehe majas, sageli liignaiste keskel. Sest araablaste abielu pole mõeldaw lasteta, — lasteta naine on alahinnatud ning majast wäljatõugatawy, kandja naine on aga kergesti purunew kannike, keda hoitakse ja õrnalt käsitletakse. Teed targasti, euroopa arst, kui keerulisel juhul piirdud koraani sõnadega: „Naine sünnitab, kui seda Allah tahab!"

Sageli tuleb Marokos ravida mitte haigust, waid pärismaalasist ametiwendade energilise tuleraui tagajärgi. Tuleraud ja orad waigistawat walu, parandawat kõik haigused ja haawad — nõnda olewat kirjutatud araabia tarkades raamatutes. Kannatab rinnalaps seedimisriket — tuld kõhule! Kõhib laps — tuld rinnale! Tekib ihule wistrik või haaw — tuld kurjale tõwele! Araabia naised ja mehed on kaetud tulehaawade armidega. Meelest ei lähe üks paljudest nähtud tuleraiowõhreist. Mees, aastat 35 wana, kannatab labajalale tekkinud süiifilishaawa all. Ta nõuab euroopa arsti. Mehe isa aga, muhamediusu preester, täis pühadust ja usku, ootab abi oma rahwusest arsti käe läbi. Tuli, mis kõik häwitab, peab häwitama ka tema poja ihus pahareti pesa. Kutsutakse haige juure targim kogukonna tarkadest, ja ravi algab. Tuld täna, tuld homme! Tervelt kaheksa päewa teeb tuline raudora oma uuristawat tööd. Tulemus: haawad süwenewad ja laienewad kohutawalt, haige heitleb palawikuga, tema oiged täldawad maja. Nüüd alles teeb isa katset euroopa arstiga. Nüüd tulgu see, aidaku Allahi tahtel, asendagu häwinud liha uuega ja parandagu küpsenud kondid. Kuid ärgu kõnelegu halwustawalt tule tervendawast mõjust! Mis mõtet ongi seda teha, kui sinu enda eelkäijad minewikus tuleraui on ohtralt kasutanud.

Suurimaks tondiks on araablasele tema haigestumise puhul kartus olla mürgitatud.

Kord tuli minu juure auwäärne araablane, parimaid jutlustajaid linna rahwarikkal platsil, kes alati mõistis oma kütkestawa jutustamiswiisiga koguda enda ümber arwuka kuulajaskonna. „Tubib!" algas ta kabinetti astudes, „minu kolm naist mürgitawad mind järjekindlalt! Teen, et nad tahawad minust wabaneda ja jagada minu wara. Mul on suur walu kõhus, — kindlasti on nad täna jälle mulle midagi sisse söötnud. Tee mind terweks ja ma tahan neid üleannetuid karistada!" Jutustaja paranes ja pidas oma sõna: ta jagas oma kolmele naisele ihunuhtlust ja heitis nad siis tänawale.

V.O.C.B.
V.S.O.P.
Cognac
Bisquit Dubouché & Co.

Tänane intervjuu

Jõulueelsel kirjandusturul algamas elewus

— Kuidas on tunda tänawu elewust jõulueelsel jandusturul? Küsitlesime Tartu kirjastuste juhtiwaigelasi. Saime wastuseks:

— Iga päewaga muutuwad ostud şunremalawamaks, şest õnneks hakkab meil juurduma ko teha pühadekinke raamatute näol.

— Miişuguşeid raamatuid pühadeklingina eel takşe? Wistişti algupäraşeid romaane ja üldşe kirjandust?

— Seda küll. Näiteks on ilmutatud juba p head nõudmişt „Noor-Eesti" algupäraşte roma şarja wastu. See on ka şuurim algupäraşte roma şari, mis şeni meie kirjandusturul üldşe korraga nud, kuna şee şişaldab 12 romaani meie tuntumail janikelt. Head wastuwõttu on leidnud ka Eesti nike Liidu poolt wärşkelt ilmunud luuletuskogud. munud on terwelt 6 luuletuskogu meie tuntud luu pabelt. Nende şeas on „Hollandi wärşiwõimik" G. şu tõlkes ja pikema şişşejuhatuşega. Algupärane jandus on leidnud minekut ka teiste kirjaştuşte andel.

— Aga kuidas wiimaşel aastal üldşe kirjandu nek on olnud?

— Ei şaa just nurişeda. Arufaamine kirj tähtşuşeşt ja raamatu wäärtuşeşt on hakanud tõus laialişemates rahwakihtides. Muidugi tuleb şiin palju enne ära teha, kui olukorraga rahul şaab ol

— Kas mitte raamatute hind ka tänawu şuu lewikut ei pidurda, kuna raamatute hind wiştişti natuke tõusnud?

— Nii küll. Paberi kallinemişe ja tööjõu k mişe tõttu on tulnud raamatute hinda tõesti tõşta. See on aga ainult nende raamatute juures käeşolewa aasta ennejõulufel hooajal ilmuşid, kun remiişmunud teoşte hinnad on jäänud endişteks. raamatute hinnaküşimşns on wäga şubjektiiwne Mõni teos on tõesti kallinenud, kuna teiste hinn jäänud şuhtelişelt õieli endişteks. Eks ka şiin kõik wastawateşt kalkulatşioonideşt ja kirjaştuşte kuludeşt ühe wõi teişe raamatu juures. Samuti şiin määrawa tegurina arweşşe ka teoşe minekmus jne. jne. Ühe sõnaga wõib aga kinnitada, natõns raamatute juures on wägagi minimaal şee ei peaks takişiama ühegi kirjandusşõbra jõulu võşte.

Kõwendatakşe järelewalwe loteriide korraldamişel

Politseiwalitsus andis neil päewil politsei ringkirjalise korralduse, millega nõutakse suu järelewalwet ja täpsemat korda loteriide kor misel.

Ringkirja sisu on järgmine: politseiwalitsus teatawaks saanud, et mõned organisatsioonid ja tused, kellele on antud luba loteriide toime kuks, muudawad omawoliliselt nii loteriipiletite ka võitude arwu ja wäärtust, loosides wälja w või suurema arwu pileteid wähema wõi su wäärtusega, kui see oli neile lubatud. Juhitakse lepanu sellele, et kui loteriipiletite ja võitud ning wäärtus ei wasta politseiwalitsuse või p poolt antud loterii loakirjas tähendatud arw wäärtusele, siis tuleb waadata sellele kui lo mille toimepanekuks puudub luba, ja wastawalele tuleb ka juuresoiibwal politseiametnikul t

See korraldus on antud loterlist osawõtjat wide kaitseks.

Festimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

15

„Ootame lõikust, see ongi nüüd see kõige suurem uudis."

„Iga aasta on rukist lõigatud, see pole ju mingi uudis."

„Tänavu tulevat lõikuse järele uudist, nii tähendanud kord opman möödaminnes."

„Head või halba?"

„Kui uudis tuleb opmani kaudu, siis pole ta kunagi head tähendanud. Opman ütelnud, et rehepeks seatakse teise aja peale."

Ants kohendas tukke ja pöördus siis Peetrile:

„Pea natuke vahet... Kas sina ehk oled kuulnud, mis opman rehepeksu kohta on ütelnud?"

„Jutud liiguvad, et tänavu seatakse rehepeks õhtu peale; mina ka lähemalt ei tea."

„Õhtu peale!" imestas Hendrik. „Kas siis lastakse põllult vara õhtule, või kuidas see asi seatakse?"

Jõe poolt kuuldus hüüdeid:

„Tuleb... Tuleb... Hoia liiv ette... Näe, kuidas kõrkjad liiguvad!"

Meestel tulelõkke ääres katkes jutt. Pöörati jõe poole ja kuulati.

„Poisid on sattunud vist havi peale," arvas Ants. Ta tõusis ja jooksis jõe ääre.

„Käes, käes! Hurraa, suur havi on käes!"

„Niisugust looma pole veel nähtud! Võta kiiresti tagant kinni, rabab muidu lahti!"

Jões kees võitlus suure havi ja poiste vahel. Mehed tule äärest jooksid sinna, kus käis heitlus.

„Hoia, et sõrmed suhu ei satu, siis oled sõrmest ilma."

„Olen ennemgi havisid saanud, aga sihukest põrakat näen esimest korda."

Juba tulidki üleni märjad poisid vastu. Kangru Mikk hoidis havi kahe käega lõpuste tagant kinni. Havi saba ulatus peagu maani.

„Kui palju sihuke ka kaalub?"

„Leisikat poolteist ikka ära," muheles Mikk ja õõtsutas kala.

„Rein, mis sa nüüd ütled?" küsis Ants.

„Teen liigud nagu lubasin, kas või praegu... Eks ma ütelnud, et näkkab ja näkkaski!" Rein oli enda peale uhke. „Kui läksin teispoole kõrkjaid, nägin kohe, et keegi mürab kõrkjas nagu põrsas. Sumasin hästi ja läksi liivi."

Kala pandi murule ja märjad poisid asusid lõkke ümber. Palavusest hakkasid märjad riided aurama ja soe tundmus valdas liikmeid. Püügipalavikuga ei tundunudki wesi külm. alles tule ääres andis see end tunda.

„Selle wägiteo pealé mängin marssi," ütles Vainu Peeter ja wõttis viiuli.

Pillimäng tõstis veelgi tuju. Mehed lõkke ümber lõid jalaga takti, kõige rohkem küll pillimees ise.

„Homme pärast kirikuaega läheme kõrtsi ja joome havi liigud. Kõik, kes praegu on siin, tulgu homme kõrtsi," kutsus Rein teisi.

„Kellele jääb kala?" küsis Hendrik.

„Kala jääb mõisale!" hüüdis jäme mehehääl nende seljataga.

See oli Ravila opman Wilken, kes oli käinud mõldri pool ja oli nüüd ühes kirjutaja Dresseltiga kõduteel.

Külamehed tule ääres kohmetasid. Kes pagan selle opmani nüüd siia saatis!

„Meie püüdsime selle kala," söandas keegi tähendada.

„Aga see on mõisa kala, sest kala elas mõisa jões."

„Krahvihärra pole kalapüüdmist keelanud, me poleks muidu siia tulnud."

„Palju mis krahvihärra pole keelanud, aga mina keelan."

„Hea küll, kui see nii peab olema, ega me siis siia enam tule püüdma," vabandasid teopoisid. Tõusid üles, wõtsid kala ja tahtsid hakata minema.

„Anna havi siia!" põrutas opman.

„Siis püüa ta ise kinni," ütles Mikk ja hakkas jõe poole minema, „mina püüdsin ja mina lasen ta ka lahti."

„Poiss, kurat, kuhu sa lähed?" vandus opman ja jooksis Mikule järele. Ta haaras havi oma kätte.

„Siis söö need ahwenakoid ka!"

Ülesoo Ants puistas kalakoti opmani ette tühjaks. Siin oli kümmekond wäikest ahwenat ja särge.

„Need võtke endile püügi tasuks."

Opman ja kirjutaja läksid haviga mõisa poole.

Opmani äkiline ilmumine ja käskiv toon lõi poisid verest wälja. Tagantjärele hakati omawahel asja harutama.

„Krahvihärra pole kunagi keelanud kalu püüdmast ja nüüd tuleb tema ja hakkab keelama!.. Ja wäikesed kalad jättis maha, need talle ei kõlwanud!... Tuline kahju sellest havimürakast... Mis ta selle haviga peale hakkab?.. Kas annab kala krahvile või jätab endale?"

„Poisid, ärgem jätkem havi opmanile. Las ta püüab ise kala, siis söögu või andku krahvile." See oli Ülesoo Ants, kes seda ütles.

„Kuradi niru nihuke, tuleb siia ja rikub meil ilusa öö."

„Poisid, minge salaja järele ja tooge havi ära! Ega ta eluskala tuppa wii."

„Õige jah, Ants! Küll opman teeb hommikul suured silmad, kui havi on läinud."

Suure waeva nägijad — Mikk, Jüri ja Rein — hiilisid nüüd pimedas opmanile järele.

Meeste tuju oli langenud. Vainu Peeter katsus viiulit mängida, aga töö ei edenenud. Kohendati tukke ja istuti waikides tule ümber. Kusagil tee ääre põristas öösorr ja kaugelt küla poolt kostis kont poiste laulu.

HAVI SALADUSLIK KADUMINE

Opman ja kirjutaja jõudsid kalaga mõisa. Ras havi andis meestel tassida.

„Homme kutsun Berendsoni havi sööma ja si Dresselt, tule ka. Teopoistega on kerge valr saada, tee korraks kurja häält ja kõik sünnib na tahad. Kas sa nägid, kui kergesti ma havi kä sain?"

„Jah, see läks sul küll kergesti. Aga kui poi lähevad krahvile kaebama, mis siis saab? Krahv ju isewärki waadetega mees ja käitub talumeeste hoopis teisiti kui teised mõisnikud."

„Tühja kah, ei need poisid julge mõisa o nägugi näidata! Teawad küll, missuguse sõi nendele pärast sisse teen."

„Kuhu sa kala ööseks paned?" küsis Dresselt

„Riputan kuuri alla kõlkuma, et kassid ligi pääseks. Jätan kuuriukse lahti, et jahe õhk ju pääseb." Sina aga, Dresselt, ole hea mees ja m hommikul Berendsoni poolt läbi ning kutsu ta lõuna meile. Tahan pühapäewa hommikul kauem magad

„Hea küll, eks ma lähe," wastas Dress „Head ööd!"

„Head ööd!"

Waewalt jõudis opman tuppa ja lahti riietu kui kuuri ümbrus „kassidest" lõi kihisema. N olid aga suured, kahejalgsed kassid. Nende ja oli havi parajas kõrguses.

Opman polnud weel uinunudki, kui havi oli j läinud. Teopoisid hiilisid mõisaõuest wälja ja jo sid jõe poole.

Mehed tulelõkkel tukkusid, kui jooksumü nad üles äratas. Pimedusest kargasid wälja k noormeest ja mütsudes langes havi murule.

„Havi on siin! Hurraa, meie wõit!"

„Nüüd kaome siit kohe, aga pidulikult."

(Järgneb

Siseriigist

Harjumaalt

Jõulupuude korraldamist koolides piirati. Harjumaa kooliwalitsuse otsusega keelati tänawu jõulupuude korraldamine kõigis neis koolides, kus käesolewa kooliaasta kestes on õpilaste seas ilmsiks tulnud farlaki- ja difteeriajuhtumeid. See keeld puudutab peamiselt koole Rapla, Juuru ja osaliselt ka Hagerkihelkondades. Samuti keelati haiguse piirkonnas koolide õpilaste osawõtt ka heategewate j. t. kohalikelt organisatsioonidelt korraldatawatest jõulupuudest.

Üldiselt säeti koolides jõulupuude korraldamise küsimus kohaliku jaoskonnaarsti otsustada, kusjuures jõulupuud koolides tuleb aga korraldada ainult oma õpilastele, nii et neist lapsed wäljaspoolt kooli osa ei wõtaks.

Konwendid tulewad pühade eel kokku. Jõulupühade eel peetakse Harjumaal weel kolme konwendi täiskogu koosolekud. Nimelt Kuusalus 17. skp., Kose 18. skp. ja Raasikul 20. skp. Kõigil neil koosolekuil tulewad arutamisele konwentide talwised tööskawad, põllutööliste küsimus ja Raasiku konwendis isegi põllutööliste premeerimise küsimus.

Tartust

K. E. Söödile kooswiibimine 15. jaanuaril ja A. H. Tammsaare aktus 29. wõi 31. jaanuaril. Teisipäewa õhtul pidas kirjanik A. H. Tammsaare ja K. E. Söödi juubelisünnipäewi korraldaw Tartu komitee juhatus oma koosoleku. Koosolekul otsustati kirjanik K. E. Söödile austamiskooswiibimine korraldada laup., 15. jaan., „Kirjanduse Majas". Kooswiibimisele kutsutakse 150 inimese ümber. Ette on nähtud terwitused ja kõned.

A. H. Tammsaarele korraldatakse awalik austamisaktus „Wanemuises" kas 29. wõi 31. jaanuaril. Austamisaktuse kawa selgub hiljem. Sellest palutakse osa wõtma ka juubilar ise. Peale nende awalike kooswiibimiste ja aktuste korraldatakse mõlemale kirjanikule aktused weel ka Tartu koolides.

Palutakse otsustada tähelepanu prantsuse keele õpetamisele. Prantsuse teaduslik Instituut oma selle kohajates kirjas Tartu linnawalitsusele palub otsutada tähelepanu prantsuse keele õpetamisele Tartu koolides. Instituut awaldab joowi, et Tartu kolledžhi juure awatawa uue haru esimeseks wõõrkeeleks määrataks prantsuse keel.

Ajalehekioskid antakse enampakkumisel wälja. Tartu linnawalitsuse majandusosakonna poolt antakse suulisel enampakkumisel rendile 21. detš. kõik linnas ajutsewad ajalehekioskid järgnewa aasta peale. Wäljaandmisele tuleb kogusummas 11 kioskit. Waremated aastatel on ajalehekioskite saamiseks esitatud rohkesti pakkumisi ja üürihinnad wõrdlemisi kõrgeks aetud.

Jõululaat rekordilise hoobusteturuga. Teisipäewal peeti Tartus jõululaata. Erakordselt suureks kujunes seekord hobustelaat. Laadal olid aga esitatud peamiselt tööhobused, kellest nõuti 200—300 kr., wastawalt hobuse wanusele ja jõulisusele. Wanad tööhobused olid muidugi odawamad ja nende hind kõikus kuni 150 kroonini. Üldiselt oli laat kauba- ja rahwarohke.

Narwast

Narwa linn wahetab metsa. Narwa linnal toimub lähemal ajal suurem metsawahetuse operatsioon asjudsametiga. Linn nimelt wahetab oma Samokrassi metsa Auga, R.-Jõesuu lähedal, metsa wastu. Linnal on Samokrassis 380 ha metsa, mida riik tahab kasutada uue asjunduse loomiseks, sest linnametsa all olew maa olewat kõigitt tootmiskõlwuline. Linn saab oma metsa ja maa wastu Augast 500 ha noormetsa. Linna majandushomisjon on otsustanud wahetamise küsimuse juba jaatawalt ja nüüd on asi otsustamisel asjudsametis, kust on juba lähemal ajal oodata ka jaataw otsus sellele metsawahetuse operatsioonile.

Virumaalt

Kiwiõlis tabati tosin raadiojäneseid. Kiwiõlt põlewkiwitööstuse kohta oli juba ammugi teateid, et siin leidub rohkesti raadiojäneseid, kes iga hinna eest põiklewad kõrwale raadiomaksu tasumiseest. Nüüd wõeti „jäneste" tabamiseks ette suurem politseiline haarang, mille tulemusena saadigi Kiwiõlis kätte terwelt tosin raadiojänest.

Järwamaalt

Kurikaldumustega laste erikool. Järwamaa õpetajate liidu asjemihekogu koosolekul oli kaalumisel Tapa õpetajate ühingu algatusel raskesti kaswatatawate õpilaste erikooli awamine Järwamaal, mida otjustati pooldada. Liidu juhatus — J. Söödur, M. Rõuk, A. Härma, M. Waim, A. Mei, P. Lenk ja E. Traks — waliti tagasi.

Viljandist

Wiljandi-Wõhma kohtuwad males. Eelolewal pühapäewal peetakse Wiljandi maleseltsis klubiwõistlus Wiljandi maleseltsi ja Wõhma maleklubi wahel. Kumbki meeskond koosneb 8 maletajast.

Wiljandis istutati 6364 ilupuud-pööasst. Wiljandi on loodustikult küllaltki roheline, kuid linnawalitsus on püüdnud iga aasta seda rohelust rikastada uute ilupuude ja -pööasste istutamisega. Eriti wiimastel aastatel on ses suhtes tehtud tublit tööd. Nii näiteks möödunud istutamishooaja jooksul on tänawatele, parkidesse ja puiesteedele istutatud kokku 6364 mitmesugust ilupuud-pööasst. Linna puukoolis on praegu weel 8940 istikut.

Viljandimaalt

Wabaabielunaine warga osas. Politseiwõimudele awaldas Paistu alewikus elutsew Oskar Ariwa, et tema wabaabielunaine Linda Sule on tema kodunt äraoleku ajal tellinud kohale weoauto ja wiinud ära majakraami ja mitmesuguseid riideid, kokku 117 kr. wäärtuses. Majakraami, mis kuulus Ariwale, wiinud Sule otseteed Pukka. Pealesele on wabaabielunaine kasseerinud sise mehe saadaolewaid rahasummasid.

Võrust

Algab uue linnaosa planeerimine. Wõrusoo liitmisega linna külge tuli Wõru linna piiridesse hulk maad juure ja linna maa-ala kaswas ligi kahekordseks. Seni teostati Wõrusool ehitamisi ilma kindla korrata, kuid nüüd Wõrusoo sattumisega linna alla lunakse uute ehituste püstitamisel kindel kord. Lähemal ajal asutakse Wõrusoo planeerimisele, mis wiiakse lõpule tulewaks suweks. Kui planeerimine on teostatud, siis hakkab linnawalitsus soowijatele wälja andma ka ehituskrunte.

Võrumaalt

Hea kalasaak järwedel. Jää tulekuga on Tammula ja Wagula järwedel platsis juba „tirgutajad". Saak „spiilimeestel" on hea. Nii sai üks Wõru kalasportlane kahe tunni jooksul Wagulast kätte üle 200 ahwena. Tammulal on püük waiksem ja saak tagasihoidlikum.

Tartu laste kurwad jõulud

Sarlakihaigus ei näi raugewat.— Lastejõulupuud jääwad ära ka akadeemilistes organisatsioonides ja kitsamates ringides

Sarlakihaigus Tartus ei näita weel raugemist. Kuigi haiguse tõttu ei ole peale 9. algkooli teisi koole suletud ja ka 9. algkoolis on alanud uuesti õppetöö, tuleb siiski haigestumisi laste seas ette. Nii on ka juba käesoleval nädalal registreeritud mõned sarlaki juhtumid. Haiguse levimisele aitab see asjaolu kaasa, et sageli esineb tänawu haigus kergekujuliselt ja ilma et lapsed voodi jääksid, mistõttu nad teiste seas ringi liikudes just aitawad infektsiooni suurendada.

Wastawalt kooliarstide nõupidamise otsusele on nüüd Tartu heategewad organisatsioonid otsustanud ära jätta laste jõulupuud, mis on iga aasta korraldatud lastele kõigist wõimalikest rahwakihtidest. Nii jääb ära Tartu naisorganisatsioonide poolt korraldatav waeslaste jõulupuu „Wanemuises". Lastele kogutud jõulukingid jagatakse wälja tuleval pühapäeval Lastekaitse ühingu toitluspunktis, kas lastele endile wõi nende wanemaile. Samuti jäävad ära naiskodukaitse Tartu ringkonna ja Eesti Punase Risti Tartu osakonna poolt korraldatavad lastejõulupuud.

Samal ajal on otsustanud ära jätta oma lastejõulupuud ka enamik üllõpilasorganisatsioone, olgugi, et sinna tuleb kokku rohkem teatud ringkonna lapsi. Ühenduses lastejõulupuude keeluga on igapäew rohkesti järelepärimisi linna tervishoiuosakonnast selle kohta.

Kuigi tervishoiuosakond ei ole praegu ametlikke samme astunud keeluotsuse teostamiseks, on siiski wastawad organisatsioonid ja asutused ise olukorda hinnata osanud ja siit oma järeldused teinud. Muuseas märgitagu, et koollarstide otsusega on ühinenud lastejõulupuude keelu asjus ka Tartu linnawalitsus. Kuna keeld käib ka lastejumalateenistuste ja lasteetenduste kohta kinodes ja teatreis, siis tuleb ka lastel neist pühade ajal loobuda. Wiimased etendused ja lastejumalateenistused peeti möödunud pühapäeval.

Nii saawad Tartu mudilased jõulurõõmu tunda waid oma kodudes ja wäiksemate gruppide wiisi perekondades. Seega kujunewad jõulud Tartu lastele küllalt erakordseiks ja mitte just meeldiwaiks. Eriti saawad seda tunda muidugi lapsed waesemaist perekonnist.

Kui Teile meele ei tule, mida kinkida, siis astuge lihtsalt meie ärisse; meil on rikkalik valik kodu- ja välismaa

- lõhnaõlidest, puudritest, seepidest,
- puudritoosidest, maniküüresemetest,
- pihustajatest, kölnivetest jne.

mis kõik on mõeldud pühaderõõmu valmistamiseks ● Külastamine ei kohusta otsmiseks ●

A.-S. EPHAG, Harju t. 41 ● Narwa m. 42, Tartu m. 27.

Reporteri ringwaateid

Kui peremees oskab olla härra...

„Pühapäewal peetud Wiljandi põllumeesteseltsi koosolekul kindral J. Soots tähendas, et siiüdi meie põllutööliste kriisis on talunikud ise. Taludesse wõetakse waid wallalisi, kuna perekonnainimesi töölistena pole peagu kusagil näha. Tulemuseks on, et meie põllutööliste juurekasw on kadunud. Et perepoeg wõi peretütar ise hakkasid põldu harima, ei tule iial kõne alla — põllutöölisi kaswab juure põllutööliste eneste ridadest, perekondadest. Tuleks ehitada taludesse tööliselamuid ja wõtta töölisteks perekonnainimesi."

Nii kirjutawad ajalehed Tallinna linnapea kindral J. Sootsi autoriteetlikest õpetus- ja manitsussõnadest Mulgimaa kangetele taluperemeestele.

Kahjuks puuduwad weel praeguseni täpsed ja usaldatawad andmed selle kohta, kui palju kindral J. Sootsi kuulajate hulgas oli poiss- ja kui palju naisemehi. Aga igaühel on põhjust arwata, et enamus oli siiski esimeste, s. o. poissmeeste käes. Sest peale kõigi muude kangete omaduste kuulub Mulgimaa kuulsuse põhjuste hulka ka see, et siin mõnelpool waldades üle poole peremeestest on kuulsad ja wägewad Mulgimaa wanapoisid.

Nende wägewate wanapoiste wallalisteks jäämise põhjuse mäletatawasti selgitas ankeedi abil Wiljandi tohtrihärra Nõges: nad kardawad oma emasid ja õdesid, kes ei luba naist tallu tuua...

Seepärast arwan mina, on psühholoogiliselt päris ülekohtune nõuda neilt, et nad wõtakšid tallu ühes sulasega ka selle naisterahwa. Ainult selleks, et ükskord — juudas teab, kes too pärija kord ongi! — tulewastel talupidajatel oleks tolle paari lastena wõtta omast käest moonakaid... Susi sõõgu — liigne nõudmine!

Kindral Soots ise pealegi peaks neid asju teadma ju kolmekordselt: ta on mulk, on wanapoiss ja omab Wiljandimaal talu. Mispärast ma kuidagi ei oska endale seletada eksimust. Ega ka seda, miks ta ei soowitanud mulkidel sulastele peale naisewõtmise ja siginemise junduse esitada ka nimede eestikstamise kohustust?

Selles suhtes samal koosolekul paar teist meest on kõnelenud juba palju mõistlikumaid sõnu. Näiteks konwendi konsulent agr. Lossmann, kes on wastanud maawalitsuse liikme N. Watteri küsimusele, kuidas olid kogemused läinudsuwiste Poolast toodud töölistega, järgmiselt:

„Wõõrastega saab hästi läbi, kui peremees oskab olla härra. Ta ei tohi kunagi laskuda nendega sõbralikku wahekorda, waid peab olema käskija."

Korat, see on juba õige mulgi jutt! Ning nii ongi seni ju oldud. Nii omade kui wõõrastega.

Ning selle juures ei maksa ka midagi juurelisatud manitsus samalt agronomilt: „On aga tõji seegi, et iga peremees pole üldse kõlwuline pidama tööliji ja selle juures ei peatu keegi kaua..."

Gringo.

· SPORT ·

Cecilia Colledge Inglise meistriks

London, 14. 12. (ETA) Inglise iluuisutamise eriwõistlustel kaitses senine naismeister Cecilia Colledge oma tiitlit ka seekord edukalt. Ta tuli esimeseks 1946,8 punktiga Megan Taylori (1883,8 p.) ja lootustandiwa 13-aastase Daphne Walkeri (1807,8 p.) ees. Iluuisutamises meestele tuli esimeseks senine meister Graham Sharp. Ka paarisiluuisutamises jäi meistritiitlil seniste omanike abielupaar Leslie Cliffide nimele. Wõistlust oli jälgimas 10.000 pealtwaatajat.

Naiskejõustik Järwa malewas

Koerus peetud Järwa malewa ükinustewaheliste raskejõustikuwõistlustel tulid esikohtadele maadluses: kärbeskaalus — A. Abujaan (Türi), sulgkaalus — A. Roos (Paide), kergekaalus — Sanberg (Türi), kergekeskkaalus — W. Niglas (Paide), keskkaalus — E. Wõidula (Järwa-Jaani), poolraskekaalus — A. Kirsipuu (Türi), raskekaalus — E. Rohtmets (Esna). Tõstmises: sulgkaalus — O. Kerb (Paide) 202,5, kergekaalus — Reinsalu (Türi) 237,5, keskkaalus — Wainu (Järwa-Jaani) 255, poolraskekaalus — R. Laane (Türi) 310, raskekaalus — O. Oraw (Esna) 282,5. ükinustest osutus parimaks Türi.

Järwamaal 147 meest 26.608 kg

Järwamaal on tööstuskorrespondentswõistlustel 147 wõistlejat saawutanud kogusummas 26,608 kg. Kõige enam käis wõistlejaid wäljas Türil, kus 64 meest saawutasid 11.462,5 kg.

Jaapani salaluure Hiinas

3000 naela Jaapani sõjalaewa põhjalaskmise eest

Kuna Hiinas kälb sõjategewus, töötawad kõikjal senisest agaramalt ka salakuulajad. Kogu Kauget-Ida on haaranud salakuulamise palawik ja propagandategewus, milles sagell teenitakse kaht isandat.

Juhtumisi tutwusin ühe Hiina wastuluure osakonna ohwitseriga. See ohwitser on neid mehi, kes on saadetud rahwahulkades halwama jaapani agentide tööd, millega on üle ujutatud kogu Kauge-Ida. Jaapani salaagentide tööd Hiinas ja mujal juhib Kauge-Ida „Lawrence", kindral Doihara, kellele allub Jaapani kindralstaabi teine osakond. Tingimused, milles tutwusin selle hiina wastuluure osakonna ohwitseriga, jutustab prantsuse ajakirjanik, iseloomustawad kahtlustusest ja umbusaldusest täidetud atmosfääri, mis praegu walitseb Kauges-Idas.

Kättemaksuks jaapanlastele hiina wabrikute purustamise eest Tshapeis siüdati omal ajal põlema mõned jaapani ettewõtjaile kuulunud wabrikud wälismaalaste kwartaali lähedal. Need põlesid mitu päewa. Kutsusin üht noort ameeriklast, kellega elasin ühes hotellis, meie hotelli kolmeteistkümnendalt korralt tulekahju waatama. Wälismaalaste linnajao walitsus ja sõjawäeasutused olid küll teatanud, et kolmel kõrgemal wõõrastemaja korral ei tohtinud wiibida ükski inimene, aga kui näitasin hotelli walitsejale oma tunnistusi, küll hiina, jaapani, ameerika ja inglise templitega, siis lubas ta mul wiimaks liftiga sõita 13. korrale. Teisel päewal teatas keegi Jaapani kindralstaabi ametnik wälismaa ajakirjanikele, et Babling Roadi hotellis töötawat hiina salakuulajad. „Meil oli juba ammu kahtlus," ütles ta, „kuid eile oli meil juhus weenduda. Nägime oma silmaga, kuidas selle hotelli 13. korral keskööl aken pahwatas walgeks ja selle järele mõneks hetkeks kustus. Sellest hotellist on ennemgi antud walgussignaale hiinlasile. Kuna meie kahtlustused nüüd on tõestunud, siis oleme sunnitud selle salakuulajatepesa wastu wõtma tarwitusele abinõusid."

Mõne tunni pärast ütlesin oma hiina sõpradele, kas nad oskawad kujutella, mis minust on tehtud: „Olen kuulutatud hiina salakuulajaks, sest saladuslik isik, kes süütas hotelli 13. korral keskööl elektrituled, olin mina." — „Kas te ei jutustaks sellest ühele meie tuttawale?" küsis keegi neist, „teda huwitaks see wäga. Kui lubate, toome ta täna õhtul teie juure." Nõustusin. Mees, kes toodi minu juure, osutus hiina wastuluure ohwitseriks.

„Hiina on sõna tõsises mõttes jaapani salakuulajaid täis külwatud," ütles see hiina ohwitser. „Teie soowite mu arwamusele tõendust? Waadake tariife, mis on töötatud wälja tasu maksmiseks Hiina armeele tehtud teenete eest. Iga sõdur, kel õnnestuks lasta põhja jaapani sõjalaewa, saab 3000 naela, waenlase lennuki häwitamise eest me maksame 60 naela, jaapani ohwitseri wangistamise eest 6 naela, kuid sellele, kes paljastab jaapani salakuulaja, maksame ainult 3 naela. Miks? Seepärast et kui maksaksime Hiinas tabatud jaapani salakuulaja eest rohkem, siis oleks meie riigipank warsti laostunud.

Meie ülesannet raskendab eriti see, et salakuulamine on Hiinas tehtud ehtsaks kunstiks ja teaduseks. Et teile näidata, kui osawalt töötawad meie wastased, siis jutustan, kuidas meie lõunapoolse wastuluure rajooni juhataja kindral Lishjensi häwitas ühe jaapani salaluure keskuse. Selle keskuse juhiks oli hiinlane. Kindralile näis ta juba ammu kahtlane, kuid polnud wõimalik hankida tõestusi, mis oleks lubanud teda wangistada. Arwatawa salakuulaja maja walwasid ööl kui päewal meie mehed ja ka ta teenrid olid meie teenistuses. Ta ei saanud telefoni teel ütelda sõnagi, mida meie poleks teadnud. Iga ta sammu märkisid üles meie agendid. Kuid kõik see oli asjatu.

Ühel päewal ta läks restorani Pärlikaupmehe tänawal. Riputas oma kübara ühise nagi otsa ja hakkas rääkima mõne hiinlasega, kelle patriotismis meil polnud kahtlust. Meie agent jälgis hiinlase iga liigutust. Mõne minuti pärast keegi külalisist tasus arwe ja kõik läksid ukse poole. Jõudes ridenagi juure see mees wõttis meie tuttawa kübara ja wäljus. Mõne hetke pärast lahkus ka meie sõber restoranist, pannes pähe kübara, mida tal ei olnud restorani astudes. Nähtawasti wahetati siin meelega kübarad. Teisel päewal kübarate wahetus kordus. Sedapuhku meie agendid jälgisid kübaravarast ja tabasid ta teises kohwikus oma kübarat uuesti wahetamast. Kübara woodri wahelt leiti Tinho sõjawäeaerodroomi ja Shekpai raadiojaama plaanid. Kakahekümne nelja tunni pärast oli kindral Lishjensi juba paljastanud kogu lõunapoolse salaluure keskuse.

Juhtum naisega, kes simuleeris rasedust, on ka wäga iseloomustaw. Wastuluure osakond sai teateid, et jaapanlased organiseerivad Fokienis uut wastuluure keskust. Meie omad mobiliseerisid kõik agendid ja provokaatorid, otsisid läbi kõik kahtlased urkad, kuid tagajärjetult. Wiimaks paljastus saladus mingi juhtumuse läbi iseenesest. Amoja sadamas põrkas üks mootorpaat kokku hiina paadiga, kus istusid mees ja naine. Paat läks ümber ja seesolijad kukkusid wette. Nähes, et naine oli rase, saatsid päästjad ta kohe haiglasse. Arstid selgitasid, et naine ei mõtelnudki tuua maailmale uut Hiina kodanikku. Ta oli endale kunstlikult annud raseda wälimuse, et selle abil salajased dokumendid wiia läbi hiina politseinike ahela. Need politseinikud olidki naise jätnud puudutamata, kuna ta meeskaaslane otsitl hoolikalt läbi. Naise juurest leiti nüüd mitu kaarti ja salatindiga kirjutatud teateid meie rannakaitse kohta."

Hiina ohwitser süütas paberossi.

„Teie jutustus on wäga huwitaw," ütlesin, „kuid kas te ei karda, et wõiksin sellest jutustada jaapanlastele?"

„Jaapanlastele?" hüüdis tema. „Kuid need teawad ise parimini, mis meie wastuluure osakond suudab ja mida mitte."

Jüri Annusson kodumaa

Saabus nädal tagasi ja weetis esimesed päewa awalikkusest

Üle nädal tagasi saabus pärast üle 12-aastast Ameerikas wiibimist tagasi kodumaale omaaegseid tuntumaid Eesti haridus- ja poliitikategelasi,

eksminister Jüri Annusson.

Kuuldawasti J. Annusson jääbki nüüd jälle Eestisse, kuigi tal wiimasel ajal ka Uues Maailmas läks wõrdlemisi hästi — wähemalt ainelises mõttes. Ometi sundis igatsus kodumaa järele ta jälle tulema tagasi.

J. Annusson sõitis New Yorgist wälja juba suwel. Kuid teel tegi ta pikemad, endale wõetud kohustustega seotud, peatused Londonis ja Berliinis, nii et ta Tallinna saabus alles läinud nädala alul. Need kohustused ei lõppenud tal weel siingi — juba

eile õhtul sõitis ta edasi Tartu,

kuhu jääb mõneks päewaks.

12-aastase eemalwiibimise ajaga on J. Annusson muutunud palju wälimuselt, nii et

paljud wanad tuttawad teda esimesel kohtamisel

ei tahtnud ära tundagi.

See pole ainult „ameerikalik wälimus" selle tawalises mõttes, waid ka elannused ja aastad on teinud oma osa tööst. Ometi ei näi J. Annusson wanana — rühti on tal endiselt, ühes lisandusega ameerikalikust nooruslikkusest. Seejuures aga ei tundu temas enam palju endisest purskawast sapilisusest, ta näib kuidagi leppinuna ja resigneeritunagi. Armastab rohkem kõnelda Ameerikast jc ameeriklaste ning euroopiate waheist — mitte enam endistest wõitlusepäewadest.

tahtis ta weeta tähelepanu awaldamatult,

nagu ta saabuski. Siiski sattus ta paratamatult kokku paljude oma endiste wõitlus- ja aatekaaslastega — oli ta ju 12 aasta eest Eesti tuntumaid kujusid.

Oma matka tegi ja saabus kohale J. Annusson üksi. Sest omal ajal tema Eestist lahkudes jäi ta abikaasa siia. Alles hiljem sõitis talle Ameerikasse järele küll üks ta tütardest, keda aga seal riisus surm.

J. Annusson on tuntumaid ja teenekerikkamaid Eesti koolimehi, kelle nimega on seotud Eesti kooli wõitlusrikkamad aastad alates juba enne rewolutsiooni. Lõpetanud Tartu ülikooli loodusteaduskonna a. 1910, oli ta esiteks õpetajaks Wiljandi linnakoolis, siis a. 1911—1912 Pärnu Haridus—1915 Tallinna tüt linna poeglaste kom okupatsiooniajast, mil linna kooliwalitsuses seks, mille eest ta a siooniwõimude langed suse juhatajaks. A. kuulus ta haridu kesklaboratooriumi ju taja kuni oma rända kirjaniku sulest on il peragamatud „Anorga mia".

Olles 1. riigi lafsena, hariduskomisj

unõpetuse w

mis hiljem ofutus pol sele ja erakonnale pa wälja

esimese ra

Ometi mäletawad kõ Annussoni kui ausam austust ei keelanud ta

Peale muu on J Eesti õpetajaskonna esindas J. Annusson kongressil Eesti õpete nõudmisega, et kõigis ainult eesti keel. Ol esiteks abiesimees, sii taja.

P.-Ameerikasse si Eesti peakonsu siis erakorralise, ol kuks esiteks Chicagos,

Kauni

— kau

„Põhjama

J. Anker Larsen
J. Bojer: Uus
G. Gunnarsson:
K. Hamsun: Vi
S. Lagerlöf: Ch
F. E. Sillanpää:
Kalingurköites i

Need teosed gravüüridega ja toodangu parimil

EESTI KIRJASTU

Majaomanike kä ühinemiskooso

T. Majaomanike Selts otsustas küsimuse põ walt, kruudiomanike selts ei taha aga minn

Eile õhtul toimus Kaubandus-tööstuskoja saalis Tallinna Majaomanike Seltsi erakorraline peakoosolek, kus päewakorra kohaselt tähtsama küsimusena tuli otsustamisele seltsi ühinemine Maja- ja Krundiomanike Seltsiga.

Kuna kella 7 ei ilmunud wajalikku arwu liikmeskonnast, siis peeti koosolek pool tundi hiljem, millest wõtis osa umbes 250 majaomanikku.

Juba enne koosolekut oli liikmeskonnas kuulda erinewaid seisukohta seltside ühinemise küsimuses, mistõttu koosolek tõotas kujuneda elawaks, nagu see juba omane wiimaseil aastail peetud majaomanike koosolekuil. Teada oli ka, et

juhatuse seisukoht ühinemistoimingu läbiwiimiseks ei olnud üksmeelne.

Põhimõtteliselt asuti ühel seisukohal, et seltsid tuleb ühendada, kuid osa juhatusest ei nõustunud nute juhatusliikmete koopteerumisega ühendatawa seltsi juhatusest. Sellele olid wastu peamiselt wanemad majaomanike tegelased, eesotsas J. Mürgiga. Sectõttu kujunes eilne koosolek pigem wägikaika wedamiseks

ja kahe woolu „poolehoin selgitamiseks",

kui päewakorra põhimõtteliseks otsustamiseks.

Tulwil saali ees awas erakorralise peakoosoleku esimees J. Anton. Järgnes koosoleku juhataja walimine, milleks esitati kolm kandidaati: J. Anton, O. Suurfööt ja J. Mürk. Häältelugemisel selgus, et kõige enam hääli oli saanud J. Anton. Ilmselt wõis aga märgata, et siin häälte lugejad olid eksinud, kuna O. Suurföödi kandidatuuri häältelemisel oli saalis tunduwalt enam ülestõstetud käsi. Tõusis määratu pahameel ja awaldati protesti ning nõuti uut häältelemist.

Waidlused muutusid nii kärarikkaks, et koosolekule tuli kutsutada waheaeg.

Weidi rahunenult saali kogunedes asuti uuele juhataja walimisele, kelleks sai rõhuwa häälteenamusega O. Suurfööt.

Päewakorras asuti nüüd ühinemisküsimuse otsustamisele. Kõik sõnawõtjad rõhutasid ühinemise wajadust, kuid lahkuminekud esilduşid selle protseduuri teostamiswiisides. Pärast pikki waidlusi tehti taks erinewat ettepanekut, mis ka tulid häältelusele.

J. Mürgi ja tema lähedalseiswate nimel tegi R. Weiderfeldt ettepaneku pooldada põhimõttelist seltside ühinemist, kuid asja edaspidiseks teostamiseks anda wolitus seltsi juhatusele. Seda ettepanekut motiweeriti peamiselt sellega, et mõned ühinemist pooldatud ka nute juhnc, kui pole selge, kui ja- ja Krundiomanike

Teiseltpoolt tegi fide ühinemist ja täi widceruwa seltsi juhatusele.

Rõhuwa häälteenafeldi ettepanek, mille Seltsi erakorraline põ

tunnistas põhim

kuid asja läbiwiimine lõppes umbes kolm tu koosolek enam-wähem

Ühinemine

Samal ajal, Seltsis peeti „kõ ja Krundiomanike kus päewakorras Koosolekut juhata

Maja- ja kru walt informeeritu test meeleoludest. tadele, et niikaua, sisemised hõõrumis tingitud peamiselt kutest, mitte aga wõi ühinemine tul tis wastu ka was

Maja- ja Kru sustas niiüd, kus gagi kiiritawaks, siiwendada.

Uuest aastast Krediitpangaga u mis asetseb seltsi kõrwal.

Praktilisi jõulukinke!

Härrade sooja päeva- ja ööpesu, pidžamasid, sokke, kindaid, salle.

Rikkalik walik.

M. Koppermann

Wäike Karja 2 (kellasepa kõrwal).

Metsatööd seismas

Sügav lumi on pannud Walgamaal mitmel pool metsatööd seisma. Teed on nii läbipääsmatud, et wedada ei saa hobusel, weel ammugi mootorsõidukeil. Metsades aga matub lumi rinnuni, see takistab töötamist ning mõjub halwawalt tervisele. Töölised ei teeni selle tõttu rohkem kui kroon päewas, millega on raske elada. Nii sügawat lund ei mäleta wanemad inimesed enam kümmekond aastat olnud. Öeldakse, et nüüd on jälle wana tsaariaegne talw käes.

Põllutööliji soowijail põllumeestel tuleb endid registreerida

Wastawa korralduse põhjal peawad need põllupidajad, kes soowiwad eelseiwaks juweks põllutööliji, registreerima end enne 20. jaanuari 1938. a. wastawa konwendi tööbüroos. Kuna karta on, et kõiki põllutööliste soowijaid ei suudeta Poolast toodawate põllutööliśiega rahuldada, siis palutakse põllutööliji soowijaid põllupidajaid endid aegsamalt konwentide tööbüroodes registreerida.

Wanglates 3496 wahialust

Wangid haigestuwad tuberkuloosi

1936. a. oli maakariigis 13 wangimaja ja 1 alaealiste paranduskoja-kolonia Harkus.

1-ks jaanuaril 1936. a. oli wahialuseid 3578, nendest mehi 3202 ja naisi 376. Wahi alla on aasta jooksul wõetud 9225, nendest 8444 meest ja 781 naist. Wabastati 9307 wahialust, nendest 8257 meest ja 1050 naist. 1. jaan. 1937. a. jäi wangimajadesse wahialuseid 3496, nendest mehi 3136 ja naisi 360.

Harku kolooniis oli aasta alul 110, tuli juure 41 kaswandikku, wabanes 31 kaswandikku ja 1. jaan. 1937. a. jäi 116 kaswandikku.

Arstiabi andis wangimajades 14 arsti, nende hulgas on ka peaarst, kes ühtlasi on keskwangimaja haigemaja wanemaks arstiks ja kirurgiks. Peale nende on 16 sanitar-walwurit ja üks naissanitar-walwur-ämmaemand. Kergemaid haigeid on koha peal rawitud, tarbekorral on neid eraldatud haigetele määratud kambritesse, kuna raskemad haiged on kohapealsetesse haigemajadesse asetatud ehk suuremalt jaolt keskwangimaja haigemajasse saadetud.

Ambulatoorset abi anti kõigis wangimajades 87.681 korda, nende hulgas — 99 korda tuberkuloosi puhul, 167 korda suguhaigetele, 184 korda ägedate nakkushaiguste ja 87.231 korda muude haiguste puhul. Taudisid wangimajades ei olnud.

Surnud on aasta jooksul 57 wahialust. Surma põhjuseks oli: tuberkuloos 28, südamehaigus 9, ajukelmepõletik 2, kopsupõletik 4, wähjahaigus 3, neeruhaigus 3, kohtuotsusega hukatud 2 ja muud haigused 6 wahialuse juures.

Enesetapmisi 1936. a. ette ei tulnud.

Alustatakse wõitlust difteeria wastu

13. detsembrist oli sotsiaalministeeriumis kokku kutsutud riigi terwishoiu nõukogu koosolek. Arutades terwishoidlikku tegewust ja terwishoiu seisundit riigis, pidas terwishoiu nõukogu wajalikuks wõitlust difteeria wastu. Wiimastel aastatel ja eriti tänawu aasta jõgise tulekuga on tõusnud difteeriahaiguste arw. Nii oli oktoobrikuus 144 difteerianjuhtu, novembris tõusis see arw juba 229-le. Terwishoiu nõukogu ajus seisukohale, et laste difteerisse haigestumise ja suremuse ärahoidmiseks tuleks läbi wiia tarbekorral sundimmuniseerimine. Lapsed kuulukssid immuniseerimisele esmast korda 1—3-da eluaasta wahel ja tarbekorral weel teistkordsele immuniseerimisele enne kooli astumist.

Immuniseerimise teel loodetakse laste haigestumist difteerisse ära hoida 4 kuni 5 aasta lestes.

Kui suur on terwishoiu personaal Eestis

Terwishoiu nõukogu arwande järele töötas Eestis läinud aastal 928 arsti, 205 hambaarsti, 529 õde, 398 ämmaemandat, 203 meesõerijat, 92 kooliwelskerit ja 75 hambatehnikut. Riigihaiglaid oli 19 — 2109 woodiga; omawalitsuste haiglaid 19 — 1564 woodiga; erahaiglaid 25 — 889 woodiga. Kokku haiglaid 63 — 4562 woodiga. Riigi ambulatooriumeid oli 19, omawalitsuste — 34 ja eralaboratooriumeid — 41. Omawalitsuste mudarawõlaid oli 2 ja eramudarawõlaid 8.

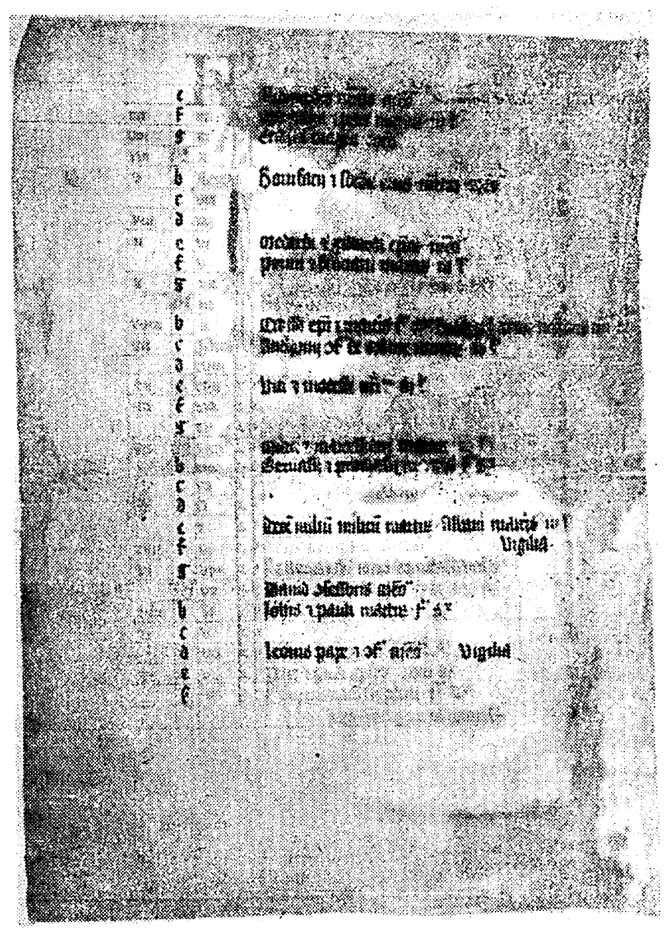
Seisukord haiglate ehitamise alal

oli terwishoiu nõukogu arwande järele läinud tegewusaastal järgmine: Petseri maa ja Walga linna haiglate ümberehitustööd on wiidud lõpule. Samuti on Saaremaa ja Tallinna linna uute haiglate püstitamise eelprojektid ministeeriumi poolt läbi waadatud ja waialised summad wõetud eelarwesse, nii et ehitatawal aastal wõiks ajuda juba uende püstitamisele. Ka Narwa linna uue haigla ehitamise ettewõtmega on tehtud algusi. Maal rahwale arstiabi kättesaadawamaks tegemiseks on kaitsud tihendada jaoskonna-terwishoiuarstide wõrku. Kuna jaoskonna-terwishoiuarstide palgaolud olid üle riigi ebaühtlased ja õige madalad, misõttu paljud arstide kohad maal jäid wakantseks, siis terwishoiu- ja hooldeandwaliitius töötas wälja uued palganormid, millega tõstis ja ühtlustas üle riigi jaoskonnaarstide palgad.

Terwishoiumuuseumi edukas töö

Terwishoiumuuseum on korraldanud aasta lestes 34 raadioloengut ja rahwaliit-terwishoidlike loenguid linnades ja maal. Loengutes osawõtjaid oli kokku 2994. Kõrs maanaiste ja perenaiste seltsiga korraldas muuseum terwishoiu-kursuse, kus peatäht oli pandud lapse ja ema terwishoiule. Sama kawa alusel korraldas kursusi ka Eesti Naistele. Kursustest osawõtt oli rohke.

Edaji on terwishoiumuuseum ajutiselt erinäitustega põllumajanduse näitustel Tartus ja Petseris ja laenutanud õppewahendeid ning terwishoiufilmi filme.

Pirita kloostri igavene kalender 15. sajandist

Pirita Kaunistamise Seltsi nell päewil Pirita kloostri muuseumi rikastamiseks Stokholmist, Rootsi riigi-arhiivilt, Pirita kloostri igawesest kalendrist, mis musta ja punase wärwiga pergamendile on joonistatud, mai. ja juunikuudest päewapiltlikud üleswõtted. Pergamendile, wastawatele kuupäewadele, on märgitud mõned Pirita kloostris surnud nunnade nimed ühes surmaaastaga. Igawene kalender, mis mitte ei lõppenud igaaastaga nagu nüüd, on koosnenud kuust pergamendilehest, millest on olnud igal küljel üks kuu pühakute nimedega. Püha Birgitta ordu kloostritel oli oma eesõigustatud ühine kalendri worm. Knidas Taltinna Pirita kloostris tarwitusel olnud igawese kalendri üks ainus seht (joonistatud kahele küljele, mai. ja juunikuudega) sattus Rootsi on teadmata.

Pergamendi awastas Stokholmi arhiiwe külastades Taltinna linna-arhiivi juhataja dr. Paul Johansen juba warem.

Pildil talendri juunikuu osa.

Mäelibisemine Ameerikas. Los Angelesi lähedal libises autoteele jadasid tuhandeid tonne kaljumürakaid, julgedes tee. Libisewad mäed tabasid ka üht autot, nagu näitab meie pilt.

„Omapärane" trükiteos Ameerika eesti kommunistidelt

„Ilue Ilma" hiljuuud juubel

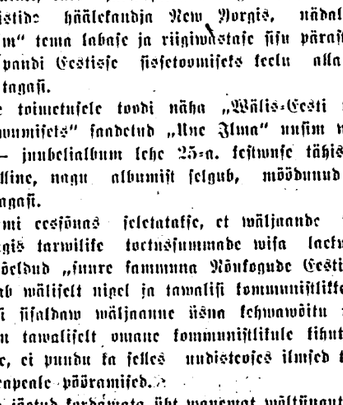
Korratult, kuid juba pitemat aega ilmunud eesti kommunistide häälekandja New Yorgis, nädallehele „Uus Ilm" tema labase ja riigiwõtaste sõu pärast teatawasti pandi Eestisse sisetoomiseks teelu alla juba aastaid tagasi.

Meie toimetusele toodi näha „Wälis-Eesti ringidele tutwumiseks" saadetud „Ilue Ilma" uusim wäljaanne, — juubelialbum lehe 25-a. testwuse tähistamiseks, milline, nagu albumist selgub, möödunud kolm aastat tagasi.

Albumi eesõnas seletatakse, et wäljaande wiibimise tingis tarwilike tootusfummade wiisa lackumine. Ehkki mõeldud „suure kamunna Nõukogude Eesti poole", jätab wälisleft nigel ja tawaliisi kommunistlikke materdamisi sisaldaw wäljaanne üsna kehwawõitu mulje. Nagu on tawaliselt omane kommunistlikule tihutsõkirjandusele, ei puudu ka selles uudisteoses ilmsed tõsiasjadest praeguse pööramised.

Pole jäetud korbamata üht wanemat wõltsingut, mille käsitamist kommunistlikes wäljaannetes wõiksime märkida juba aastate eest: on toodud pilt Wabadusõja aiul Eestist tagasiwate punaste poolt Narwere mahalastud kodanike laipadega, kuid pildi alltiri räägib, et laibad kujutawad üht osa neist, kes olewat langenud ohwriks „soledale tapmisele tõrahwa kätkal 1918.—1920. aastatel Eestis". Tegelikult aga tõik Narwere punaste poolt mõrwatud kodanikud ise kunilsid kehwemasse rahwakihti.

Albumi on koostanud „Ilue Ilma" praegune toimetaja M. Rukk ja temas kirjutawad ka sellised nimed, nagu H. Pöögelmann, kelle wangistamisest Wene ajakirjanduses sõja ajaluses teateid, ning New Yorgis eesti funktsiiknena sigureerinud, kuid nüüd nähtawasti kommunistide leeri üle läinud G. Sepp, H. Tark ja W. Nannus.

KALOSSE, BOTIKUID
VILTSAAPAID SUURES VALIKUS
NAHA PRODUKT
TEL. 314-73 TALLINN. ESTONIA PST. 13

Ülikooli teateid

Tsiwiilõiguse ja »protsessi professuurile kandideeris 3 õppejõudu. Ülikooli õigusteaduskonna koosolekul on olnud hiljuti täitmisel tsiwiilõiguse ja »protsessi professuur. Kandideerinud on nimetatud kohale 3 isikut — ülikooli õppejõudu. Õigusteaduskonna kogu on otsustanud mõnejugustel kaalutlustel õppetooli täitmise edasi lükata tulewale aastale.

Sõjainwaliidi harakiri Meriküla

Meriküla end. suwituskohas, R.-Jõesuu lähedal, leiti oma korteris surnult 55-a. August Aberkorn. Mees lamas woodis, kuna ta kohal leidus kaks raskest noahaawa, üks haaw oli rinnus ja teine — kõhus. Surm oli järgnenud sisemise werejooksu tagajärjel. Püss, millega oli tapmine toimunud, oli mehe kõrwal woodis. A. on wabadusõja inwaliid ja ta sai riigilt pensioni. Mees põdes pikemat aega juba raskekujulist kopsuhaigust. Inwaliidi surma põhjuste kohta alustasid ametiwõimud juurdlust.

Ingerlased saawad pühadeks uue õpetaja Soomest

Narwa Soome-Rootsi kogudusele saabub pühadeks Soomest uus õpetaja Kusta Huhta, kes oleks ühtlasi ka ingerlaste hingelarjane. Teatawasti lahkus juba suwel soomlasest õp. Erwiö ja seni täitis ajutiselt õpetajakohuseid kog. õpetaja Hürri.

Jõhwis püüti kinni ilwes, teine lasti maha

Alwastati suurem ilweste asukoht Wahesaare wahtkonnas. — Metsamehed korraldasid ilwestele haarangu

Jõhwi metskonnas, Wahesaare wahtkonnas, pandi metsameeste poolt mõni aeg tagasi tähele, et selles rajoonis tapetakse järjekindlalt ja päris massiliselt mingisuguste liikide loomade poolt metskitsi. Wiimaste jäänuseid wedeles üsna tihti mitmes kohas maas. Metsamehed hakkasid asja lähemalt uurima ja warsti tehtigi kindlaks, et tegemist on siin suurema ilweste-karjaga, kes nähtawasti siin on asunud elama. Ükskord õnnestus ka warsti mõnd ilwest nähagi. Ka tehti kindlaks, et ilwesed oma kitsetapud panewad toime heinakuhjade juures, ronides heinakuhjade otsa, ning kui siis kitsed tulid heinakuhjadest fööma, siis tormasid ilwesed nendele ülalt kaela ja tegid oma töö ...

Teisipäewal, 14. detsembril, wõisid Jõhwi metsamehed koos mõnede teiste jahimeestega nimetatud kohas ette suurema haarangu ilweste tabamiseks. Kuna meestel olid kahtlasemad kohad, kus ilweseid sagedamini nähtud, juba ära märgitud, siis sattusidki nad warsti mõnele ilwesele peale, keda koerad suure kilinaga ajasid jahimeestele lähemale. Jõhwi metskonna teise jaoskonna metsnikul Johannes Koitsalul õnnestuski häsitjihtud lasuga tabada üht ilwest koerte eest. Kuut tungis eest põrjst sõtse ning looma surm oli silmapilkne. Tapetud ilwes on emailwes, suuruselt umbes wastaw keskmisele koerale.

Õnnestunud algusest suures wainustuses, jatkasid jahimehed uuesti jahti teistele ilwestele. Warsti nähtigi, kuidas üks jällegi keskmise koera suurune ilwes neude ja wihaste jahikoerte eest püüdis põgeneda puusse, mis tal lõpuks ka õnnestuski. Nüüd ajasid mehed puu ümber, et met.loom ei pääseks enam põgenema. Meestel oli kaasas ka igaks juhuks üks kartulikott. Nüüd ilwese puust mahaajamiseks, milleks tehti talle surmahirmu mitmesugusel wiisil. Lõpuks loom ajuski allatulekule, tagutes ees, nagu see neil kombeks. Nüüd hoidsid mehed all kotiga kahti ning enne, kui ilwes sai kõrwale hüpata, eligi ta juba kotis, mispeale kotijuugi kiirez korraga kinni seoti. Ilwese kinnipüüdjaks osutus Jõhwi lähikonnas elutsewa tuntud jahimehe Tiido Tartlani poeg Arnold Tartlan, kes looma wiskas nüüd kotiga selga ja hakkas koos teiste jahimeestega koju minema. Jõhwi alewisse jõudi õhtul widewikus. Siin äratas niiwõrd õnnestunud ja omapäranel jahirett suurt tähelepanu, ning turuplatsil, kus inimestel wõimalik alt nii elawat ilmalwest kui ka surnud emailwest näha, oli uudishimulikke kokku kogunenud rohkesti.

Olgu siinkohal mainitud, et waremalt oli Tiido Tartlan oma kodu lähedalt maha lasknud ka mõni aasta tagasi suure hundi, keda siin esialgu peeti ringikolawaks hundikoeraks. Mida Tartlan nüüd elawa ilwesega mõtleb teha, pole praegu teada.

Kuna metsameeste arwates Wahesaare wahtkonnas on findlasti weel oma 4—5 ilwest, siis wõetakse folmapäewal, 15. detsembril, seal jällegi ette uus ja weelgi suurelaiuslikum jahirett, milleks juba ööisel aiuti tegema walasiisi ettewalmistusi.

Sünnipäewalapsi

Karl Norberg, trükitööline, sündinud 16. detš. 1889. a. Pärnus.

Wictor Pihlak, ehitusinsener Tallinnas, sündinud 16. detš. 1886. a. Wiljandi w. Wiljandimaal.

Riina Reinik, näitlejanna „Estonias", sündinud 16. detš. 1908. a.

Linda Simm, seltskonnategelane Tartus, sündinud 16. detš. 1882. a. Tartus.

Adolf Unt, prowiisor, sündinud 16. detš. 1879. a. Hummuli w. Walgamaal.

Kölnivesi
IA-33
Fa. I. F. SCHWARZLOSE SÖHNE, Berliin.
meisterlik looming moodsale daamile.
Ainuvalm. Eestis: Lab. V. TREUBLUT, Tallinn.
Hinnad 1.70 ja 2.50.

Raadio

Kolmapäew, 15. detsember.

17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 Anton Kasemets: Eesti muusika arengutee. (VI.) 18.30 Beethoveni klawerisonaatide sari. 18.55 majanduslik ringwaade — toimetaja L. Grandberg. 19.10 inglise orkestrid mängiwad. (Heliplaadid.) 19.40 päewauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilma- ja jääteated. Hinnanoteeringud. 20.05 wene soololaule. Helmi Einer (sopran.) 20.25 toimetaja agr. J. Saarsoo: Põllumajanduslik nõuanne. 20.55 põllumajanduslikke teateid. 21.10 lõõtsvillimuusika. (Heliplaadid.) 21.35 lastewanemate weerandtund. Hella Treffner: Lapse mäng ja mänguasjad. 21.50 Wene helimeistreid. RM orkester. Juh. prof. R. Kuli. 22.55 päewauudiseid.

Neljapäew, 16. detsember.

7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemiit. 7.20 päewauudiseid. 7.25 hommikkonsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. B. Ederma. 8.30 turuteade. 13.00—13.40 kooliraadio. „Halloo, Tallinn ja Tartu". Külaskäik Riigi Ringhäälingusse jaatekawa üldtoimetamisel Karl Kesa juhtimisel.

17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 joowikontsert heliplaatidelt. 18.30 Inglise keele tund edasijõudnutele — R. Seth. 19.00 süsteliitiline ringwaade. 19.15 Jan Kiepura laulab. (Heliplaadid.) 19.40 päewauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilma- ja jääteated. 20.05 Beethoveni helindeid. RM orkester. Juh. F. Nikolai. 20.35 pool tundi perenaistele. E. Naisliidu kodumajanduseieträr Alma Jmakaewa: Kodu'ed traditsioonid, eriti jõulutraditsioonid. 21.05 Debussy helindeid. RM orkester. Juh. F. Nikolai. 21.35 kirjanduslikke uudiseid. (Tartust.) 21.50 instrumentaalkontsert. (XI.) Seletusi R. Ütsp. 22.30 esperantokeelne loeng. Kõrgema hariduse korraldusest Eestis. 22.55 päewauudiseid.

Kasulik ja huwitaw raamat

H. Haljaspõld, Suur wõõrsõnade leksikon. Teine trükk. Kirjastus „Raamat" Tallinnas. 1408 weergu. Hind broš. kr. 7.90 ja kr. 9.50.

Herbert Haljaspõllu 1930. a. ilmunud „Wõõrsõdade leksikonist" on nüüd saanud „Suur wõõrsõnade leksikon", milles on ligi kaks korda nii palju seletusi kui ta eelkäijas. Säärane raamat ei ole mitte ainult kasulik — on küllaltki elukutseid, kes ei saa témata lihtsalt läbi — waid teda on ka siis huwitaw kätte wõtta, kui sind ei aja häda tema juure. Sõnaraamatud on üldse huwitaw lektüür — eeskätt emakeele sõnaraamatud, muidugi suuremad, nagu Wiedemann wõi Eesti õigekeelsuse-sõnaraamat. Wõõrsõnade leksikon aga on weel mitmekesisem selles mõttes, et temas pakutav sõnadetagawara on pärit paljudest keeltest. Ka Haljaspõllu sõnaraamatust saame mitte ainult teateid selle kohta, mis keelest on pärit üks wõi teine sõna, waid harilikult ka ta algkuju ja ka teatawa ülewaate selle sõna „karjäärist". Kui näit. waadata kaht nii tuttawat sõna nagu „marssal" ja „minister", siis me näeme, et „marssalil" on alguses olnud tegemist hobusetallidega, „minister" aga tähendab alguses lihtsalt „teenijat".

Praegu tähendawad mõlemad sõnad kõrgetel kohtadel seiswaid isikuid. Tähendab, need sõnad on oma tähendusis teinud sõna tõsises mõttes karjääri.

Õigusega nimetab leksikoni koostaja teda „entsüklopeediliseks" s. t. kõikehaaravaks. See sõnaraamat on teatawas mõttes tõepoolest wäike entsüklopeedia, kuna ta sisaldab ka maadeteadusliikke (rahwaste), mütoloogilisi ja teisi nimesid ja palju tarksõnu ning ütlusi mitmes keeles, täites seega osalt ka tsitaatide-leksikoni ülesandeid. Sellest sõnaraamatust peaks palju kasu olema igale ajalehelugejale — ka sellele, kes ei loe mitte ainult eesti ajalehti; on ju wõõrsõnad suuremalt jaolt rahwuswahelised.

1408 weerul on antud rikkalik materjal. Seletused on selged ja lihtsad. Et nad sageli piirduwad ainult kõige hädatarwilisemaga, seda ei saa pahaks panna, wõõrsõnade leksikon ei saa ju asendada oskussõnastike kogu.

„S. W. L.'i" puudused ei ole mitte individuaalsed, waid samad, mis esinewad igas säärases leksikonis. Ei ole olemas ega saa kunagi olema täiuslikku sõnaraamatut. Midagi jääb ikka puudu. Siiski nii mõnigi lünk wõi wäärseletus oleks wõimud olla wältitav. Nii on näit. antud „mise en scène", aga puudub „metteur on scène". „Gallofoob" on olemas, aga puudub „gallofiil", Psittatsism (papagoiloba) on, aga „psittacosis't (papagoihaigust) me ei näe, samuti mitte „naiivitari". „Dramaturg" figureerib m. s. ikka weel „lawastajana", mida see sõna kunagi ei tähenda. Jne.

Üldiselt aga peab ütlema, et „Suure wõõrsõnade leksikoniga" on ära tehtud suur töö ja et selle näol oleme saanud kasuliku ja huwitawa raamatu.

W. Mettus.

Teater • Muusika

„Estonia" teater

Mirdza Grikise ja Paul Fibigi

tänasele balletiõhtule juhitakse weelkord publiku tähelepanu. Algus kell 8 õhtul.

Edith Oltorpi tantsudeõhtu

on „Estonias" reedel, 17. detsembril.

Edith Oltorpi waremate esinemiste puhul on ta alati saanud wäga kiitwaid arwustusi. Eriti on ta loomingust tõstetud esile karmtõsist „Marche funebre'it", mida on nimetatud küpseks meistritööks, samuti stiilikat „Pidulikku marssi", elewusrikast „Walssi" ja sügawasisulist „Fatumit". Tantsitari saadab klaweril Bruno Luck. Algus kell 8 õhtul.

Eesti helitööde kontsert

Pühapäeval, 19. detsembril, on Estonia kontsertsaalis eesti helitööde kontsert, mida juhatab teeneline dirigent prof. Raimund Kull. Kaastegewad: Ida Loo (sopr.), hr.-d H. Maldre (tenor), K. Shyprist (orel), E. W. Tallinna konservatooriumi segakoor. Sissepääs riigi ringhäälingu abonentidele tasuta — pääsmetega, milliseid antakse teatri kassast (kassa nr. 2) alates 15. detsembrist, ringhäälingu kasutamismaksu kwiitungi (1937. a. II pool wõi 1938. a.) ettenäitamisel.

Eesti Draamateater

Reedel, 17. detsembril, kell ½8 õhtul O. Lutsu-A. Särewi **„Kewad"** 103. korda.

Laupäewal, 18. dets., kell ½8 õhtul O. Lutsu-A. Särewi **„Suwi"** 39. korda.

Pühap., 19. dets., kell ½3 p. l. Noorsooteatri nukulawastuse esietendus. Sisuks: 1) A. Awenariuse **„Reis ümber toa"**, mille nukuteatrile kohandanud A. Kiwikas, 2) A. Kiwika dramatiseering hiina aineil nukuteatrile **„Lillhaldjad"** ja G. Helbemäe **„Mänguasjade mäss"**, mille nukuteatrile kohandanud W. Alew; õhtul kell ½8 Rud. Sirge **„Must Suwi"**, draama okupatsiooniajast.

„Musta suwe" teater seni Tallinnas etendada ei ole saanud rohkem kui ühe korra läinud hooajal. Käesoleva hooaja alul see pidi aga repertuaarist wälja jääma, kuna Saksa teatriseltsi juhatus keeldus selle mängimiseks ruume andmast, leides, et autor Sirge oma draamas õhutab waenu kohaliku saksluse wastu, liialdades ajaloolisi sündmusi. Nüüd on siis publikul juhus oma silmaga näha ja weenduda kuipalju on selles tõtt ja kuipalju asjatut kartust.

Kassa awatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

„Sügismanööwer" esietendusel

J. Kálmàni suuroperett „Sügismanööwer" esietendus „Estonias 16. detsembril.

Wasakult: „Sügismanööwri" peaosalised: Els Waarman — Risa Marbach ja Konstantin Sawi — ülemleitnant Lörenty. Sõjakaid tüüpe „Sügismanööwrist": Agu Lüüdik — kadett Wallerstein, Arnold Wainо — kindral Lohonay.

„Sügismanööwer" on palju aastaid olnud Kalmani läbilöönuim muusikapala kogu maailma teatrile muusikalawadel. Estoniaski on teatriajaloos seda waremalt paar korda mängitud, kuid nüüd tuleb ta künnekonna aasta järele uues rüüs ja wormis. Selle opereti sisuks on rikka mõisaomaniku proua ja ülemleitnandi põnew armuwahekord, millesse seguneb ohwitseri kättemaks, kes kõrd'on kaotanud oma uhke mõisa. Operetis on palju kauneid meloodilisi wiise, lusaaride säravaid worme, tantsuetteasteid ja muud kirewust-elewust, mida efektina on annud lawastaja A. Lüüdik. Peaosades on Els Waarman ja K. Sawi, subretipaarina Salme Lott ja H. Kaasik. Tantsud on seadnud A. Talwik, tantsusolistid Granberg-Haguse ja Maldutis-Koidu paarid.

Töölisteater

Täna **„Mehe küljeluu"** 24. korda. Algus kell ½8 õhtul. Pääsmed 20—125 senti.

Neljapäeval **„Inimesed ajujääl"** 9. korda.

Reedel **„Oitsew meri"** üldhindadega.

Homme ballett „Ungari rapsoodia nr. 2"

Balletietenduse korraldab homme, 16. dets., Saksa teatri ruumes G. Tšernjawskaja stuudio. Kawas on ballett „Terpsihhori lilled" ja „Ungari rapsoodia nr. 2".

PUSIWA WÄÄRTUSEGA KINGIKS IGALE ON
Gaudeamus!
TUDENGILAULIK. SÕNASTIK. KOMBED.
Hind 2,85 kr., köit. 3,40 kr. ja 4,50 kr.
Tudengilaulik.
2. täiend. tr. 497 eesti- ja 77 wõõrkeelset laulu.
Hind 2,35 kr., kal.-köit. 2,90 kr., nahkköit. 4 kr.

Kopli omnibus jõitis wastu posti

Eile sõitis Punaste kasarmute lähedal Kopli tänaval Weneturg—Kopli liini autobus nr. A—2298 wastu telefoniposti, seda wigastades. Juurdlusega selgus, et autobus sattus wasaku tagumise rattaga kraawi, kuna wasakpoolne esimene ratas oli joosnud lumme. Sellest täbarast olukorrast wäljamanööwerdamisel oligi juhtunud õnnetus.

Sündsad jõulukingid.

Eesti rahvuslikud käsitööd.

Suures valikus:

koetud spordiesemeid, jakke, mütse, kindaid. Eesti rahvariideid, ehteid, materjale. Keraamika-, nahatöid.

Uksе- ja aknaeesriideid, mööbliriideid, sohvapatju, laudlinu, vaipu.

Osaühisus „Kodukäsitöö“,

Tallinn, Harju tän. 48. Telefon 443-78.

Kohalikke teateid

Äriakendel on wähe hinnasedeleid

Linnas jalutades wõid igasuguse waewata weenduda, et kaugeltki kõigil äridel ei ole wäljapandud kaupadel hinnad juure märgitud, nagu seda praegugi nõuab fundmäärus. Nähtawasti soliidsed äridpeawad sellest eeskirjast kinni, kuna on teatwe rida teisi kauplusi, kes sellest ei näi hooliwat. On aga selge, et ostja läheb meelsamini ärri, mille akendel on kaupadele hinnad juure märgitud.

Soroptimistide klubi jõulupuul

Soroptimistide klubi jõulupuu oli eile õhtul klubi järjekordse perenaise pr. Martna juures. Külalistele kaeti rahwuslik jõululaud. Huwi äratas Mari Raamoti ettekanne oma jõuluks trükist ilmuwast raamatust, kus mälestustele 1905. a. on lisatud ka autori kasupälw. Kuulajad õppisid seda wäsimata tegelast tundma weel uuestki küljest — huumorikülluse kirjandusliku westlejana. Oma tõsiste rahwuslike mälestuste seast oli ta õhtul ettekandmiseks noppinud naljapalu. Autor kirjeldab muuseus päraft-ärkamisaegset külakooli. Koolmeister näiteks andis kogu koolile ühise arwutusülesande. Kes oli walmis, see läks koolmeistri juure ja sosistas talle lahenduse kõrwa sisse, minnes siis ise seina ääre seisma, et ei saaks lahendust teisele edasi anda. Kui wiimaks kõik lapsed hakkasid üksteise järele robinal tulema õpetaja juure, siis oli sel ast kahtlane: „Kes, kuripatt, on niüüd ülesande teistele seinale kirjutanud, sest kust te kõik muidu teate?“ hüüdis ta.

Pr. Raamotil on peale trükist ilmuwa teose walmis kirjutatud ka mälestused uuemast Eesti iseseiswuse ajast.

Ehitustehniline muuseum saab teoks

Eisja asutatud sihtasutus „Tehniline muuseum“ pidas haridusministeeriumis oma koosoleku, mida juhatas ministri abi W. Päts. Tuttwuti lähemalt muuseumi ellukutsumise kawadega. Esialgu peeti wajalikeks moodustada 10 eriosakonda, millele wastawad eriteabialased-juhid. Muuseumi peamiseks ülesandeks on meie ja üldise ehitustehnika selgitamine. Ehitustehnilise muuseumi juures oleks ka eriharu põllutööriistade ja -masinate tutwustamiseks.

Muuseumi asukohana on esialgu kõne all Pärnu m. ehitataw tehnikumi hoone. Siiani on kogutud hulk esemeid, mis tulewad wäljapanemisele muuseumis.

Eesti Punase Risti päästejaamad

Eesti Punase Risti korraldusel töötab Eestis 28 päästejaama, mis asuwad merekallastel, kust mööda läheb laewasõiduteed ja kus laewasõit tormilistel ilmadel on eriti hädaohtlik, kas weealuste kaljude, madalikkude jne. tõttu. Kõik jaamad on warustatud selleks eriti ehitatud päästepaatidega ja muu elupäästmiseks wajalise warustusega.

Päästejaamade meeskonnad on moodustatud rannaäärsetest mere- ja kalameestest, kes kindlat palka ei saa, waid tasu saawad päästetööde korral. Päästejaamade ülewaatajad saawad päästejaamade waranduste järelewalwe eest palka kuus 5—10 krooni.

„Ühisabist“ anti abi

Läinud aasta lestes Männiku plahwatuse ohwritele 1000 krooni, 90 lapse juwituskuludeks 1000 krooni, toidupakke jõulupühiks 1.337 krooni eest ja kewadpühiks 1.560 krooni eest. Edasi anti toetust Nõmme lastekaitsele ja emadepäewa komiteele. Kokku andis „ühisabi“ abivajajaid 6.224 krooni suuruses.

Loomade- ja lihahinnad

Kolmapäewal, 15. detsembril

Alatisel looma- ja lihaturul täna tapatwiisid eelmistest päewadest tagasihoidlikumalt. Nõudmine rahuldaw.

Eksportkaup: keskmises rammususes wäiksemad pullid ja mullikad 58—60 s. tapakaalu ja 26—28 s. eluskaalu kilo.

Rammusate ja suuremate pullide hinnad 60—62 s. tapakaalu ja 30—32 s. eluskaalu kilo.

Lehmade hinnad rammusatel 56—60 s., keskmistel 50—55 s. ja lahjadel 45 s. piires kilo. Lehmad eluskaalu järele maksid 15—21—28 s. kilo.

Wasikaid turul wähe. Selle tõttu kõwenesid ka hinnad. Tapetud wasikad ühes nahaga maksid 55—75 s. kilo. Eluswasikad 32—48 s. piires kilo. Enne pühi on loota wasikahirdade weelgi kõwenemiji.

Lammaste pakkumine wäike. Nõudmine hea, millest tingituna kõwenesid ka hinnad. Tapetud lambad ilma nahata ja pudemeteta maksid täna 55—75 s. kilo. Eluslammaste hinnad 28—33—37 s. piires kilo. Tendents kindel.

Sigu keskmiselt. Nõudmine wäga rahuldaw. Tapetud sead ühes pea-jalgadega kui ka ilma, maksid enamuses 77—80 s. ning suured tapakaaluga üle 200 kilo rasked raswasead 70—75 s. ning noored tapakaaluga tundwalt alla 100 kilo 80—82 s. kilo. Tendents kindel.

Nahkade hinnad.

Weisenahad nõrgenesid 5 s. wõrra kilolt. Nii maksawad noore weise nahad praegu 80 s., eelmise nädala 85 s. wastu kilo.

Wasikanahad 8 kr. tükk.
Lambanahad 2—3.50 kr. tükk.
Toodud hinnad on arwatud Tallinnas.

Kui palju kasutatakse Punase Risti sanitaarautosid

Punase Risti transport-osakonnal on Tallinnas 2 sanitaarautot ja Tartus, Narwas ning Pärnus igas linnas 1 auto. Tallinnas transporteeriti 1936. a. 1883 haiget, neist tasu eest 1389 ja tasuta 949.

ÜENÜ kirjatööde wõistluse žürii

Mäletatawasti kuulutas ÜENÜ kesthuhatus wälja ülemaalised kirjatööde wõistlused neljal teemal (2 A. H. Tammsaare loomingust, 1 laulumuusikast, 1 kujutawate kunstide alalt). Tööde esitamise wiimaseks tähtpäewaks on 15. detsember 1937. a.

Nüüd on lõplikult selgunud ka nende tööde hindamiseks kujundatud žürii. Selle koosseis on järgmine: kirjanikud Juhan Jaik, Elmar Ilm, Aravi Moor, kirjandusloolased mag. E. H. Tillemann ja H. Tarand, helilooja W. Leemets ning kunstnik Hugo Lepik.

Sissetulnud tööde läbivaatamine, kestab kui aega, kuna tulemused tehakse teatawaks 15. jaanuaril 1938. a.

Hulkuvad koerad lastakse maha

Jahiühing „Wahur“ teatab, et kõik ühing „Wahuri“ jahipiirkonnas — Kurna metsas, Ülemiste järwe ääres, Nõmmel Mustamäe piirkonnas ja Mustjõe Haberstis rajoonis hulkuwad koerad, s. o. koerad, kes omanikuta metsas wabalt ringi jooksewad nüüd ja edaspidi maha lastakse, kuna wiimased hävitawad kasulikke metsloomi ja linde, kes sügawa lume tõttu pole suutelised endid kaitsma.

Seepärast palub ühing „Wahur“ koeraomanikke kõwendada järelewalwet oma koerte üle.

Rida keldrikortereid sulgemisele

Linna ehitusosakonna poolt alustati hiliskuwel Tallinna keldrikorterite kontrollimist. Esialgu wõeti waatluse alla need elamud, mis püstitatud pärast 1930. a. ja mille keldrikordadel asetsewad ehitusprojekti kohaselt elukorterid. Sääraseid maju oli ehitusosakonna andmeil umbes 1500.

Kontrolli põhimõte oli meie elukorterite olukorra parandamine, et ebatawalikke kortereid elamiseks sulgeda. Sellele juhtis linna ehitusosakonna tähelepanu teereministeerium. Niiüd on kontrollimisega jõutud lõpule ja kogutud andmed saadetakse awatawasti edasi ministeeriumile, kus nende kohta wõetakse wastaw seisukoht. Kogutud andmeil selgub, et neis 1500 elumajas kasutatakse elukortereina wähem kui 300 korterit, kuna enamik on muudetud ümber tööstusruumideks. Wastawalt ei ulatu elamiseks kõlbmatu korterite arw sajani. Selleşt wõib järeldada, et elamiseks sulgemisele tuleb õige wäike arw kortereid.

Punase Risti ambulatooriumis

wõtab haigeid wastu umbes 40 arsti kõikidel erialadel. 1936. aastal käis haigeid ambulatooriumis 32.922 juhul.

Lennuühendused jatkuvad jälle

Pärast eilset udu, mistõttu Baltimail ja Skandinaawias polnud lennuühendust ühegi riigi wahel, jatkub tänasest jälle korrapärane lennuühendus Tallinna lõuna kui põhja suunas. Ühendust peatwad praegu Saksa „Luft-Hansa“ lennukid. Sõitjaid-lendajaid on wiimaseil päewil olnud lennukid täis.

Pühade puhul jäätwad lennukid käigust ära jõululaupäewal 1. ja 2. pühal ning wana-aasta õhtul ja 1. ning 2. jaanuaril.

Samariitlaste organisatsioon suureneb

Punase Risti Tallinna samariitlaste koondusse kuulub 168 mees- ja 292 naissamariitlast, 10 arsti, 6 welskrit ja 12 õde. Samariitlaste teadmiste täiendamiseks on korraldatud rida kursusi.

Eesti Farmatseutilise organisatsiooni juubel

Kuni 1917. a. polnud eesti soost rohuteadlaskond organiseerunud. Suurem osa apteekidest ja apteegiasjanduse aladest kuulus tollal muulastele.

Alus Eesti Farmatseutide ühisusele pandi 1917. a. Rohuteadlaskonna kutsehariduse laiendamise, apteegiseadusandluse ja muude apteegi ja rohuasjanduse puutuwatel aladel on mainitud ühisusel suuri teeneid. 1935. a. muudeti ühisuse põhikiri ja nimetus Eesti Apteegiasjstentide Ühinguks ja liikmeskonda kuuluwad enamuses asjstendid.

20-dal aastapäewal 11. det). peeti rohuteadlaste koja ruumes wastaw aktus. Ühinguse kuuluwad niihästi apteegiomanikud kui ka teenijad. Liikmete arw ulatab 255-ni.

Jaekaubanduse esindajad käisid Soomes

A.-ü. Eesti Majanduskeskuse juhatuse esimees A. Mändwere ja abiesimees R. Lepp wõtsid osa Soome jaekaupmeeste majandusorganisatsiooni Sawo-Karjala engros-äri peakontori uue hoone ünnistamisest Wiiwurris. Seltsimekordne hoone 42.000-rmt. põrandapinnaga on moodsamaid Soomes.

Jõulupühiks!

ÜLIKONNAD, PALITUD, MANTLID suures walikus WALMISRIIETEARI

Dernier Cri

ODAVAD HINNAD. HARJU 29.

Järelmaks wõimaldatud.

Mõne reaga

Tallinna Fotoklubi klubiõhtul neljap., 16. dets. s. a., kell ½8 õhtul, Gustaf-Adolfi gümnaasiumis, kõneleb A. Eller teemal „Waikelu“, demonstreerides rida õnnestunud walguspilte.

Majaomanikele selgitusi elanike nimekirjade koostamisest. Eesti Majaomanike Seltsi järjekordsel neljapäewaõhtul, 16. dets., kl. 7 õ. Eesti Laenupanga ruumes kõneleb H. Ewert teemal „Elanike nimekirjade koostamisest seoses kehtiwa tulumaksu seadusega“.

Apteekide öövalwe

Kestnädalal wastu neljapäewa:

Kadrioru apteek, Narwa mnt. nr 64. Tel. 303-01.
Suur-Pärnu apteek, Pärnu mnt. nr. 68. Tel. 463-21.
E. Matsoni apteek, Niguliste tän. nr. 5. Tel. 486-06.
E. Urmi apteek, Sakala tän. 3. Tel. 308-55.

Nõmmel:

Linnaapteek S. Pärnu mnt. 90/92

Luguseid kohtup

Warastas „Maksimist“ mütsi ja mantli

31. augustil warastati Nõmmel restoran „Maksimi“ eesruumist Mihail Lepperilt sonimüts ja wihmamantel.

Kodanik Nikolai Iwanow oli näinud õhtul kella 7 paigu minewat kedagi isikut restorani ilma mütsita ja palituta ning wiie minuti pärast sealt wäljuwat sonimütsiga ja mantlis.

Kes oli see mees?

Pauline Mäele oli omakorda näinud Adolf Pollerit seiswat Pärnu maanteel ja hoidwat hõlma all mantlit.

Nõnda langes siis kahtlus Adolf Pollerile, kes on ka waremalt wargustega tegemist teinud.

Poller näidati Iwanowile ette ja ta tundis temas ära selle mehe, kes oli läinud restorani mütsita ja mantlita ning wäljunud sealt juba mütsiga ja mantliga.

Läbiotsimisel saadi Polleri juurest mantel ja müts kätte.

Kohus mõistis Polleri selles asjas kolmeks aastaks wangimajja.

„Näe, ta warastas kasuka!“

Maamees Julius Ehatamm oli hobusega turul. Tal oli asja linna ja sellepärast ta jättis oma hobuse naabruswankri omaniku Aleksander Kahmuse hooleks ja läks ise linna. Mõne aja pärast juhiti Kahmuse tähelepanu sellele, et keegi wõttis Ehatamme wankrilt poolkasuka ja lahkus. Kahmus jooksis järele ja pidas kasukawarga kinni. See oli Aleksander Mänd, kes on waremalt karistatud.

Mänd seletas, et ta
pärast pannud warguse t
Kohus mõistis Alek
taks wangimajja.

Wõltsitu

Nõmmel elutsew Al
Allikult wõla katteks 2
muuseas A. Alliku allkir
Hiljem selgus, et see
Elmar Allik seletas,
sinud A. Alliku ja rest
E. Roosa allkirjad.
Kohus mõistis Elmar
majja tingimisi.

„Ma wõlt

Sergei Oniks ilm
awaldas, et täna ma w
Panka ühe 240-kr. weksl
teus Kuusiku ja Richard
Miks mees seda a
asi oleks niikuinii otsaga
gas oli wõltsimine awali
Kohus mõistis Ser
wangimajja.

Wargus bapti

Ülo Hiiepalu awa
et tema on 1935. a. juw
palwemajast laudlina, gita
Nede asjad kuulusid
waremalt karistatud. Ko
pärast poliitsjeks aastaks

Riigikohus

Otsuseid

Administratiiw-osak. kohtuistungil 7. detj. jäeti tagasijärjeta: Eduard Merepalu (end. Mühlhausen), Kristjan Tuuna, Otto Piitsepa, Peeter Waldmanni, Mari Topsoni, Hermann Kapi, Heinrich Pürjema, Johan Laamanni, Jüri Westeri, Jakob Kikkase, Johan Sepa, Märt Andersoni, August Rätsepa, Jaan Tammini ja Jaan Wariku kaebused.

Kaewatud otsused tühistati: Theodor Rästase, Johannes Tambergi ja Elwa alewiwalitsuse rew.-kaebuses.

Asja toimetus otsustati seisma panna Peeter Eichelmanni kaebuses.

Tsiwiil-osakonna kohtuistungil 7. detj. jäeti tagasijärjeta: Rosalie Tesloni, August Nugiseksi, Alwiine Wei, Anette Wilipoldi, Lilli Wei, ü.-p. „Tartu Eesti Laenu- ja Hoiuühisuse“, Peeter Koigi, Hildebert Aunapuu, Maks Wellneri, August Tammemäe, Jaan Wiira, Karl Kepi, Theodor Buxhoewdeni, Rudolf Kõrtsi, August Saartsoni, Juhan Susi ja Karl Susi ning Johannes Remmelgase kasj.-kaebused.

Kaewatud otsused lükati edasi: Joonas Haarmanni, Johan Kaljapulga ja o.-ü. „Höjgard & Schultsi“ kasj.-kaebuses.

Järjekorrast otsustati wälja jätta ja suuremas kohtukoosseisus arutusele wõtta Kirill Sasonowi kasj.-kaebus.

Otsuse kuulutamine lükati edasi August Bluumi kasj.-kaebuses.

Kriminaal-osak. kohtuistungil 8. detj. jäeti tagasijärjeta: Eduard Nahkuri 2 kaebust, kohtukoja prokuröri noorema abi Hillar Kümmeli kasj.-protest, Janus ja Ade Lepsalu, Eduard Kaubi, Gustaw Holmi, Johannes Nukki asjaunendamise palwe, Woldemar Punningu, Karl Tõnisson, Joosep Ormann-Einmanni, Rudolf Suubami, Aleksander Walgemäe, Kristjan Koppelmanni, Matilde Koppelmanni, Anton Rei ja Oswald Simsoni kasj.-kaebused.

Kaewatud otsused tühistati: Pärnu linnawalitsuse (Artur Sakja jüüd.), Richard Plaado, Oswald Türi ja August Pettai kasj.-kaebustes.

Otsuse kuulutamine lükati edasi: Antonina Demkini seadusliku esindaja tema isa w.-adw. Iwan Demkini kaebuses Dagmar Demkini j. t. jüüd. ja Artur Läki kasj.-kaebuses ning Tall. ringkonnakohtu ettepanekus uuendada toimetus Jaan Raamanni jüüd.

Jõhwi õllewabrik käima

Teatawasti lõpetas mõni aasta tagasi oma tegewuse Jõhwis asetsew õllewabrik, mis kuulub aktsiaselts „Sakule“. Teatawasti oli õllewabriku sulgemise põhjuseks asjaolu, et üksikute aktsiaseltside wahel oli sõlmitud kokkulepe, mille järele „Sakule“ kuulus õllemüügi piirkonnana Põhja-Eesti, millise piirkonna õllega warustamiseks jatkus küllalt Saku õllewabriku tegewusest. Kuna aga nüüd „Saku“ õlu läheb müügile ka Lõuna-Eestisse, siis on selle läbimüük üldiselt rohkesti tõusnud, mis omakorda tingibki õllewabriku käimapaneku Jõhwis. Nagu teada, oli Jõhwi õlu omalajal suures lugupidamises.

Kin

jõuludeks järgmisi pi
Riigivanema I auhin
auhinnaga kroonitu

Nimed ma

E. Järve kaas j
Hind Kr. 6.—, ka
Riigivanema kõrgem
M. Metsar

Ümer

E. Järve kaas. Hind Kr
M. Underi luu

Ja liha s

Iluväljaanne. H. Muga
sioonid. Hind Kr. 5.25
poolnahkköi
J. Kärneri valimik ar
ja isa

Sada viisk
eesti

Iluväljaanne. 250 luule
puugraviüürid. Hind Kr.
EESTI KIRJASTUSE K

Politse

Alawäärtuslik piima
koostas politsei protokolli
elutsewale Bernhard Week
külas elutsewale Miina
Lumi föidu- ja kõmitc
asetsewa krundi omanik G
on samas, wõetakse waastu
di juures olew föidu- ja t
mata.
Määratses ja kakles.
kakles joobnud olekus Wen
Jaan Tui. Politsei koosto
hu rikkumise pärast.
Warastas kiwiisütt.
rastas eile kiwiisütt Juuli
Joobnud isikuid paigut

Wabriku uuesti käim
aeg tagasi kohapeal tehn
ala asjatundja, kelle arwa
küllaltki töökõlwulises sei
Kuna suurte tööstus
tatakse wäga rohkesti
õlletehase õllega hakata
seda rajooni.

Wastutaw toime
Wäljaandja Tallinna

Müüakse

Ärge ostke

riieteklappe, woodeid, diiwaneid, kuscheite, puhweteid, toole jne. enne kui olete küsiasinud odawamat ostukohta. Paldiski mnt. 18, mööbliäri.

Kaitseks külmetuse eest

villaseid:

aluspesu
alikantavaid sukki
BLEYLE püksе
sukki, sokke,
kindaid jne.

Öed Böckler
Kinga 6/8.

Eht
pärsia vaip
müüa Loode tän. 4-12.

2 kena
kasukmantlit
müüa (üks pikk, teine ¾). Näha Apteegi tän. 2—1.

Müüa
klaver
Näha Juureweo tän. 13—3.

Müüa

längurunahast rotunde, inglise riidest tumesinine mustlikond, prungitud ülikond ja wanemad naisteг. ja meesteг. palitud. Tulla kl. 3—6 p. l. Lubja tän. 5—7.

Wäheprungitud
tisleriplink
müüa, sealsamas kohwergrammofon ühes plaatidega. Näha wõib Oksa 3—6, pärast kella wiit õhtul.

Ilusad
toakoera kutsikad
ära anda, 2 kuud wanad. Koidu tän. 106—6.

Noori tugewaid ja wanemaid odawaid
hobuseid
müüa Wana Wiru t. 15—4 telef. 452-84.

Müüa 2 prungitud
frakki
juuremale kaswule. Näha iga päew kella 10—16 Nõmmel, Männi tän. 4—1.

Kappgrammofon
(punajeşt puust), harulda-selt hea kõlaga, ühes plaatidega müüa. Pikk t. 37—1, hoowis.

Juhuslikult odawasti müüa 6-lambil. wõrk-
raadio
Näha Süda tän. 7—4, kl. ½8—½10 õhtul.

Hästi hoitud juur
karakul-
mantel
müüa. Näha wõib kella 1—3 päewal Süda tän. 2-a—3. Waheltkauplejaid palutakse mitte tülitada.

õmblusmasin
Singer, kabinett (mahagonip.) juhuslikult odawasti müüa „Raadiokliinik“, Raekojapl. 13.

Müüa ühekordne
puumaja
100-r.-s. krundil Koidu tän. Läbirääkimisteks ilmuda Tähe tän. 3, teisele korrale. (Waremi waatajaile teadmiseks — hind alandatud.)

Raadio
pühademüük wäga odawate hindadega kestab weel kuni 20. detsembrini.
!! Kasutage juhust!!
„Raadiokliinik“.
Raekojapl. 13.

Kangruteljed
müüa. Aasa 10—1.

Raadio
wõrk- ja üks patareiwastuwõtja 25 kr., grammofon (uus) 35 kr. ja tšello müüa Tulika tän. 30—5.

Müüa
paadimootor Wickström, keewitamisgeneraator ja uusi paralleelkruustange. E. Patarei 18, töökojas.

Müüa belgia rebasejt
boa
Kullasepa tän. 5—2, näha igal ajal.

Okaspuumetsa
müüa, kaswawalt wõi ka walmismaterjalina ülestöötatult. Teat. jlt. „19/2219“

Raadiod
müüa, patarei- ja wõrguwoolule. Järelmaks wõimalik. Endla 49—5.

Müüa odawasti naisteraḥwa
plüüsmantel
soobeltraega ja karusmantel juuremale kaswule. Maneeži 6—12, hoowimajas.

Nõmmel keskkinnas uus
maja
müüa, aastane üür 2000 krooni. Teat. saab Tallinnas Dunkri tän. 17, krt. 7.

Prantsuse lõhnaõli
on kohasem ja kenam kink noorele meeldivale daamile. Samuti kristallist udustajaid, puudritoose j. t. jõulukingitusi pakub teile pisiäri „HERMES“
„HERMES“
KAEKOJA PLATS 1.

Müüa
3 poola reljed, laius 2 m. ja 1½ m., ja äärmajin. Kirj. jlt. „3/2203“.

Müüa
odawasti kasepuust riietekapp, tammepuust woodi, tualett ja woodikapid, diiwanid ja raadiotoolid. Soodsad maksutingimused. Pärnu mnt. 59, töötuses.

MAAKRI 28
Murdschokolaad, murdvahvlid, praakkompvekid
Kakaovello
(Kohwikisa 12 s 400 gr.)

Korras põikpalk-
maja müüa
pärisrunt 220 j., kortereid on 13, hind 28.000 kr. Waheltkauplejaid ei waja. Kirjad jlt. „27/2187“.

Ostetakse

Ostja Petserist
ostab pruugitud riideid, ülikondi, palituid, pitsakuid, pükse, pesu, saapaid ja kõike, mis kellelgi müüa on. Kirj. jlt. „40/2080“.

Ostan kohe
meester. ja naisterahwa pruugitud jalgratta, wõib olla ka pandipilet. Kirjad jlt. „30/2110“.

Briljante, kuld-, hõbe-, antlikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän. 6, telef. 431-59

Õiglase hinnaga
ostan ja müün
palituid, ülikondi, pandipileteid, raadioaparaate, fotoaparaate, õmblusmasinaid, grammofone jne.
Tartu mnt. 1. Ost-müük.

Ostan kohe
punaseşt puust saaligarnituuri (Biedermeier) ja igasteelseid raamatuid. Pakkida pakkum. kirjal. jlt. „18/2138“.

Puhtaid kaltse
ostab
Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu Pikk tän. 2

Kesk-Kalamaja 3—1
(Kopli tän. nurgal)
ostan
kantud riideid, pruug. mööbleid, pandipileteid, jalgratajaid, õmblusmasinaid jne. Tulen ka koju.

Maja
soowin osta kiires korras, mitte kaugel jüdalinnast, hinnaga kuni 50.000 kr. Waheltkauplejad mitte soowitawad. Kirjal. teat. ühes tingimustega jlt. „9/2169“.

Ostan
kantud ja uusi ülikondi, pusafeid ja walgeid pandipileteid, köitsugu palituid ja mantleid, õmblusmasinaid, grammofone ja muud. Pärnu mnt. 33.

Siise jõitnud ja
ostan
kantud riideid, mööblit, grammofone, õmblusmasinaid ja kõike pööningikohu. Kirj. jlt. „15/2215“.

Ostan
hea hinnaga riideid, pandipileteid, põrandawaipu, karusnahku, lauatarbeid, mööblit, ilusaju, spordiatarbeid ja mitmesug. teisi asju, soowitorral tulen koju ostma. E. Roosiktranzii 8, telef. 466-85.

Maju, krunte, talusid
wesketd, äritsid ja tööstusi soowitatse kõigis kohtades hea hinna eest osta ja rentida. Teatada J. Kühle kontoriše Wanaturg 6, kella 11—1 ja 5—6.

Krundi
soowin osta. Rahumäelt kuni Kivimäeni. Pakk. ühes teadetega täpse asukoha, suuruse ja hinna kohta saata jlt. „39/2199“.

Soovin osta
wäikese prungitud ree wõi saani. Teat. kirjal. jlt. „34/2234“.

Mitmesugust

Daamid!
Wõitlemata headuses
elektrilokid, aurulokid, vesilained, tangilokid juuksevärvimine maniküür
jne.
Daamide salong
„Frederick“
Wene 1, krt. 10, teisel korral
Telef. 436-45.

Junoli
tarvit, peakööma ja juuste väljakukkumise vastu, ning juuste kasvu edendamiseks. Eht ainult „punase ankruga“.

Kr. 12.000
on tarvis kohe soliidseks tehniguks kolmeks kuuks. Raha ja hea kasu kindlustatud täiel määral. Pakk. jlt. „35/2075“.

Harimd mees soowib
tutvust
üksiku wanema naisolewusega. Kirj. jlt. „23/2183“.

Kes haritud meeslest tahaks
sõita pühiks maale
kenale üüdrukule küllale? Kirj. jlt. „34/2684“.

Keskeal. intell. härra prov.-linnast, wiibib tihti Tallinnas, soowib leida kõigiti nägusa, ausa minewikuga eluröömsa
sõbra
17—20-a. preilide seast. Kirjad enesekirjeld. ja aadressiga, wõimal. korral üleswõttega, jlt. „8/2088“.

Kes aastates härradest wõi prouadest laenaks korralikule preilile
20—30 kr.
kolmeks kuuks? Kirj. jlt. „6/2086“.

Lihtsurelik
tutwuks
neiuga, kes on huwitatud aiatöösi. Kirjad jlt. „19/2619“.

Jõuluvana rõivad
välja üürida. Magasini 9—1.

Preili, tahaksin
tutwuda
sinuga, luua sinuga sõprust — jäädawalt, sest olen üksi, sõbrata. Tule, kingi oma tõsine sõprus iseseisvale poisile. Kirjad ühes enesekirjeld. ja fotoga Kärstna p.-ag., postk. 16 „August 26“.

Kaks intelligentset, soliidse wälimusega noormeest soowiwad
tutwust
saksa keele praktiseerimiseks daamide ja härradega. Kirj. jlt. „13/2093“.

Kõigiti sümpaatne noormees
tutwuks
meeldeli samasuguste wabade pr. ja preilidega, keda huwitab ühiselt weeta saabuwaid pühi. Kirj. jlt. „28/2628“.

Haritud kindl. teen. prl. soowib
tutwuda
tõsiise sõbra leidm. wanuswa 30—45-a. härraga (mitte tühise kaswo). Kirjad kuni 20. detj. jlt. „3/2123“.

Kes soowib jõuluks
raadio
üürida, teatagu juba nüüd kirjal. jlt. „3/2163“.

Kaks wanapiigat (blond 40-a. ja schatään 30-a.) soowiwad
tutwuda
abielu eesmärgil. karskete kindlas teenistuses härradega, wan. 35—60 a. Kirjal. jlt. „5/2125“.

Elust peitunud prl. ja pr. soowiwad tõsiist
tutwust
samasuguste härradega, wanuns 30—50 a., prl. 26, pr. 28. Kirjad jlt. „27/2227“.

Haritud proua ja preili soowiwad
tutwust
wanemate härradega. Kirjad jlt. „37/2197“.

Keskm. aast. majand. iseseisew härra soowib endale lümpaatset
naisseltsilist
Soow on tingit liginetwaisi pühisi, kus tahaksin olla wahetule meeldiwaks ja oodatud jõuluwanaks. Wastuses palun täielise endakirjelduse ja soowitaw päewapildi, milles wäärin täit usaldust. Kirjad jlt. „38/2638“.

Ärakirjad ja kursused
kirjutusmasinatel ühes kõnakuulamisega asjatundl. ja odawasti on F. Kühle kontoris, Wanaturg 6 (Wiru 2)

Kellel on
vaba raha
laab hea isiksmeketu, kapital hästi kindlustatud. Pakkum ära tähendada summa jms. Kirj. jlt. „40/2200“.

Palun laenate teenistusetäijale tähtaegselt
Kr. 30
Kirjad jlt. „25/2225“.